תוכן עניינים

20

כתבות

20 גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה!
יומנו של תמים: רבבת חסידים בבית חיינו בחודש תשרי באמונה, ביטחון וציפייה דרוכה להתגלות הרבי מלך המשיח

24 גדולה הכנסת אורחים
מאחורי הקלעים: ראיון עם הרה"ח ר' מ"מ הכהן הענדל, יו"ר ארגון 'אש"ל - הכנסת אורחים" שמספר על הניסים במהלך החודש

34 בתים (ב)עדי עד
ר' מנחם בקוש המתגורר במאחז 'עדי עד', מספר על הפעילות העניפה ועל חיים בצל החרב

42 בוא אל התיבה
מאמר מרתק מאת הרב חיים אשכנזי ע"ה

46 "נו, מה ר' היישע יאמר כעת?"....
הקירוב יוצא הדופן וה"מופת" הגלוי של הרבי מליובאוויטש, כאשר נושענו ונולדו לנו ילדים - בפרק זכרונות מרתק של הרב דובראווסקי

50 נס עצום בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים
יומני השבוע בבית חיינו

54 הרפתקאות השד"ר החב"די
מרתק: מסעותיו של השד"ר ר' שניאור זלמן מנדלוביץ ברחבי העולם, מסופרים בספרו של ד"ר רחמים מלמד-כהן שכתב את ספרו באמצעות עיניו בלבד

62 כיצד נח לא הצליח לשנות לטוב אף לא אדם אחד?
מבט מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

34

54

מדורים

4 דבר מלכות
6 לוח שבועי
7 דבר המערכת
8 הפרשה החסידית
9 מאוצר המלך
10 התוועדות חסידית
64 מהנעשה והנשמע
77 פרשת דרכים
80 חסידים איין משפחה

בית משיח
שבועון עולמי להסצת בשורת הגאולה

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

© כל הזכויות שמורות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת: לוי ישראלי

משרד ראשי – קראון הייטס, ניו-יורק
744 EASTERN PKWY, BROOKLYN, NY 11213
טלפון: 718-778-8000 **פקס:** 718-778-0800
מזכיר: שלוחה 240 עורך: שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242 מודעות: שלוחה 241
דואר אלקטרוני: EditorH@beismoshiach.org
מנוי דרך האינטרנט: http://chabadshop.co.il

ארץ הקודש ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 03 9602-600
פקס: 03 9607-289
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: BM_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com

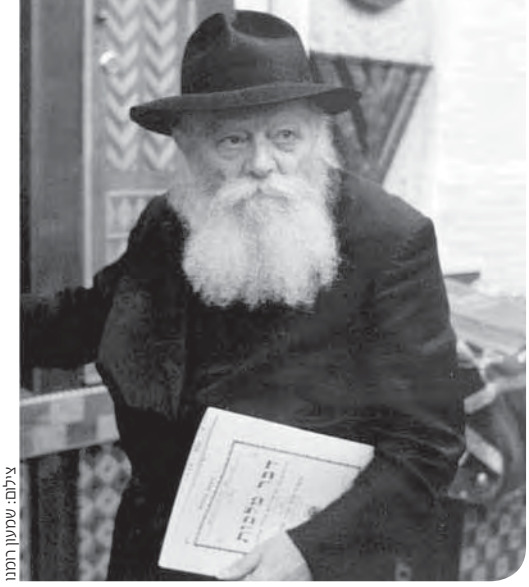

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

ההצעה והבקשה הלבבית שכל יהודי, איש אשה וכו' . . יקבלו על עצמם - בהקשר עם השנה החדשה - שיעורים חדשים (נוספים) בלימוד התורה, כל אחד ואחת לפי הבנתו-הבנתה, ועל אחת כמה וכמה אלה שאין להם עדיין "קביעת-עתים" בתורה • תרגום מאידיש ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בשנת תשמ"ה

משמחת תורה - הוספה בתורה

ב"ה, מוצאי שבת-קודש אסרו-חג שמיני-עצרת – שמחת-תורה שבת בראשית, מברכים חודש מרחשון, ה'תשמ"ה.

ברוקלין, נ. י.

אל בני ובנות ישראל

בכל מקום שהם,

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

לפי הטבע האנושי מתקבל כל דבר חדש – אם זה כניסה לפרק-זמן חדש, או התחלת ביצוע משימה חדשה וכיוצא באלה – בתוספת התעניינות ובמקרים רבים בתוספת תקוות טובות, שמחה וכו'.

במיוחד כאשר מדובר בפרק זמן עיקרי, כמו הכניסה לחיי היום יום של השנה החדשה, לאחר כל חגי ומועדי חודש תשרי, כאשר מתחילים מחדש את קריאת התורה בצבור באופן סדיר מדי שבוע בקריאת פרשת בראשית בשבת הראשונה שלאחר שמחת-תורה, וכך הלאה.

וכל זה לפי קביעת התורה, שהיא **תורת-חיים**, הוראת דרך בחיי יום יום, כפי שדובר בהרחבה בהזדמנויות רבות.

כיוון שמקורו של טבע אנושי זה הוא, ככל הדברים הטובים בעולם, ברצון הבורא, הקב"ה, מובן שיחד עם זה נתן הבורא לאדם כוחות מיוחדים להגשים את התקוות ואת ההחלטות הטובות בכלל, ובמיוחד בקשר לקריאת-התורה ולימוד-התורה בשנה החדשה, ובאופן של "המעשה הוא העיקר" – להביא את כל זה לידי מעשה בפועל בחיי יום יום.

ולפי הכלל ש"מאן דיהיב מתנה – בעין יפה יהיב" (= הנותן מתנה – נותן בעין יפה, במלוא המדה) ברור שהקב"ה נותן את כל הכוחות הדרושים ביד רחבה, כפי הביטוי הידוע: "מידו המלאה, הפתוחה, הקדושה והרחבה".

השנה באה נקודה נוספת ששבת-בראשית היא גם "אסרו-חג", דבר שמשמעותו היא "שקושרים" את החג עם יום נוסף, ובאמצעותו עם הימים הבאים של השנה, על-ידי כך שמכניסים בהם את התוכן ואת ההתלהבות של החג ומחיים ברוח זו את ההתנהגות היום-יומית, יום אחר יום, עד שהחג יחזור שוב בשנה הבאה, ומרעננים ומחזקים את כל הכוחות וכל הענינים של החג,

ובפרט ב"אסרו-חג" של שמיני-עצרת **ושמחת-תורה** הקשור בסיום התורה והתחלת התורה וקריאה בצבור, עם כל ההוראות הקשורות בזה, כולל ההוראה על **לימוד התורה** – של כל אחד **כיחיד**, וכן – לימוד **בצבור**, ובכל אופן לימוד **ברבים**, **ועם** רבים.

• • •

האמור בא כהקדמה לכוונת פניה זו בקשר למעשה בפועל, והיא – ההצעה והבקשה הלבבית שכל יהודי, איש אשה וכו'

– שהרי נשים חייבות ללמוד (הלכות ה)תורה: הענינים השייכים לכל המצוות שבהן נשים חייבות כמו הגברים, כולל המצוות העיקריות של אמונת-השם, אהבת-השם, יראת-השם, וכיוצא באלה, שכל היהודים, ללא הבדל, חייבים בהם **תמיד**, בכל רגע, וכן כל מצוות "לא-תעשה" וכו' –

יקבלו על עצמם – בהקשר עם

השנה החדשה – שיעורים חדשים (נוספים) בלימוד התורה, כל אחד ואחת לפי הבנתו-הבנתה, ועל אחת כמה וכמה אלה שאין להם עדיין "קביעת-עתים" בתורה.

ולהתמסר לכך בחיוניות מחודשת, מלווה בתוספת שמחה אמיתית ש"בחר בנו מכל העמים **ונתן** לנו (– **נתינה בעין יפה**, כאמור לעיל) את תורתו" (תורה **שלו**).

וגם אלה שיש להם שיעורים בתורה במדה מלאה, לכאורה, ירצו ודאי לקיים את הציווי "מעלין בקודש" שיש לו (גם) את המובן שיש **להתרומם גבוה** יותר, להוסיף **באיכות** של לימוד התורה – ביתר העמקה וביתר התלהבות, חיוניות ושמחה.

• • •

בהתחשב ב"כלל גדול בתורה" – "ואהבת לרעך כמוך", שנוסף להיותו "כלל גדול" הוא גם עיקר התורה,

ובהתאם לציווי דומה שני כי "התורה – תחילתה גמילות-חסדים וסופה גמילות-חסדים", דבר המדגיש את החשיבות העליונה בסיוע לזולת אפילו בצרכיו הרגילים, ועל אחת כמה וכמה בסיוע לזולת בצרכי הנשמה, שהיא "חלק אלוקה ממעל ממש" ומחיה את כל הגוף, בסיוע בעניינים הנצחיים של תורה ומצוות שהם "חיינו ואורך ימינו" –

באה ההצעה השניה והבקשה הפנימית שכל אחד ואחת יעשו ככל יכלתם להשפיע על יהודים, יהודים רבים ככל היותר, **לקבוע** (במובן של קביעה יציבה והחלטית, ובמובן של קביעות שיטתית ועקבית) שיעורים בתורה אם אין להם עדיין, ותוספת בהם – אם יש להם כבר שיעורים.

ומובן מאליו כי בכל עניני לימוד התורה "יפה שעה אחת קודם", מוקדם

> הצעה השניה והבקשה הפנימית שכל אחד ואחת יעשו ככל יכלתם להשפיע על יהודים, יהודים רבים ככל היותר, לקבוע (במובן של קביעה יציבה והחלטית, ובמובן של קביעות שיטתית ועקבית) שיעורים בתורה אם אין להם עדיין, ותוספת בהם - אם יש להם כבר שיעורים

ככל האפשר, מבלי לדחות, שכן כל רגע שניתן למלאותו בתורה ומצוות והוא הולך לאיבוד – הוא "אבידה שאינה חוזרת", שכן כל רגע חפשי נוסף חייב להתמלא בתורה מצד עצמו ובמלוא המדה, כך ש"לא נותר" זמן כדי להשלים את מה שהוחסר קודם.

• • •

כדי שההשתדלות האמורה (להשפיע על יהודים להנהיג בעצמם ובסביבתם שיעורים בתורה) תהיה בעלת-השפעה במלוא המדה, רצוי שלא לערבבה בפעילות אחרת, תהא חשובה ככל שתהא.

הענין של קביעת-עתים בתורה וחיזוק לימוד התורה הוא "קובע ברכה לעצמו", עיקר **לעצמו**, ולא נספח לענין אחר או חלק מענין אחר.

• • •

ויהי רצון, שבהתאם **להוראה** של רש"י בראשית פירושו לפרשת בראשית, שכל הבריאה שברא הקב"ה (השמים והארץ וכל אשר בהם) הרי זה בשביל "ב' ראשית", שני דברים הנקראים "ראשית": התורה וישראל (שקיבלו את התורה, לומדים את התורה ומקיימים את התורה ואת מצוותי'), שמזה מובנת עוד יותר החשיבות החיונית של לימוד התורה, ומובן גם כי כל הוספה בכך, ובחיוניות ובשמחה, מביאה תוספת ברכה מן הקב"ה בכל העניינים האישיים, הן בגשמיות ("ארץ") והן ברוחניות ("שמים") –

יברך ה' ויצליח, שהדבר יקויים בכל אחד ואחת, בתוך כלל ישראל, ושנת תשמ"ה תהיה שנת **ת**ורה, שנת **ש**מחה, שנת **א**ורה, שנת **ב**רכה בכל המובנים, עם מנוחת הנפש ומנוחת הגוף אמיתית, דבר המביא גם יתר הצלחה בלימוד התורה, ובלימוד התורה המביא לידי מעשה.

ושכבר ממוצאי-שבת-קודש-מברכים-חודש-מרחשון זה יומשכו בטוב הנראה והנגלה כל הברכות האלקיות, מן השבת הזה אל כל ימי השבוע, ומראש-חודש אל כל ימי החודש, ומחודש מרחשון, שהוא חודש ה"חולין" הראשון לאחר "החודש השביעי", החודש המשובע (מלשון שובע) בכל טוב – אל כל חדשי כל השנה.

ובפרט הברכה העיקרית שאליה מקווים כל יום ו"כל היום" – גאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, **וידעו כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ**.

בכבוד ובברכה להצלחה

ולבשורות טובות

בכל האמור

מנחם שניאורסאהן

כתר
שרותי הסעות
במחירים מוזלים

קנדי JFK
לה-גרדיה LGA
נוארק NEWARK
$32
+$62
אפשרות איסוף משדה התעופה Airport pickup
718-644-4444
להזמנות מארץ הקודש: 057-560-2120
Keter
Van Service
Reasonable Prices
נהגים
מאנ"ש
דוברי עברית

יוצאים לדרך

'ויעקב הלך לדרכו' - כאשר יוצאים לדרך, ויוצאים מחודש השביעי, המשובע והמשביע אצל הרבי מה"מ, אזי ברור שיוצאים לדרך הנכונה, הדרך הישרה המוליכה אל הגאולה.

במוצאי שבת נשמעה בליובאוויטש שוב ההכרזה הידועה 'ויעקב הלך לדרכו'. אחרי הימים הנעלים של חודש תשרי, המשובע בכל והמשביע לכל, יראת ה', אהבת ה' ושמחה בלי גבולות, אחרי כל אלה מגיע חודש מרחשון, חודש שנראה 'אפרורי' משהו, ואנו נזרקים בבת אחת משיא התרוממות הרוח, אל חיי השגרה היום יומיים. את הכח להמשיך ולהחדיר את כל מה שקיבלנו במשך חודש תשרי על פני השנה כולה, על פני עבודת ה' ה"שגרתית", בתוך חיי היום יום הפשוטים שלנו, את הכח הזה מבקשים לשאוב, להיזכר בקיומו ולעורר אותו באמצעות הכרזה זו.

שבת פרשת נח מקבלת משמעות מיוחדת בתורת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, כאשר היא הופכת להיות שבת כללית – השבת הראשונה של חיי היום יום, של השנה, של הדרך בה הולכים מחודש תשרי.

כאשר יודעים כי ההליכה בדרך מתחילה אצל הרבי, הרי שהדרך ברורה ולא צריך לחפש אותה. הדרך היא אותה דרך אודותיה קראנו כבר השבת "רוחו של משיח", זו שקדמה לבריאת העולם. הדרך שעוברת בתחנות רבות ומשמעותיות, הדרך שנמשכת גם היום, ושדבר אחד ברור בו, תחנת המוצא, היא בהמשך ישיר לתחנת היעד, רוחו של משיח מרחפת על המים, וכל מה שנעשה בעולם מכוון להביא להתגלות רוחו של משיח, לקבלת מלכותו עלינו ועל העולם כולו.

כאשר נמצאים אצל הרבי, לוקחים "צידה לדרך", לוקחים מטענים של שמחה הפורצת כל גדר, של אמונה טהורה, תמימה ולוהטת. לוקחים את ההרגשה כי העולם וכל אשר בו אינם מהווים מציאות נפרדת מעולם הקדושה, אלא הם מסייעים בהכנות לגאולה השלימה.

כאשר יודעים שב-770 נמצאים אצל הרבי, הרי ידיעה זו מוליכה אותך אל הדרך הנכונה, הדרך אותה התחיל הרבי בשנת תש"י (ואולי אף קודם לכן) ואשר נמשכת עד עצם היום הזה.

דרך אחת, ברורה וישרה מוליכה מי' שבט תש"י ועד עתה, היא מתחילה בהגדרת תפקידנו כדור השביעי דור הגאולה, ובהכרזה "והוא יגאלנו", ונמשכת בהודעה ובנבואה כי הכל ערוך ומוכן לגאולה, ובהכרזה "יחי המלך" – "יחי אדוננו" וכו'. זוהי בעצם הדרך הישרה בה מתנהל העולם כולו, מבראשית ועד לאחרית הימים.

בכל דרך יש תחנות, יש תחנות מאירות, יש תחנות כי סיבת העצירה או המעבר בהן נראות לעין, וישנן גם תחנות אחרות, הנראות חשוכות, ורק במאמץ מיוחד ניתן שלא ללכת בהן לאיבוד, ולא תמיד ברור לשם מה יש בהן צורך. גם בדרך שלנו יש תחנות רבות, בחלקן שמחנו ונהנינו לעצור, בחלקן עצרנו בלית ברירה, וחלק אחר היינו מעדיפים לשכוח. אולם גם אם לא תמיד ברור מה יש וניתן לעשות הרי שהיעד אינו משתנה, וממשיכים ללכת בדרך לגאולה השלימה.

מכל הכחות שקבלנו, נשאב את הכח, את האומץ, לקיים כפשוטו את ההכרזה "ויעקב הלך לדרכו". יעקב אבינו, איש האמת והאמונה, נותן לנו את הכחות, ואנו נעשה הכל כדי לנצל אותם במלואם.

נצא מחדש לדרך החדשה/ישנה ונזכה סוף כל סוף לראות את סיום הדרך, את היעד אליו נגיע, ההכרזה הנובעת מהכוונה והתכלית של הכל, הגאולה השלימה – **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך משיח לעולם ועד!**

כ"ק אדמו"ר הזקן

וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה (נח ט, כא)

כששותים מעט יין אזי משמח הלב, מה שאין כן רבוי יין מבלבל המוח .. היין היינו המשכת הבינה, וצריך להיות במדה, כי בינה "דינין מתעברין מינה".

ולכן היה חטא אדם הראשון שסחט אשכול ענבים, וגם חטא נח "וישכר ויתגל בתוך אהלה" שמזה נמשך "וירא חם" כו'. אלא צריך להיות במידה כדי לשמח הלב בלבד.

(לקו"ת שה"ש כז, א)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ענין המבול: לכאורה הוא גזר דין גדול שימח את כל היקום כו' .. אך הטעם הוא כי ע"י החטא אדם הראשון נעשה תערובת טוב ורע .. ובמבול נלקח הרע מן הארץ ע"י רחיצה במים, וכענין וזרקתי עליכם מים טהורים, כמשל אדם הטמא שמטהר עצמו במקוה .. ואז היה צריך כל הארץ לטהרה לכן היה המבול על הארץ.

והגם שיהיה עונש להברואים אבל יהיה תיקון לארץ.

(מאמרי אדה"א בראשית ע' קא)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן (יא, ג)

אבנים הם אותיות. ובהם שתי בחינות: "אבנים", שבריאתם בידי שמים, רומזים לאותיות התורה שמן השמים, ו"לבנים" שנעשים בידי אדם, רומזים על אותיות לשון עם ועם.

וכמו משל הלבנים, שצריך שישרפו אותם בכבשן תחלה, וע"י השריפה יתהפכו להיות חזקים וקשים כאבנים, כך הענין בעבודת ה', שענין שריפת הלבנים הוא ע"י שיתפללו בכוונה בהתלהבות, שעל ידי זה נשרפים ונכללים באחדות ה' האותיות הזרים מכל המשא ומתן שעוסק. וע"י בירורם ע"י מעשה ידי אדם נעשים קשים וחזקים בבחינת אבן, עד שבונים מהם חומה, ו"אני חומה זו תורה".

(ע"פ אוה"ת משפטים ע' א'רעג)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

צהר תעשה לתיבה (ו, טז)

ה"תיבה" הוא אותיות התפילה .. וה"צהר" הוא שתהי' התפלה זכה עד שתהי' מאירה .. שיהיה התפלה זכה וברה עד שעי"ז יומשך רצון חדש ..

אך קודם התפלה צריך ליתן צדקה, ועי"ז התפלה זכה.

(סה"מ תרל"ג ח"ב ע' תקעח)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

אלה תולדות נח נח איש צדיק (ריש פרשתנו)

ובפירש"י: "ללמדך שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים".

פתגם השבוע בענייני גאולה ומשיח

...דובר כמה פעמים אודות הנסים והנפלאות בתקופה האחרונה (בשנת נסים, ובשנת אראנו נפלאות) שהם הכנה להנסים והנפלאות דגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

[ויש להוסיף ולהבהיר שנסים ונפלאות אלה אינם אלא הכנה להגאולה, אבל לא אתחלתא דגאולה ואפילו לא אתחלתא דאתחלתא דגאולה, כי, גם אתחלתא דאתחלתא דגאולה תהי' ע"י **מלך המשיח**, ובלשון הרמב"ם "יעמוד מלך (בשר ודם) מבית דוד (ומזרע שלמה) וכו'", כמודגש בדברי רבותינו נשיאינו בכמה-מקומות, ונתבאר בארוכה כמה-פעמים, ואין להאריך בדבר הפשוט ומובן].

(התוועדויות תנש"א ח"א ע' 229)

לע"נ הרב זלמן יודא ב"ר שלום ישעי' דייטש ע"ה

והיינו, כי ע"י מעשים טובים נעשה "תולדות" וגילוי אור עליון. ולשון רש"י "**שעיקר** תולדותיהם של צדיקים **מעשים** טובים" היינו – כי למרות שיש "תולדות" וגילוי אור גם ע"י **כוונת** המצוה, אבל, **עיקר** התולדות והגילוי הוא ע"י **עשיית** המצוות בפועל ממש בקבלת עול מלכות שמים, שעל ידי זה נמשך בחינת העצמות דאין-סוף ונמשך למטה ממש כמו שהוא.

(ע"פ המשך תרס"ו ע' נז)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

הפירוש ב"בא אל התיבה" [ז, א] – לא שהאדם בעל-הבית על התיבה, שאז יש נתינת מקום למחשבות-זרות, אלא שהתיבה [המלה] היא בעלת-הבית עליו.

(סה"ש תש"ב (בלה"ק) ע' קטז)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

...המעבר מחודש תשרי, "מרובה במועדות", להתעסקות ב"עובדין דחול", עניני הפרנסה כו', הוא – על-דרך ובדוגמת הכניסה למי המבול, כידוע ש"טרדות הפרנסה והמחשבות שבעניני עולם-הזה", נמשלו ל"מים רבים", על-דרך ובדוגמת מי המבול.

והעצה לזה – "בא אל התיבה", להכניס ולדבק את עצמו בתיבות התפלה והתורה, כאמור לעיל, שההשפעה דחודש תשרי על כל השנה כולה מתבטאת בכך שבזמנים מסויימים נמצא **כולו** בעולם הקדושה, כמו, בזמן לימוד השיעורים הקבועים בתורה, שכל מציאותו מונחת בלימוד התורה, "תורתו אומנתו", היינו, שנמצא כולו בתוך תיבות התורה, וכן בנוגע לכניסה בתיבות התפלה, ועד"ז בנוגע לעסקו בגמ"ח (כללות כל המצוות), אשר, על ידי זה מובטח לו שינצל ממי המבול...

(ש"פ נח תשמ"ז)

הדרך הנכונה לשידוכים

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בעניין שידוכים:

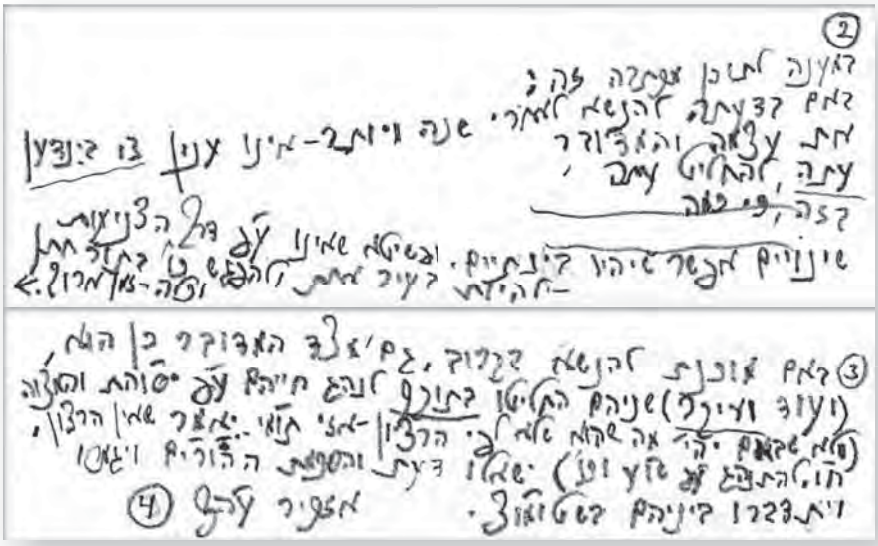

במענה לתוכן מכתבה זה:

באם בדעתה להנשא לאחרי שנה ויותר – אינו ענין צו בינדען [= לקשר] **את עצמה והמדובר עתה, להחליט עתה בזה, כי כמה שינויים אפשר שיהיו בינתיים. ופשיטא שאינו ע"פ** [= על-פי] **דרך הצניעות – להיות בעיר אחת ולהפגש כו' בתור חתן וכלה – זמן ארוך.**

באם מוכנת להנשא בקרוב, גם מצד המדובר כן הוא, (ועוד ועיקר) שניהם החליטו בתוקף לנהג חייהם ע"פ יסוה"ת [= יסודי התורה] **והמצוה (ולא שבאם יהי' מה שהוא שלא לפי הרצון – אזי תומ"י** [= תיכף ומיד] **יאמר שאין הרצון, ח"ו, להתנהג ע"פ שו"ע** [=שולחן ערוך] **וכו') ישאלו דעת והסכמת ההורים ויגמרו ויתדברו ביניהם בשטומו"צ** [= בשעה טובה ומוצלחת].

אזכיר עה"צ

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

- מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
- ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
- טלפון חופשי
- אינטרנט מהיר חופשי
- וידאו

718-473-5937

- החלפת מצעים ומגבות
- שרותים ואמבטיה מפוארים
- סבונים ושמפו בשפע
- שרות מלא!

קינגסטון הוטל

לכל ילד וילדה · אות בספר התורה · של ילדי ישראל

אות... אות... קומט משיח

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 60840 | 03-9607358 | www.kidstorah.org

כאשר נכנסים לתפילת יום חול רגילה עם הרבי מלך המשיח ב-770, כשפורסים את השטיח ומכינים את הכסא והסטענדער במקומם, כל הציבור פותח בשירת "יחי אדוננו" אדירה שהולכת וגוברת בעוצמה ששום דבר לא יכול לעצור אותה; ההרגשה שהרבי נכנס עתה להתפלל אתנו היא מוחשית ומורגשת היטב למי שרק לא אוטם את לבו מלהרגיש

מאת הרב חיים לוי יצחק גינזבורג,
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

לפתוח את הלב, ולהרגיש

מסופר על כ"ק אדמו"ר הריי"צ שעבר ליד ביתו של כפרי אחד שבחצרו היו לוחות רבים של קליעה למטרה. וראה זה פלא – החצים היו נעוצים בדיוק בנקודה שבמרכז הלוח, כשכל העיגולים סביבותיהם. הרבי עצר לראות את הפלא הגדול ולא נח ולא שקט עד שביקש לראות בעיניו את האיכר המפליא כל כך לקלוע בדיוק למטרה, בלי לסטות ממנה ולו במשהו.

משהגיע האיכר שאלו הרבי: "הכיצד מפליא אתה כל כך לקלוע תמיד בדיוק מוחלט למרכז הלוח. גם אני מומחה בקליעה למטרה, ואולם לפעמים אני מחטיא בכמה מילימטרים. הכיצד אתה מצליח שלא לטעות ולקלוע תמיד בדיוק אל נקודת המרכז?!"

צחק האיכר וענה בתמימות: "ההבדל בינינו הוא פשוט – אתם בוודאי מציירים תחילה את הלוח עם נקודות המרכז והעיגולים סביבו, ואחר כך מנסים לקלוע למטרה. ואילו אני להיפך: תחילה אני קולע את המטרה, ורק אחר כך, כאשר יש לי כבר את הנקודה, כאשר החץ נמצא כבר בנקודת המרכז, רק אז אני מצייר את כל העיגולים מסביב. כך אינני טועה אף פעם. החץ קולע תמיד ב"נקודה" בלי לסטות ימינה ושמאלה אף זיז כלשהו".

מכך לומדים – אם ה"עיגולים" באים לפני ה"נקודה" אפשר תמיד לסטות ולטעות ולנטות מן האמת. אבל כשישנה ה"נקודה", וכל ה"עיגולים" אינם אלא מסביב לה, אזי אי אפשר לטעות ואי אפשר לסטות. לאן שלא הולכים והיכן שלא מסתובבים תמיד קשורים ודבוקים בנקודה ובעצם.

תלוי איך מסתכלים

בשיחת ש"פ עקב תשי"ג אומר הרבי מלך המשיח שליט"א: הקב"ה הוא טוב והרבי הוא טוב. מי שמסתכל על הרבי כמי שנמצא מעל הרקיע השביעי, שגם הרקיע השביעי הוא נמוך מדי בשבילו והרבי נמצא הרבה מעליו, אזי גם הרבי יתראה אליו כמי שנמצא למעלה מן הרקיע השביעי – גבוה, נעלה ונשגב עד מאד, אבל – רחוק... ואילו מי שרוצה להיות עם הרבי כאן למטה בעולם הזה הגשמי והחומרי, הרבי הוא טוב והוא נמצא אתו עמו בעולם הזה הגשמי והחומרי – קרוב, קרוב מאד, וביחד!

ברור הדבר שישנם דברים רבים שהרבי נותן לנו ופועל בנו ללא כל קשר מי אנחנו ואיך אנו נוהגים. דברים רבים – ובמיוחד בעניין בשורת הבטחת ונבואת הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש – אינם תלויים בנו כלל וכלל, ושום דבר שיבוא מצד הנבראים אינו יכול כלל וכלל ח"ו "לקלקל את התוכניות" למלך מלכי המלכים הקב"ה ולמשה עבדו, הרבי מלך המשיח.

אבל בכל זאת, לא לקחו מאתנו את הבחירה החופשית. הרבה מאד תלוי גם בנו, ובמיוחד בצורת ההנהגה שלנו כיצד אנו מסתכלים על הדברים, כי בכך קובעים אנו במידה מסוימת את המציאות.

הרבי הוא רבי של כ-ו-ל-ם. גם של אלו שאינם שומרי מצוות לעת עתה, גם של המנגדים, גם של הנלחמים נגד יהדות, נגד חסידות, וגם נגדו אישית. גם "הפושעים ומורדים בתלמידי חכמים" מקבלים את חיותם אך ורק ממנו, אלא שזהו מבחינת אחוריים, כמבואר בתחילת ספר תניא קדישא,

בסוף פרק ב'. בוודאי ובמיוחד שהרבי הוא הרבי של כל אשר בשם חסיד חב"ד יכונה, יהיה מי שיהיה, ואפילו אם אין זה שמו העצמי אלא רק כינוי בלבד. ובכל זאת, את הבחירה החופשית לא לקחו מאתנו.

הרבי הוא טוב, טוב מוחלט, טוב נצחי, טוב שצריך להיות נראה ונגלה גם בגלוי לעיני כל – ולא מובן כלל וכלל באופן המבהיל ביותר איך ייתכן שעדיין לא רואים זאת כולם גם בעיני בשר. אבל זה לא משנה כלל וכלל את העובדה שכך הם הדברים.

אבל ה"כלי" מצדנו לקבל את הטוב הזה הוא, נוסף ועוד לפני ה"קבלו מצוותי", לימוד תורתו ומילוי הוראותיו הקדושות, שהן המצוות והפרטים בהם נתן את עצמו, הרי עוד לפני כן ישנו ה"קבלו מלכותי", הנקודה העצמית, הביטול וההתמסרות המוחלטים אל הרבי, ועוד לפני כן ישנה עצם מציאותו, ואופן ההסתכלות וההתייחסות שלנו אליו.

אפשר להסתכל על הרבי כ"בשר ודם", שאמנם הוא נעלה ונשגב עד מאד, אבל גם הוא יש לו ח"ו אי אלו הגבלות – ואפשר להסתכל על הרבי כפי שהוא באמת, מחובר ודבוק ומיוחד במלך מלכי המלכים הקב"ה שאין לו שום הגבלות כלל וכלל. כפי שמסתכלים – כך הרבי מתראה ומתגלה אלינו.

בכל אחד ואחד מאתנו ישנה אותה נקודה עצמותית, אותו הרגש שבא מעצם הנשמה שאינו מוכן להיכנס בשום שקלא וטריא, ושום דבר לא יוכל להזיז אותו – "יש רבי. נקודה". לא רק בגלל שיש הוכחות מכאן ומשם. לא רק משום שלא ייתכן כלל וכלל דבר כזה "בלי רבי" ח"ו, כי "בלי רבי – אין כלום". אלא משום שבאמת לאמיתו כן הוא הדבר, ואין שום צורך ואין שום תועלת להביא לכך הוכחות ולהתפלפל בזה. אלא ש"הרגש" עצמותי זה צריך להוציאו מההעלם אל הגילוי ומכח אל הפועל, על ידי הנהגה מתאימה לזה, הנהגה בגלוי בכל הפרטים והעניינים באופן ש"יש רבי שליט"א" חי וקיים. ודווקא בפשטות ובפשיטות ללא שום נתינת מקום באופן אחר ח"ו. וכפתגמו של הרבי הריי"צ, שהרבי חוזר עליו פעמים רבות – "אזוי און ניט אנדערש" [= כך ולא אחרת], "שאי אפשר להיות באופן אחר כלל וכלל".

וכאמור, זהו ה"כלי" לגילוי האמת לאמיתה, התגלות הרבי מלך המשיח לעיני כל בשר בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

"אין אנו מניחים אותו"

בהתוועדות שבת פרשת האזינו תשמ"ו תובע הרבי שצריכה להיות ההנהגה של "אין אנו מניחים אותו" בנוגע לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע. ואם ישאלו, ממשיך הרבי, שאלו דברים "פראיים", "ווילדע רייד" – יש לדעת שנמצאים בזמן "פרוע", "ווילדע צייט", ולכן צריך לדבר "ווילדע רייד"! ועוד ועיקר שאין זה "ווילד" אלא כך הוא על פי תורת אמת וכו'.

[נכון שכתובים שם גם מילים כמו "הקיצו ורננו שוכני עפר" – כיוון שבגלוי מדובר שם על הרבי הריי"צ, כפי שמדגיש שם "ומה שהי' מעשה בשנת תש"י". וכדרכו של הרבי כשהוא מדבר על "כ"ק מורי וחמי נשיא דורנו", שהכוונה היא הן לרבי הריי"צ והן "כפי שהוא באופן דדור התשיעי לאחרי ההסתלקות" (שיחת כ"ב שבט תשנ"ב ועוד. ושם – שנולד בי"א ניסן והגיע לנשיאות בגילוי בי"א שבט תשי"א!), או כפי שכתוב בפירוש בשיחה הבלתי מוגהת (ש"פ חיי שרה תשנ"ב) "ועל דרך זה ממלא מקומו שלאחרי זה" ובכל מקום מובן כפי הענין. ואם כן מה שכאילו הרבי "נזכר" לדבר על "אין אנו מניחים אותו" דווקא בשנת תשמ"ו (בעיצומו של משפט הספרים, "דידן-נצח") מובן שהתכוון גם ואולי בעיקר לעצמו. ובכל זאת מופיעים שם מילים ששייכות דווקא לרבי הריי"צ כיוון שבגלוי מדובר עליו].

כמדומה שכל ההנהגה ב"770", ובפרט בחודש תשרי, כולה זעקה ומחאה נמרצת ומוחלטת של הציבור כולו כאיש אחד בלב אחד, ודווקא מתוך שמחה וטוב לבב, ובפשטות מוחלטת, ללא שנכנסים לשום שקלא וטריא – "אין אנו מניחין אותו".

יותר מזה: אין זו רק מחאה של שלילת משהו שאין מסכימים אתו. אלא קביעת עובדה חיובית אמיתית ומוחלטת שאכן כך הם פני הדברים בפשטות. "אין אנו מניחין אותו" נקודה. הוא אתנו ואנו עמו, וגם ודווקא בפשטות ובגשמיות, בגופו הגשמי, גם אם לא זכינו עדיין לראות זאת בעיני בשר.

כאשר נכנסים לתפילת יום חול רגילה עם הרבי מלך המשיח ב-770, כשפורסים את השטיח ומכינים את הכסא והסטענדער במקומם, כל הציבור פותח בשירת "יחי אדוננו" אדירה שהולכת וגוברת בעוצמה ששום דבר לא יכול לעצור אותה; ההרגשה שהרבי נכנס עתה להתפלל אתנו היא מוחשית ומורגשת היטב למי שרק לא אוטם את לבו מלהרגיש.

על אחת כמה וכמה ברגעים נשגבים במיוחד, שרבים כמותם בחודש תשרי. כמו בהתוועדויות המופלאות עם הרבי, כשכל הציבור העצום, המונה כמה וכמה אלפי איש עומד כולו כאיש אחד בלב אחד סביב סביב, מנגנים את ניגוני רבותינו נשיאינו ואת הניגונים של הרבי, כל אחד מושיט ידו באמירת 'לחיים' אל הרבי, וההתלהבות גוברת והולכת ומתלהבת ומתעצמת יותר ויותר. ממש מורגש בחוש שיש כאן מי שמנצח על השירה ומניף את ידו לעודדה, גם אם עדיין לא זכינו לראות זאת בעיני בשר.

וכדברי הרבי הנ"ל, זעקה ומחאה זו, שהיא גם הכרזה וקביעת עובדה כנ"ל – פועלת פעולתה ומגלה גם במציאות העולם את העובדה הפשוטה והברורה שלא הייתה ולא יכולה להיות בשום אופן הסתלקות של המלך המשיח, והוא חי וקיים גם בגופו הגשמי כפשוטו ממש לעולם ועד, גם אם לא ראינו זאת בעיני בשר ממש – והרי במפורש נאמר "כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד". ודווקא על ידי הנהגה זו נראה זאת גם בעיני בשר תיכף ומיד ממש בהתגלות הרבי מלך המשיח לעיני כל בגאולה האמיתית והשלימה.

וכך אמר רבי מנחם מענדל מקוצק: "הבחירה החופשית לא נלקחת אף פעם מהאדם. אפשר לעמוד בבית המקדש ולראות בו רק בית מטבחיים. אפשר להימצא בשיא הקדושה וההתעלות, לא להבין מאומה, ולזעוק חמס על ההתהוללות המתחוללת כאן..."

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו. אשרינו שאנו משכימים בכל יום ואומרים באהבה: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תשרי אצל הרבי: נהרות של געגועים, אמונה, ציפייה וביטחו

גלה כבוד עלינו מהר

מלכותך

ה!

צילום: יוסי גלאנט

שרות פעמים במשך חודש תשרי, מזדמן לנו לשיר אל מול פני המלך את אחד מעשרת הניגונים שלימד אותנו "אתה בחרתנו". אם רק נחשוב לרגע על משמעות המילים, אפשר להתרגש בשיר הזה בכל פעם מחדש.

"אתה בחרתנו מכל העמים" הקב"ה בחר את נשמותינו והכניס בנו את הנשמה האלוקית והרבי מלך המשיח שליט"א בחר אותנו להימנות על החסידים של הדור השביעי – דור הגאולה. שזה "לא על פי בחירתנו ולא על ידי עבודתנו ובכמה ענינים אפשר שלא כפי רצוננו" אבל הוא בחר אותנו להיות החיילים שלו להוריד את השכינה לכאן למטה.

"אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך" במשך 61 שנות נשיאות מרעיף עלינו הרבי שליט"א אהבה אינסופית ושפע של ברכות בכל תחומי החיים. הרבי מאיר את חיינו ומכניס בהם עניין ומשמעות ובכך הוא 'מרומם' ו'מקדש' אותנו בבחינת 'ואתה הקרב אליך' הרבי לוקח ומקרב אותנו אליו, ללשונו – לשיחותיו ותורתו, ולמצוותיו – מבצעיו הקדושים.

והעיקר: **"וקרבתנו מלכנו לעבודתך"** אחרי 42 שנות נשיאות, הוא מטיל עלינו את 'העבודה העיקרית' – השליחות היחידה שנותרה: להכין את העולם לקבלת פני הרבי שליט"א משיח צדקנו! בשיחות שנות הנפלאות הוא מצעיד אותנו היישר אל תוך 'ימות המשיח שבהם נמצאים עכשיו בפשטות'. אשרינו שזכינו, שהתקרבנו לעבודתך – שלא התבלבלנו ולא 'נתקענו' בדרך. שזכינו להיות קשורים ולעסוק בעבודת המלך – בהכנת העולם לקבלת פני המלך.

והניגון הזה מסתיים במשפט המבטא יותר מכל את השמחה העצומה שזכינו להיות שייכים לרבי שליט"א: **"ושמך הגדול, הגדול והקדוש, ע-ל-י-נ-ו, עלינו קראת..."** רעבע, זכינו שאת שמך – מלך המשיח – עלינו קראת. גם אנו זוכים להיקרא בתואר: 'משיחיסטים' – על שמך הגדול והקדוש.

תודה לך רעבע, שבחרת אותנו! שזכינו להישאר נאמנים! להחזיק מעמד בניסיון האחרון, להאמין בתמימות ובפשטות בדבריך הקדושים ובנבואתך העיקרית ולהכריז קבל עם ועולם ש'משה אמת ותורתו אמת' ו'דבר אחד מדבריו אחור לא ישוב ריקם'. תודה על העבר ובקשה על העתיד: שיעזור ה' ויתן כח שנישאר נאמנים, שנחזיק מעמד עד לרגע התגלותך המלאה והמושלמת תיכף ומיד ממש!

שנכבוש את העולם כולו להאמין באמונה שלימה בך, בכל דבריך ונבואותיך ובבשורת הגאולה שבישרת לעמך. ויאמר כל אשר נשמה באפו: **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**

בין כסה לעשור

אחים אהובים, שלום וברכה מבית משיח!

עבור אורחי המלך, ימים אלו הם זמן נפלא ומיוחד בשהותם בחצרות קדשנו, כשהם יושבים ב-770 והוגים בתורת הנגלה והחסידות, שומעים שיעורים מעמיקים מטובי הרבנים ומתוועדים בכל לילה עם גדולי המשפיעים, שבוע של 'שיגרת לימודים' בישיבה הגדולה בעולם בבית משיח 770, בסדרי הלימוד הנערכים מטעם אש"ל – הכנסת אורחים שדואגת גם לצד הרוחני כמו לצד הגשמי.

את מנהג ה'כפרות' נוהגים החסידים לקיים בליל ערב יום כיפור, שחל השנה ב'ליל שישי' ויש לנו סיבה כפולה ללילה מלא וגדוש בהתוועדויות חסידיות לרוב. בפינה הצפונית-מזרחית מתוועד הרה"ח **זאב פרידמן** ובזאל הקטן מתוועד החסיד ר' **אברמק'ה קוזלינר** עד השעות הקטנות של הלילה.

ה'כפרות' הוא משל לחיים. כשקורה שהתרנגול 'מפשל' ועושה את צרכיו על עורך ה'כפרות' זה אמנם לא נעים אבל זה לא הזמן 'להיתקע' שם ולהתפלש בצואה, אלא צריך 'לנגב' ולהמשיך הלאה לעבודת היום... כך גם בחיים, כשלפעמים מתפשל משהו, כשיש תקלות ובעיות, לא צריך ואסור לנו 'להיתקע בבוץ' צריך לנגב ולהמשיך הלאה, בלי להתפעל ובלי להתבלבל..

מרבים בצדקה, בדרך לתפילת מנחה בערב יום כיפור. צילום: לוי ישראלי

"ברכת הבנים" בערב יום כיפור, בציפייה ואמונה. צילום: לוי ישראלי

ברכת הבנים \ "כשהאבא מברך . . ולא שומעים.."

בזכרונות הילדות של כל אחד חקוקה התמונה של הדקות האחרונות לפני כניסת הצום, כשהאבא אוסף את כל הילדים, מתעטף בטלית ומכניס אותם בכנפיה ומברך אותם ב'ברכת הבנים' המסורתית "ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה" אלו רגעים מרגשים הנחרתים בזכרונו של כל ילד...

והנה, אנו כאן, תלמידי התמימים בביתו של המלך, ובערב יום כיפור, עם דמדומי חמה, בדקות האחרונות לפני כניסת הצום, אוסף אותנו האבא האוהב, הרבי מלך המשיח שליט"א בכבודו ובעצמו מכנס את ילדיו, בניו התמימים, בזאל הקטן ומברך אותם ב'ברכת הבנים' לשנה מוצלחת ופוריה בעבודתם.

אלו רגעים שלא ימושו מזכרוני לעד, כשאלפי התמימים נדחקים בזאל הקטן ומעוצמת הצפיפות 'נשפכים' גם לכל הצדדים, למסדרון, לחצר ולחדרים הסמוכים, כולם עומדים וממתינים, מחכים לראות את אבינו האהוב – הרבי שליט"א שיתעטף בטליתו וירעיף עלינו מלוא חופניים מברכותיו כשבראשם כמובן הברכה העיקרית: גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש!

אפילו לב האבן נמס במעמד כזה, אדי הזעה שמצטברים לעננים הממלאים את כל חלל האוויר שוטפים בדרכם כל חלקיק של אדישות ומצטרפים למעיין הדמעות הזולגות כמים. רבי, עד מתי? אנו עומדים כאן ומאמינים ובטוחים שאתה נמצא איתנו ומברך אותנו, אבל אנחנו רוצים לראות אותך כבר. רבי, הגלה נא!

כמה מהתמימים מנגנים את ניגוניהם של רבותינו נשיאנו, תמים צעיר וצנום שואל אותי בתמימות: "זהו הסדר מקדמת דנא? כמו ב'תקיעות'? לנגן את ניגוני הנשיאים..." והלב מתפלץ, רחמנא ליצלן! להיכן הגענו, במקום לחזות באור פני מלך חיים אנו מקבלים 'סדרי ניגונים' על ימין ועל שמאל! די כבר! אבל כל עוד נמשך ההעלם והסתר אנו ממשיכים לשיר 'להיאחז' ולהיתפס ב'ניגון המלוכה' המנגינה שאף פעם אי אפשר להפסיק: "אייי איי אייאיי.. יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד! יחי, יחי, יחי.. אייאי".

ובמחשבה, חולפת אותה תמונה של הרבי מלך המשיח שליט"א שיושב ומעודד את השירה הזו בכל כוחו מתוך מאמצים אדירים, במסירות נפש.. התמונה שכמו צועקת לנו בלא קול: בנים אהובים, תמימים וחסידים, תמשיכו! תעמדו איתנים, הישארו נאמנים! אל תיפלו ואל תתבלבלו, "עימדו לי בניסיון זה שלא יאמרו ש'אין ממש' בראשונים", עד לרגע ההתגלות, אל תיתנו להוריד את הנושא הזה מסדר היום! אל תיתנו לאף אחד לבלבל אתכם מעבודתכם, מהשליחות היחידה שנותרה: להכין את העולם לקבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש! נצלו את הכוחות האדירים שאני נותן לכם – תמשיכו בעקשנות לצעוד בביטחה בדרך הישרה לגאולה האמיתית והשלימה!

ערב יום כיפור

ביום זה נוהגים להרבות בצדקה וב-770 אנחנו מרגישים את זה טוב טוב, כשכבר מו' תשרי מהדהד קול צליל קופות הצדקה – הצליל שמשתיק ומבטל את כל המקטרגים. בזמן זה אפשר להבין את המושג "תל שכל פיות פונים בו" באיזה מקום בעולם תמצא אוסף נדיר ומגוון כל כך של קופות וקרנות צדקה מכל סוג שהוא, רק כאן ב-770. ביום זה נוהג הרבי שליט"א לחלק 'לעקאח' לשנה טובה ומתוקה.

אחרי תפילת מנחה, נוהג הרבי מלך המשיח שליט"א לומר שיחה ולברך את עם ישראל לכבוד השנה החדשה.

עם רדת החשכה, מתמלא בית המקדש באלפי חסידים, אורחים רבים הגיעו לעשות את היום הקדוש 'אחת בשנה' במחיצתו של נשיא הדור – הכהן הגדול. תפילת 'כל נדרי' ומיד לאחריה 'קבלת שבת' ושירת 'לכה דודי' המביאה בעקבותיה שירה אדירה של "יחי אדוננו' הפותחת את אירועי היום הקדוש במקום המקדש. אחרי תפילת מעריב אומרים את כל התהילים במניין יחד עם הרבי מלך המשיח שליט"א.

למעלה: התוועדות מרכזית עם התמימים. למטה: תפילת מנחה בערב יום כיפור. צילום: לוי ישראלי

יום כיפור

מרכזו של היום הוא ללא ספק ב'סדר עבודה' – תיאור עבודת היום בבית המקדש, וברגעים האחרונים של הגלות, כשקוראים זאת במחזור מייד נזכרים: אההה, בית המקדש...! ומול העיניים צפה ועולה תמונתו של בית המקדש השלישי שכבר עומד מוכן למעלה ובכל רגע עומד לרדת כאן ממש ב-770 איסטערן-פארקווי ומשם ישוב לירושלים תיכף ומיד ממש!

ההפסקה הקצרה בין שחרית-מוסף למנחה-נעילה מנוצלת על ידי התמימים ואנ"ש למכירת ה'מפטיר יונה' הידוע כסגולה לעשירות לכל המרבה במחיר – לטובת בתי חב"ד, מוסדותיו של הרבי שליט"א ופעולות בעניני משיח וגאולה בארץ ובעולם. באותו זמן מעלים גרם מדרגות על בימתו של הרבי לקראת ה'מארש' החותם את היום הקדוש, בציפייה שנזכה כבר לראות את הרבי שליט"א עולה על המדרגות ומעודד את הקהל.

סיפור ההפטרה על יונה הנביא ש'כבש נבואתו' וניסה להתחמק ולברוח מלומר לאנשי נינווה את דבר ה' מזכירה לנו שלא 'לכבוש' ולשמור לעצמנו את נבואתו העיקרית של הרבי שליט"א: הנה זה משיח בא! הקריאה: "מה לך נרדם?" מעוררת אותנו שוב לצאת ולפרסם לכל אנשי הדור כי יש נביא בישראל!

"פתח לנו שער בעת נעילת שער כי פנה יום". תפילת נעילה מסתיימת במעמד נשגב ונורא של קבלת עול מלכות שמים וב'מחזור' כותב רבינו הזקן: "מצאתי בשל"ה שכשאומרים בתפילת נעילה שמע ישראל בקול רם ובכונת הלב יכון כל א' מישראל למסור נפשו על קדושת השם יתברך שמו ונחשב לו הכונה כאילו עשה בפועל וכאילו עומד בניסיון על קידוש השם".

ואם כך הוא בהכרזת 'שמע ישראל' יש לומר שבהכרזה המשולשת שלאחריה (כמנהג החסידים, החל משנת ה'תשנ"ג): 'יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד' יכון כל א' למסור נפשו 'להביא לימות המשיח' לעמוד בתוקף על דברי הרבי שליט"א ובשורת הגאולה שלו עד למסירות נפש ולכבוש את העולם בסערת קבלת מלכותו של הרבי שליט"א המתבטאת בהכרזה נצחית זו.

באמצע הקדיש פורץ הקהל בשירת ה'מארש', העיניים נשואות למקומו הק' של הרבי שליט"א על המדרגות הניצבות על בימתו הקדושה, אלפי חסידים קופצים רוקדים ורועשים במארש הניצחון המבטא את בטחוננו כי הקב"ה כבר חתם אותנו בספר החיים לשנת גאולה שלימה ואנו כבר שמחים על כך. השירה הולכת וגוברת ומתחלפת ל'יחי אדוננו' בתביעה ודרישה להתגלות הרבי מלך המשיח שליט"א.

מה נהדר מראה כהן בצאתו מן הקודש

מוצאי יום כיפור הוא ללא ספק 'נקודת המהפך' – סיבוב של 180 מעלות, בזינוק חד מ'הימים הנוראים'

כהושעת סובבי מזבח, עומסי ערבה להקיף מזבח. צילום: לוי ישראלי

היישר ל'זמן שמחתנו'. ניתן לראות זאת בוידיאו, לאחרי שבמשך כל עשרת ימי תשובה ואפילו בעידוד המארש בסיומו של יום כיפור פניו של הרבי שליט"א רציניות ומופנמות וכך עד לסיום תפילת מעריב, וברגע שלפני צאתו מבית הכנסת, אחרי שמנשק את הפרוכת, באותה שניה בה הוא מסובב את פניו לקהל מתפשט לפתע חיוך ענק על פניו של הרבי ובין רגע מזנק הקהל כולו ל'עולם אחר' של שמחה שפורצת את כל הגדרים ופורץ בשירה אדירה של 'ושמחת בחגיך' הנמשכת שעה ארוכה.

מיד אחרי מעריב יוצא קהל האלפים ל'קידוש לבנה' ברחבת בית משיח, קהל החסידים מקיימים את ההוראה לערוך 'קידוש לבנה' בתוספת זהירות והידור ומתוך כוונה מיוחדת לזירוז הגאולה ובמיוחד בסיום הברכה: "**וביקשו** את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן" בהכרזת 'יחי אדוננו'. כהוראת הרבי מתקיימים ריקודי שמחה לאחרי קידוש הלבנה.

משאית הענק של איש החסד ר' **נחום מרקוביץ** לא מפסיקה לרגע מלספק לקהל החסידים שתיה קלה ומזונות לפתיחת הצום, כמיטב המסורת מזה שנים רבות. התוועדות חסידית סוערת ופעילה במיוחד מתקיימת הלילה בביתו של א' החסידים בשכונת המלך, בה מתוועד החסיד ר' **יהודה פרידמן** שיחי'.

בהתוועדות, הוא מעורר על כך שכשדיברו בארץ על מסירת שטחים לערבים, הרבי שליט"א זעק שצריכים ליישב מיד את כל השטחים, לקבוע עובדות בשטח. כך גם כשנשמעים דיבורים על ביטחונו של 770, בית משיח – הפיתרון הוא "ליישב מייד את כל השטחים" פשוט לשמור את סדרי הישיבה ולשבת וללמוד מתוך שקידה והתמדה וזה כבר יבטל בדרך ממילא את כל הקיטרוגים, "השכם והערב עליהם והם כלים מאליהם".

ימים שבין יום כיפור לסוכות

ביום שלמחרת יוה"כ (המכונה 'בשם השם') המנהג הוא ש"משכימים לתפילת שחרית" והתפילה במנין של הרבי שליט"א מתחילה כמה דקות קודם השעה הקבועה. בימים אלו מקימים התמימים האחראים לכך את 'סוכת דוד' – סוכת העץ המיוחדת והמפוארת של הרבי מלך המשיח שליט"א הניצבת בחזית ביתו. הגבאים בונים בחצר האחורית את הסוכה הגדולה של 770 עבור כל התושבים והאורחים הרבים.

י"ג תשרי

היום מתקיים מטעם אש"ל הכנסת אורחים, מבחן על החומר הנלמד בסדרים המיוחדים המתקיימים לאורחי המלך. 'קבוצה ע"ב' מתאספים הערב להתוועדות מרעים של א' התמימים שאחותו מתחתנת היום בארץ הקודש ואילו הוא בחר לכרות ברית נישואין עם הרבי מלך המשיח שליט"א ולהישאר במחיצתו ב'שנה תמימה' של ה'קבוצה', חבריו חוגגים

כינוס התמימים העולמי - ו' תשרי

כאלפיים תמימים ישבו זה לצד זה ב-770 בית משיח במעמד "כינוס התמימים העולמי" הכ"ט בארגונו המסור של המשגיח בישיבת תות"ל המרכזית, הרב **יקותיאל מנחם ראפ** והאזינו בשקיקה לדברי הרבנים, המשפיעים ומחנכים ששוחחו עם התמימים בעניינים העומדים על סדר היום: לימוד החסידות, גמרא בעיון, הלכה ועניני גאולה ומשיח, תוך שהם שוזרים בדבריהם עובדות מרתקות ועצות פרקטיות להצלחתו האישית של כל בחור מבניו של הרבי מלך המשיח שליט"א.

בשנה זו עמד הכינוס בסימן "תהא שנת עוז בכל" – בכל פרטי חייו וסדר יומו של הבחור התמים, והדוברים התמקדו, איש איש בתורו, בנושא מיוחד הקרוב לליבם של הבחורים, שהאזינו בקשב רב תוך שחלק ניכר מהבחורים מסכם נקודות ע"ג הכתב מתוך דברי הרבנים.

פתח את הכינוס, המנחה הרב **חיים שמריהו הלוי סגל**, נו"נ בישיבת חח"ל צפת, שתיאר בקצרה את התייסדות כינוס התמימים העולמי בשעתו על ידי 'ועד המחנכים'.

כנהוג החל הכינוס באמירת פרק התהילים של כ"ק אד"ש, על ידי הרב **יצחק שפרינגר** – משגיח בישיבת תות"ל המרכזית 770. בסיום הכרזת ה"יחי" דיבר הרב שפרינגר בהתרגשות רבה על שמירת הלבושים במחשבה דיבור ומעשה ועורר את התמימים לשמור על תפקידם וייחודיותם, כדי לגרום עוד יותר נחת רוח לרבי שליט"א – אבינו האהוב. את ברכת האכסניא הביא המרא דאתרא וחבר הבד"צ הרב **אהרן יעקב שווי** שבירך את האורחים במילים קצרות. את החלק הראשון פתח הרב יקותיאל ראפ, שעורר על שמירת דרכי החסידות בהנהגת הבחורים "בין אדם לחבירו" ביתר שאת ויתר עוז מלפני זה.

הרב **זלמן נוטיק**, משפיע בישיבת תות"ל ראשון לציון דיבר בדרכו הייחודית על יומו של הבחור הספוג בהתקשרות איתנה לרבי מלך המשיח – "תהא שנת עוז בהתקשרות". אחריו מדבר הרב **ניסים לגזיאל**, ר"מ במתיבתא אהלי תורה קראון הייטס, הפורש ברהיטות בפני התמימים את יכולתו האישית

כינוס התמימים בעת נאומו של הרב זלמן נוטיק. צילום: לוי ישראלי

איתו בשמחה גדולה ומתוך ריקודים סוערים במשך שעות ארוכות.

במרכז 770 מתקיימת הלילה התוועדות מיוחדת לרגל י"ג תשרי – 'לכתחילה אריבער' עם המשפיע החסידי ר' **שמעון וויצהנדלר**, ראש ישיבת תות"ל בראשון לציון. בהתוועדות הוא מספר על תמים שכתב לרבי שליט"א שהוא לא מצליח להתרכז בתפילה והרבי ענה לו שיתפלל בד' אמותיו של יהודי שמכוון בתפילה וזה יעזור לו, דבר שמלמד אותנו על חשיבות התפילה בד' אמות של הרבי מלך המשיח שליט"א.

ימי החג והשבת

עם כניסת החג, 770 עמוס לעייפה באלפי האורחים, בימי החג מתחלפת מנגינת שירת ה'יחי' המלווה את המלך בכניסתו ובצאתו מבית הכנסת למנגינת 'ושמחת בחגיך' כיאה ל'זמן שמחתנו'. בלילה הראשון של החג, אחרי תפילת מעריב ואמירת השיחה, נוהג הרבי שליט"א ללכת לסוכת האורחים ולברכם.

ריקודי 'שמחת בית השואבה' מתחילים הלילה בשיא השטורעם עד לשעה שש בבוקר, אז פונים התמימים לברך על הד' מינים שהוכנו עבור הרבי מלך המשיח שליט"א ולמנוחה קצרה עד לתפילת שחרית. ושוב אנו נכנסים היישר לשבת קודש שמשלימה לנו שלושה ימי קדושה רצופים.

חול המועד

חג הסוכות, הוא כמו מעגל אחד ארוך של סיבובים בלתי פוסקים, סיבובי ה'הושענות' לצד מעגלי הריקודים הסוערים והמקפיצים של שמחת בית השואבה בה אוגרים כוחות וממלאים מצברים של שמחה וחיות לכל השנה כולה. כששאר שעות היום מנוצלים לסיבובים ארוכים של 'מבצעים' עם 'סוכות הגאולה' הניידות וה'ארבעת המינים' לזכות עוד ועוד

הגה"ח הרב יוסף ישעי' ברוין

הגה"ח הרב אהרן יעקב שוויי

הרה"ח ר' זלמן נוטיק

הרה"ח ר' ניסים לגזיאל

של כל אחד לרכוש בקיאות בהלכות היום יום, והלכות החגים ומועדים, ולעסוק במיוחד בתורתו של הרבי מלך המשיח בהלכה ומנהג – "תהא שנת עוז בלימוד הלכות".

בתחום לימוד החסידות נושא דברים הרב **משה עבאד,** משפיע בישיבת חח"ל צפת, התובע מהבחורים ללמוד בכל יום מאמרים של הרבי בקביעות, יהי' מה שיהי', היות ועל ידי לימוד המאמרים של הרבי הרי זו התקשרות עם הרבי ש"נפשי כתבית יהבית".

הרב **דוד כהנוב**, משפיע במתיבתא אהלי תורה בקראון הייטס מבאר בסגנונו את דרכי עבודת התפילה כפי שנכתבו בתורת רבותינו נשיאנו, שזהו ראשית כל לברר את מעמדו ומצבו ולשנות את דרכי ההתנהגות בידעו כי הוא עומד לפני הוי' – "תהא שנת עוז בעבודת התפילה".

בתום דבריו מוקרן על המסך וידיאו מיוחד המלקט בתוכו קטעי שיחות של הרבי לתמימים, יחידויות עם התמימים וקטעים מבית חיינו מתקופת טבת תשמ"ז, בה למדו התמימים בהתמדה ושקידה בעקבות הוראתו של הרבי לקיים בחינה בכל עשרה ימים עד י' שבט בשנה ההיא.

אחרי הוידיאו מוזמן לדבר הרב **משה קורנוייץ**, ר"מ ומשפיע בישיבות תות"ל נצרת עילית, מעורכי הגמרא עם חידושי רבותינו נשיאנו על מסכת קידושין, המסכת הנלמדת בשנה זו בישיבות חב"ד ברחבי תבל – "תהא שנת עוז בלימוד גמרא".

את המשא המרכזי – "תהא שנת עוז בלימוד ענייני גאולה ומשיח" נושא הרב **סענדער וילשאנסקי,** ראש ישיבת תומכי תמימים מילאנו, אטלי', המעורר בחום את התמימים ללמוד ולהפנים את ענייני גאולה ומשיח שבתורה, לא רק בתור ידע כללי ומקיף, אלא שהשכל יהי' ממולא מלימוד התורה בעניינים אלו.

את המעמד מסיים הרב יקותיאל ראפ מארגן הכינוס, בחלוקת משקה כבשנים קודמות לקהל התמימים העצום, שהודה בחום למארגנים על הכינוס שאכן הועיל לכל אחד ואחד באופן אישי בעבודת ה' האישית שלו כחייל בבית דוד – מהתמימים הלומדים בישיבות "תומכי תמימים" שעניינם להביא את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש.

בסיום הכינוס חולקה לאלפי התמימים התשורה המיוחדת שי"ל ע"י "ועד חיילי בית דוד 770": 'סדר הנהגה לתלמידים', עם צילומי ההגהות של הרבי שליט"א בפירסום ראשון וסקירה מרתקת על ייסוד 'ועד המחנכים', שעל-ידו נערך הכינוס מידי שנה וכן קיצור תולדות הכינוס.

תמונות: לוי ישראלי

יהודים במצוות החג – בשליחות הרבי.

בכל יום מימי החג, מיד לאחר תפילת מעריב, נוהג הרבי שליט"א לומר שיחה מעל גבי בימתו הקדושה. רבים מאנ"ש והתמימים נעמדים ליד הבימה של הרבי, בציפייה ובאמונה שנזכה לראות ולשמוע את שיחת הרבי.

בכל ערב מתקיימות התוועדויות מיוחדות עם טובי המשפיעים בסוכות ה'שכונה', התוועדויות אלה ממשיכות לתוך הלילה עד שמשתתפיהם יוצאים בריקודים ל'שמחת בית השואבה' על רחוב קינגסטון פינת מונטגומרי, שם "הרחוב רוקד" מתוך שמחה עצומה, לצלילי המוזיקה שמשמיע ר' **יוסי כהן**.

ימי חול המועד, מביאים איתם עוד אלפי אורחים, תמימים שעוד לא הספיקו להגיע, לצד אברכים צעירים שרק עכשיו יכלו להשתחרר מהמיצרים ולצאת מהגבלותיהם ולהגיע סוף סוף אל הרבי. גם עשרות משפחות אנ"ש שהגיעו על נשיהם וטפם, עלו לרגל לבית המקדש.

ליל הושענא רבה

אחרי מעריב נוהגים לומר את כל ספר דברים. בסוכת 770 מתקיימת התוועדות חסידית מיוחדת ומרתקת עם הרה"ח **מנחם מענדל הכהן פרידמן** שיחי', שליח הרבי מלך המשיח שליט"א באור יהודה. הלילה, הוא האחרון והמסכם של ריקודי 'שמחת בית השואבה' שמסתיימים הפעם, קצת אחרי חצות, עם התחלת מניין התהילים של הרבי שליט"א, כפי המנהג, הגבאים מחלקים לקהל תפוח בדבש, לשנה טובה ומתוקה.

הושענא רבה

"הושענא למענך גואלנו, הושענא!" אחרי סיבובי ה'הושענות' וחביטת הערבות, באמצע היום, נסגרות דלתות 770, כדי להכין את מקום המקדש לקראת החג. תפילת מנחה מתקיימת היום ב'זאל הקטן' עקב ההכנות

שיעורים וסימפוזיונים מיוחדים לאורחי המלך

במהלך חודש החגים, מקיימת המחלקה הרוחנית של 'אש"ל – הכנסת אורחים' עשרות שיעורים מיוחדים ומרתקים בנגלה, חסידות, הלכות החג וגאולה ומשיח. בנוסף לכך, מתקיימים במשך החודש כמה וכמה 'פאנלים' בנושאים שונים בעולמו של החסיד, וגם 'סימפוזיון' מיוחד הדן בהיבטים שונים בעניני גאולה ומשיח והפצת בשורת הגאולה והגואל.

בתוכניות אלו משתתפים ונואמים רבנים, משפיעים ושלוחים רבים המלבנים יחד את הסוגיות ודנים בהרחבה בנושא העומד על הפרק. למשתתפים בתוכניות אלו חולקו תשורות מיוחדות, המכילות כתבות, תמונות ומסמכים בנושא זה. ה'תשורות' נערכו ויצאו לאור על ידי "ועד חיילי בית דוד -בית משיח, 770". במסגרת זו נביא סקירה קצרה אודות אותם תוכניות מיוחדות שהתקיימו בחודש תשרי השתא.

יום שני ה' תשרי:
ההמשך הגדול - בשעה שהקדימו תער"ב

לרגל מאה שנה לכתיבת ואמירת המשך תער"ב המפורסם, התקיים בקידמת 770 פאנל מיוחד אודות 'המשך' זה בהשתתפות מאות תמימים ואנ"ש מתושבי השכונה והאורחים. המנחה, הת' **מנחם מענדל אקסלרוד** מדבר על המיוחדות שסביב "מאה שנה" כפי שמצינו בשיחות אד"ש מה"מ ריבוי פעמים, ולאחר מכן הוא מזמין את חבר מערכת אוצר החסידים ועורך בית משיח, הרב **שלום יעקב חזן** שזכה להיות בין חברי צוות המוציאים לאור של ההמשך בשנים תשל"ז ותשנ"ב. הרב חזן סיפר סיפורים נדירים ומרתקים מתהליך ההוצאה לאור של הספר, החל מכך שהרבי שליט"א דאג לצלם עותק מהספר, דבר שעלה הון רב, וסיים עם הרמזים שרמזו החסידים בשנת ההו"ל והמאורעות המיוחדים שהתרחשו בשנת תשל"ח ובשנת תשנ"ב, בסמיכות לזמן הדפסת הספר, בשני המהדורות.

אחריו דיבר הרב **מיכאל חנוך גאלאמב** משפיע ישיבת תות"ל המרכזית וחבר הוצאת קה"ת שביאר בארוכה את המיוחדות בהמשך זה, וכיצד כל תמים שייך ללימוד ההמשך, בה בשעה שמצד הישיבה בה הוא לומד צריך הוא ללמוד ענינים נוספים. בסיום הפאנל, חולקה למשתתפים תשורה מיוחדת, קובץ **'המשך הגדול'** בו מובאת סקירה נרחבת אודות ההמשך עם שיחות, זכרונות וסיפורים מרבותינו נשיאינו, כולל צילומי כתי"ק ומסמכים בפרסום ראשון.

יום חמישי ח' תשרי: "חסידישע למדנים"

איך לומדים גמרא בעיון? מהי הדרך ללמוד גמרא לגירסא? כיצד לומדים נכון בגמרא עם חידושי רבותינו נשיאנו? על שאלות אלה ועוד רבות, מצאו התמימים את התשובה בפאנל המיוחד שנערך היום "חסידישע למדנים" בהשתתפות הגאונים החסידיים, עורכי הגמרא החב"דית החדשה עם ביאורי רבותינו נשיאנו, הרב **משה קורנוויץ** ר"מ ומשפיע בישיבות חח"ל נצרת עלית, והרב **מנחם מענדל הלפרין** ר"מ ונו"נ בישיבת חח"ל צפת. במשך כשעתיים ישבו התמימים והאזינו לדברים בשקיקה. פאנל שבוודאי יסייע ויתן את הכלים לכל תמים למילוי תפקידו העיקרי בלימוד תורת הנגלה מתוך שקידה והתמדה.

יום ראשון י"א תשרי:
פאנל מיוחד - 20 שנה לקונטרס 'בית רבינו שבבבל'

כמעט עשרים שנה חלפו מאז הגיה הרבי מלך המשיח את הקדחתניות לחג ב'זאל הגדול'. על הכביש עומדות הכן כבר שלישיית משאיות החסד של ר' **נחום מרקוביץ** שכבר 30 שנה ברציפות דואג לספק לאורחי המלך את סעודות החג של שמיני עצרת ושמחת תורה.

גוט יום טוב!

הרבי מלך המשיח שליט"א אומר ש"בארבעים ושמונה השעות של שמיני עצרת ושמחת תורה אפשר לשאוב ולמלא דליים וחביות בגשמיות וברוחניות, וזאת על ידי הריקודים", עם כניסת החג, מתמלא 770 בקהל רב התופס את מקומותיו לקראת ה'הקפות'. אחרי מעריב, מודיעים על שעת ה'הקפות' והקהל יוצא להתוועדויות 'טרום הקפות',

הקונטרס המפורסם הנושא את הכותרת "בענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל", ובמקום הנושא את תוכן השיחה הזו התאספו קרוב ל-1,000 תלמידי התמימים ללמוד באופן חדש על מבנה השיחה, על הביטויים הנפלאים, על מהות הקונטרס ועל ההשלכות הנוגעות אלינו כיום, 20 שנה לאחר מכן.

את הפאנל פתח המנחה, הת' **מנחם מענדל אקסלרוד** בכמה מילות רקע על תוכן הקונטרס וייחודיותו, והזמין את הרה"ח **גרשון אבצן** ראש ישיבת תות"ל סינסנטי אוהיו, שבסגנון הרצאתו הייחודי ומסביר הפנים סיפר לקהל הבחורים על הפעם הראשונה בה למד את הקונטרס ועל הנקודה המאפיינת את מהותו: שבירת ההעלם והסתר של העולם והכרזה שהחסידים מאמינים בדבריו של הרבי בלי שום ספק.

הדובר הבא הוא הרה"ח **שמעון ויצהנדלר**, ראש ישיבת תות"ל ראשון לציון שדלה פנינים מתוך השיחה, וביאר והרחיב בפני התמימים המאזינים בשקיקה את המקורות על פי נגלה הנוגעים לתוכן השיחה, כשעל פיהם נהירים יסודות השיחה ומיתוסף 'גישמאק' בלימוד הדברים.

לאחריו הוזמן לדבר הרה"ח **דוד פורסט**, משפיע בישיבת תות"ל ברינוא – ע"ד כבליובאוויטש, שהיה בחודש חשוון תשנ"ב ב-770 בית משיח כבחור הלומד בישיבה, ותיאר בקצרה את החוויה הנפלאה שעברה על הבחורים בצאתו לאור של הקונטרס. הוא עורר את הבחורים 'לחיות' ולהפנים את האמונה בכל מילה מדבריו של הרבי מלך המשיח, ולהתבונן בשעת התפילה וכדומה בתוכן הקונטרס "בית רבינו" בכדי להתנהג כמתאים במקום המקדש גופי"ה דלעתיד.

אחרון הדוברים הוא הרה"ח **שלום יעקב חזן**, חבר מערכת "אוצר החסידים" שפירט את ההשלכות הנובעות מכך שמקום זה הוא ביתו של הרבי, וביתו הנצחי, כפי שמובא בשיחה עצמה. ליובאוויטש היא כאן, היות שכאן נמצא הרבי, ולכן היכן שקבע הרבי את מקומו ואת סדר יומו – תפילות, התוועדויות וכדומה, זו ליובאוויטש, וכאן על כל חסיד חב"ד להיות.

יום שלישי כ' תשרי:
סימפוזיון מרתק - "די איינציקע זאך"

בעיצומם של ימי חול המועד, בתוך כל ים ההתוועדויות, המבצעים והריקודים, התאספו להם מאות תמימים באולם בית הכנסת "ר' געצעל שול" בקראון הייטס לסימפוזיון ייחודי ומרתק סביב 'הדבר היחיד' שנותר בעבודת השליחות: הכנת העולם לקבלת פני משיח.

את הסימפוזיון, שהונחה ביד אמן על ידי הרה"ת **שלום בער שמולביץ**, משפיע בישיבת תות"ל נווה-צדק תל אביב. כיבדו בהשתתפותם: הרב **מאיר וילשאנסקי**, ר"מ ומשפיע בישיבת חח"ל צפת, הרב **שמעון ויצהנדלר** ראש ישיבת תות"ל ראשון לציון, הרב **אליעזר טורין** שליח אד"ש לשיקגו, והרב **מנחם מענדל הכהן פרידמן** שליח אד"ש לאור יהודה.

בסיום הסימפוזיון חולקה למשתתפיו 'תשורה' מיוחדת במינה, הקובץ **"אחת ולתמיד"** המביא בקצרה, בבהירות ובתמציתיות את העובדות האמיתיות והברורות – שיחות ומענות הקודש של הרבי מלך המשיח שליט"א בעניני גאולה ומשיח, הפצת בשורת הגאולה וחייו הנצחיים של הגואל. הקובץ ערוך בטוב טעם ומלווה בתמונות ומסמכים רבים ושופך אור חדש על נושא עיקרי זה.

תמונות: לוי ישראלי

המתקיימות ברחבי השכונה. שומרי המקומות מחליפים את חבריהם העומדים על המשמרת בפירמידות.

770 מתמלא במהירות רבה חזרה לקראת ההקפות. הכל כבר נראה אחרת, כולם כבר מתנדנדים אחרי קצת 'לחיים', והמצב שמח... בשעה 8:55 נפתח השביל בין אלפי הרוקדים ושירת 'יחי' במנגינת חג פורצת לה מתוך קהל האלפים. המראה אדיר, זה ממש כמו גפרור שנזרק למדורת נפט. הבימה מוגבהת כפליים כמידי שנה. אלפי החסידים עומדים צפופים, מי על הפירמידות ומי ברחבת הזאל. ופני כולם – לאחד ויחיד, הרבי מלך המשיח שליט"א. אני מצייר לעצמי את הרבי שליט"א עומד כאן ומעודד את אלפי החסידים שבלב בוער הם

שרים ומכריזים: 'יחי אדוננו!', והנה זה קורה... ודאי הוא מתגלה... עכשיו, נאו!

מתחילים 'אתה הראת', דפי ההקפות שמחלקים הגבאים מתעופפים במהירות ברחבי 770. הגבאי מכריז 'מיט'ן פסוק אתה הראת, איז מען מכבד כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א'... שקט בקהל. צמרמורת חולפת בגוף... חולפות כמה שניות והקהל עונה ומכריז יחד – 'אתה הראת...' האזניים המגושמות שלי לא הצליחו לשמוע את קולו הטהור. בשאר הפסוקים מכובדים משפיעים, רבנים וקהילות אנ"ש. בפסוק 'כי מציון' שוב מכבדים את הרבי שליט"א, ושוב – כולם בשקט... מנסים ומשתוקקים לשמוע כבר את קולו הק'...

לאחר ג' הפעמים של 'אתה הראת' ניגשים להקפות. ההקפה הראשונה היא של הרבי שליט"א. א' החסידים שרכש את הזכות בכסף רב ניגש להניח את ספר התורה של הרבי מלך המשיח שליט"א על הסטענדער. ההתרגשות ניכרת היטב על פניו... בשאר ספרי התורה מכובדים רבנים ומשפיעים מכל העולם, כאשר הפסוקים נשמעים מפי המחזיק ב'ספר תורה של משיח'. מתחילים את ניגון ההקפות, והריקודים אל מול מלכינו פורצים בשיא העוז והשטורעם. לקראת ההקפה הבאה כבר קשה מאוד להפסיק את השירה... מנגנים את 'ופרצת', 'על הסלע הך הך..' ובשירת סיסמת 'צבאות השם' – 'ווי וואנט משיח נאו' פירמידת הילדים כמו מתרוממת באוויר מעוצמת הריקודים...

בהקפה השביעית – ההקפה של הרבי מלך המשיח שליט"א פורצת לה שירת יחי אדוננו אדירה, 770 כולו רועד, הקירות מאיימות להתמוטט, אלפי תמימים וחסידים, אנשים נשים וטף זועקים להתגלות. הילדים – חיילי צבאות ה' שרים 'עלינו לשבח' ומכריזים 'יחי' ג"פ והקהל כולו אחריהם, באמונה ובביטחון שריקודים אלו ושמחה גדולה זו תביא את הגאולה, וההקפות של מחר יהיו אחרת לגמרי.

לאחר הודעת הגבאי על זמן התפילה מתחילים הריקודים... אלו רגעים מדהימים שאפשר לחוש בגשמיות איך שהם מזרימים חיות לכל השנה כולה... 770 כולו רוקד, סביב ה'ריבוע' של בימת קריאת התורה, ובחלק האחורי מסתובבים מעגלי הריקודים במהירות מסחררת. בחלל המקדש נשמעת השירה בקול גדול, אין שום אפשרות לזהות "איזה שיר זה?" אבל לכל ילד ברור שזהו הניגון של שמחת תורה – 'עצם פשוט' של שמחה עצומה שלא רוצה ולא יכול להיכנס בתווים ואותיות.

שמיני עצרת

תפילת שחרית שמחה מאוד כיאה לחג שמיני עצרת. אחרי קריאת התורה, 770 מתפנה מאלפי החסידים לאמירת 'יזכור'. בחזרת הש"ץ של תפילת מוסף בשמיני עצרת, פותחים את שערי הגשמים ממרכז העולם, כאן ב-770 ב'תפילת גשם' לברכה, לחיים ולשובע. הכהנים נאספים בהמוניהם על יד המדרגות לבימת התפילה של הרבי.

מסיום התפילה, ניכרת התכונה הרבה לקראת ה'תהלוכות' לבתי כנסת לשמח יהודים בשמחת החג, שהרבי שליט"א הגדיר אותם כ"ענין שלי". אנ"ש מצטרפים לתמימים היוצאים בהמוניהם לכל רחבי ניו-יורק, להאיר את אורו הגדול של הרבי מלך המשיח שליט"א ולשמח אותם בבשורת הגאולה ובנבואה: הנה זה משיח בא!

מובן מאליו שהדרך חזור נעשית במהירות גבוהה יותר גם מבלי לשים לב. פשוט, לכל אחד יש את הרצון והדחף להגיע כמה שיותר מוקדם להקפות. חלק מהדרך נעשית בחצי ריצה ו.. הגענו! הרגליים קצת כואבות אבל – מה זה משנה? יש עכשיו הקפות עם הרבי! שמחת תורה! אנחנו נכנסים מיד ל-770 ובפנים אוחזים ב'אתה הראת' השלישי. וברגע שאתה מתחיל לרקוד – – רואים במוחש שאתה שוכח מהכאבים, ממש כאילו אינם!

'אתה הראת' מסתיים, וניגשים להקפות. השמחה העצומה שהייתה בהקפות היום בלילה – לא ניתנת לתיאור. השירה הולכת וגוברת ומתלהטת ומגיעה עד לב השמיים מהקפה להקפה, זו לא רק 'שמחה פורצת גדר' אלא שמחה כזו שאין לה שום גדר ושום הגבלה כלל.

אחרי ההקפות ממשיכים הריקודים ביתר שאת ובשיא השטורעם. חסידים מספרים, כי תמיד ראו על הרבי שליט"א את החביבות שיש לו לחג הזה. א' הסיפורים הוא משנות הנשיאות האחרונות של הרבי הריי"צ, כאשר רקדו בזאל הקטן וירד א' המשב"קים ואמר שהרעש מפריע... הרבי הוריד את הנעליים והמשיך לרקוד עד אור הבוקר...

שמחת תורה

אחרי שעות שינה מעטות מאוד – קמים לתפילת חג עם הרבי. את 'ברכת כהנים' מקדימים היום לשחרית, כי מי יודע אם במוסף עוד נמצא כהנים שפויים... במשך התפילה עמלים צוות אברכים ותמימים לארגן את שולחנות הכיבוד שמתחת לעזרת הנשים, ולאחר תפילת שחרית ניגשים החסידים לערוך קידוש, לטעום משהו, לומר 'לחיים' ו... הקפות.

מתחילים בהקדמת פסוקי ה'אתה הראת'. כמה מרגש לשמוע את הרב **יעקב הרצוג** מכריז בזה אחר זה על פסוקים שנקנו ע"י חסידים וקהילות אנ"ש מכל העולם עבור המוסד הקדוש 'קופת רבינו', והם מכבדים בפסוק את 'כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א'. בפשטות חלק גדול מהקונים לא נמצאים כאן ב-770, אבל – הם קונים פסוקים ב-770 ומכבדים את הרבי. כנהוג היום, ההקפות קצרות מאוד.

ניגשים לקריאת התורה. בעליית הכהן עולים כל הכהנים שב-770 לתורה. וכן בעליית הלוי. עליות שלישי ורביעי הוקדשו ל'ישראל', כשמכל עבר נשמעות קריאות 'יעמוד' וברכות התורה. כאן מגיעה העליה המיוחדת – היא הפעם היחידה בשנה בה מעלים את הרבי בשמו הק'. ר' שמואל מ"מ בוטמאן נעמד ובחרדת קודש הוא מקריא את ה'ברשות' לחתן בראשית ומעלה את הרבי הריי"צ ואת הרבי מלך המשיח שליט"א.

תפילת מוסף של שמחת תורה היא אחת התפילות השמחות ביותר במשך השנה... הניגונים, הקולע'ס לחזן וכו'... בסיום התפילה ממשיכים הריקודים עד לתפילת מנחה ועד בכלל... מתוך שמחת החג והריקודים הסוערים נכנסת לה 'שבת בראשית' שבפעם

השלישית השנה מחברת לנו שלושה ימים של קדושה.

שבת בראשית

אנחנו נכנסים לשבת בראשית, והשיחה של ה'דבר מלכות' מכניסה אותנו מיד לעניינים.. 'אזוי ווי מ'שטעלט זיך אוועק שבת בראשית, אזוי גייט א גאנץ יאר' – וכפי שאמרו כאן התמימים, שבשנה כזו, שהקביעות היא ששבת בראשית צמודה לשמחת תורה ונתונה תחת ההשפעה של שמחת תורה – כך תהיה כל השנה, עם השמחה העצומה והגילוי אלוקות הזה של שמחת תורה... בסיום תפילת שחרית מתקיימת מכירת המצוות, והתמימים מנצלים את הזמן ללמוד את ה'שיעורים היומיים' הארוכים ואת ה'דבר מלכות' השבועי.

בסיום תפילת מנחה, קהל עצום ממלא כבר את כל הזאל עד אפס מקום, אלו על הפירמידות ואלו במקומות הישיבה והשאר במקומות שקצת קשה להגדיר... צפיפות אדירה מורגשת. זה כבר הרבה יותר מראש השנה – שלא בערך. ישנם אלו שעומדים כבר על מקומם משך זמן ארוך בכדי לשמור על המקום להתוועדות. אחרי התפילה, נוטלים ידיים לסעודה, כהוראת הרבי שליט"א להתוועדות זו.

התוועדות שמחת תורה

הנה, הגיעה העת. הקהל פורץ בשירת 'יחי' אדירה שמבטאת ברורות את שבליבנו – – די להעלם. אנחנו לא מוכנים לחכות יותר!.. **ר-ב-י!** אלפי-אלפי חסידים, 'בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו', חיילי צבאות ה' 'משיחי' וזקנים, תמימים 'חיילי בית דוד' ואברכים, שלוחים, משפיעים, ופשוט מכל הסוגים – כולם באו ונקבצו הנה לחודש החגים, להיות כאן במחיצתך, בד' אמותיך, ומול עיניהם בוער עניין אחד, נקודה אחת: התגלותך השלימה והמליאה בגאולה אמיתית ושלימה!... כמה הכנות רוחניות מלאות בהחלטות טובות ישנם כאן, כמה ממון בגשמיות ממש נחסך מפרוטה לפרוטה בשביל לבוא לכאן, והכול בשבילך רבי. **הגלה נא!**.. בהמשך מנגנים את ניגוני רבותינו נשיאנו, עד לניגון 'הוא אלוקינו', ניגון ההקפות לר' לוי יצחק, ומיד פורצת שוב שירת 'יחי'. את שירת ה'יחי' הזו כבר קשה להפסיק. הקהל ממשיך בשירה כשהעיניים נשואות למקומו הק' של הרבי שליט"א.

בשלב זה נעמד הרה"ח **יוסף ישעי' ברוין**, רבה של השכונה, לחזור על מאמר דא"ח מכ"ק אדמו"ר שליט"א, המאמר הוא ד"ה 'בראשית בראי' שהרבי אמר בתשל"ח לאחר האירוע שהיה בליל שמיני-עצרת. במאמר זה הרבי התייחס להעלם-והסתר וביאר שכל מטרתו הוא שיהודים יחפשו את הקב"ה מתוך ההעלם וימצאו, שכך יביאו לגילוי מלכותו ית' בשלמות בגאולה. אחרי המאמר, נשמעת הכרזת הנצח: '**יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**' כשהקהל העצום עונה אחריו בשאגת 'יחי' משולשת, שממשיכה לניגון הכל-כך מתאים כעת 'צמאה לך נפשי . . כמה לך בשרי'...

ויעקב הלך לדרכו - להכין את העולם לקבלת פני הרבי משיח צדקנו!

כמידי שנה, במוצאי שמחת תורה, מתקיימת במרכז 770 ההתוועדות הקבועה והמיוחדת, החותמת את חודש החגים במחיצת הרבי שליט"א. בהשתתפות הרה"ח **זמרוני זעליג** שיחי' **ציק** שליח הרבי מלך המשיח שליט"א בבת-ים ומנהל 'האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה'. מאות תמימים ואנ"ש ישובים סביב השולחן הענק ומאזינים בשקיקה לדברים הנפלאים. הסיפורים הקולחים והמשלים הקולעים השזורים בדבריו של הרב זמרוני, מקרבים את השומעים עוד יותר לתביעתו של הרבי שליט"א: עשו כל אשר ביכולתכם להביא את המשיח בפועל ממש ולעבודת השליחות היחידה: להכין את העולם לקבלת פני הרבי משיח צדקנו, עליהם הוא מעורר את הקהל, שיוצא מתוך החלטה 'להפוך את העולם' ולהביא כבר את ההתגלות תיכף ומייד ממש!

אחי היקרים והאהובים!

הרבה פעמים, מדברים בהתוועדויות ומספרים סיפורים מיוחדים על כך ש"העולם מוכן".. כשהמדע מוכיח את אמיתות התורה או את דברי הרבי, כשאישי ציבור ונכבדים מקבלים את בשורת הגאולה וכהנה סיפורים לרוב, שבכל פעם מעוררים אצלנו שוב את ההרגשה: הנה, העולם מוכן לגאולה!

אבל השנה, בהתוועדות של שמחת תורה, חשבתי לעצמי: וכי אנחנו לא חלק מה"עולם" הזה? האם אנחנו בעצמנו עם ישראל בכלל ועדת החסידים בפרט – הם לא הוכחה מספיק טובה שהעולם כבר מוכן? איה מצאתם דבר כזה בכל שנות ההיסטוריה שעם שלם עומד בניסיון קשה כל-כך ומאמין באמונה חזקה כל-כך?

כשאנו נמצאים אחרי 18 שנה שאנו לא רואים את הרבי שליט"א,

ויעקב הלך לדרכו. צילום: לוי ישראלי

ובהתוועדות שמחת תורה, עומדים אלפי יהודים וחסידים, ועיני כולם נשואות למקומו הק' של הרבי מלך המשיח שליט"א באמונה וביטחון שהוא חי וקיים בגוף גשמי כפשוטו ממש ונמצא איתנו כאן ב-770 ובכל רגע עומד להתגלות ולגאול אותנו גאולת עולמים. זוהי ההוכחה המוחצת ביותר לכך שהעולם מוכן לגאולה!

רבי, עמדנו במבחן! נשארנו נאמנים! בוא ותתגלה ותגאלנו ברגע זה ממש!

ב-770 מאמינים, מפרסמים, שרים ומכריזים: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בברכת 'צאתכם לשלום' – לכבוש את העולם כולו במלכותו של הרבי מלך המשיח שליט"א!

מענדי.

"התמונה הנפלאה של תשרי, היא אלפי החסידים ששהו בחצר

מקבלים את אלפי האורחים

בכוח הרבי

ארגון "אש"ל הכנסת אורחים" הוא אחד מארגוני החסד הגדולים ביותר בחב"ד, שאין כמעט משפחה בחב"ד שלא נהנית ממנו ישירות במהלך חודש תשרי • מתוך רבבת האורחים שמגיעים לחודש החגים בבית חיינו, למעלה ממחציתם ישנים בדירות שקיבלו מ'אש"ל - הכנסת אורחים', ורובם ככולם אוכלים בחדר האוכל הענק של 'אש"ל - הכנסת אורחים' • במהלך חודש החגים התלוויתי אל מי שעומד מאחורי מפעל החסד הנפלא הזה, הרה"ח ר' **מנחם מענדל הכהן הענדל**, ראיתי והתפעלתי מהעבודה הבלתי-תיאמן שנעשית מאחורי הקלעים במסירות נפש ממש, וכאשר שאלתי מהיכן הכוחות, הוא ענה בשיא הפשטות: מהרבי מלך המשיח • ברגעים אלו, כאשר אלפי האורחים שבים לבתיהם לפרוק את החבילות - עובדים ב'אש"ל - הכנסת אורחים' במשך שבועיים נוספים לסדר את כל הדירות, לקפל ולארוז ציוד ו... כן, לגייס את הסכומים העצומים שצריך לשלם לספקי הסחורות ולבעלי הדירות

מאת: אברהם רייניץ

ות קודשנו בחודש שלם של אמונה, שמחה התקשרות וקדושה"

הרב מנחם מענדל הכהן הענדל נואם בכינוס "צאתכם לשלום". צילום: לוי ישראלי

יום שלישי, י"ג תשרי. 9:20 בלילה. נראה שעוד יום מלא עבודה ב'אש"ל – הכנסת אורחים' מתקרב לסיומו. אבל אז מגיעה שיחת טלפון מהאחראי על מחלקת הבנות, שמעדכן על טיסה נוספת של עשרות בנות שנחתו לפני כשעתיים, ממתינות שיסדרו עבורן מקומות לינה. עננה קלה חולפת על פניו של הרה"ח ר' מנחם מענדל הכהן הענדל, יו"ר 'אש"ל – הכנסת אורחים'. הוא מברר בכמה אורחות מדובר. "הגיעו היום 200 בנות", מעדכן האחראי. "ל-120 כבר סידרנו מקומות, אבל נותרו עוד שמונים בנות ללא מקום".

"בעזרת ה' יהיה בסדר", אומר הרב הענדל בביטחון מלא. "אנחנו עובדים כעת על כמה דירות. בינתיים אין שום דבר מעשי באופק, אבל הברכות של הרבי מלוות אותנו כל הזמן, ואם צריך לדאוג למקום לינה לעוד שמונים בנות – אין ספק שזה יסתדר עוד הלילה".

חמש דקות אחר-כך. בדרכו לתפילת ערבית במניין של הרבי, הרב הענדל רואה את מרפסת עזרת הנשים של 770 עמוסה במזוודות של הבנות שהגיעו וטרם נמצא עבורן מקום. מצב לא פשוט. בלבו הוא נושא תפילה מן הסתם. למען האמת, מה עוד אפשר לעשות בשעה כזאת חוץ מלהתפלל?

דקה לפני התפילה, מצלצל הטלפון. על הקו אחד מתושבי השכונה מידידי הארגון. "נזכרתי שיש לבן-דודי דירה ואולי אפשר לארח בה אורחים, ורציתי לדעת אם אתם עדיין צריכים דירות".

הרב הענדל משיב כמובן בחיוב, והאיש שעל הקו מבהיר שטרם דיבר עם בן דודו על העניין, והוא מקווה שהלה יסכים. הרב הענדל לוקח את כתובת הדירה, ומבטיח לחזור מיד לאחר תפילת ערבית.

לאחר התפילה יוצאים אל הכתובת ומגלים שמדובר בבית שלם, בן שלוש קומות, שנרכש לא מכבר על ידי הבן-דוד של אותו תושב, וטרם אוכלס. בן הדוד, ששמע על מצב החירום, הסכים מיידית להעמיד את ביתו לטובת האורחות של הרבי, וצוות הכנסת אורחים נכנס לפעולה תזזיתית: צוות הניקיון ניקה את הדירה במהירות שיא, בעוד צוותי האספקה מחישים לבית משאית של מזרנים, כריות ושמיכות. במקביל, צוות הרישום קלט

את הבנות והנפיק עבורן דפי רישום עם הכתובת הטרייה, ובשעה 12 בלילה צעדו שמונים הבנות עם מזוודותיהן ומילאו את חדרי הבית הענק.

הסיפור הזה, הוא מדגם מייצג של הניסים שמתרחשים מאחורי הקלעים של ארגון אש"ל הכנסת אורחים.

ניסים של הרגע האחרון

אי-אפשר שלא להתפעל מהשגחה הפרטית הגלויה שמלווה את מפעל החסד הגדול, אבל גם אי-אפשר להתאפק ולא לשאול: **למה לחכות לרגע האחרון? למה לא לארגן את הדירות כמה שבועות מראש?**

הרב הענדל מחייך בהשלמה. הוא רגיל לשאלות האלה. כיהודי טוב, הוא עונה בשאלה: "יצא לך פעם לנסות לשכור דירה בקראון הייטס לחודש החגים? דירה אחת?!"

למען האמת, בשנים האחרונות פנו אלי כמה וכמה בני משפחה, מדרגות קרבה שונות, וביקשו את עזרתי למצוא דירה להשכרה לחודש תשרי. גם אני וגם אשתי חיפשנו עבורם, ולא תמיד הצלחנו למצוא. אפילו סתם כך באמצע השנה קשה להשיג דירה להשכרה בקראון הייטס. קל וחומר לפני תשרי, ובן בנו של קל וחומר כאשר רוצים לשכור דירה לחודש אחד בלבד...

"כעת תחשוב", ממשיך הרב הענדל לטוות את חוט מחשבותיי, "כמה קשה להשיג עשרות דירות לאורחים שמגיעים לתשרי"...

ואיך בכל זאת אתם מצליחים להשיג דירות?

"בניסי ניסים ואלף השגחות פרטיות, אנחנו מגיעים לכל מיני אנשים שיש להם בתים, דירות ובייסמנטים. הם בכלל לא חשבו להשכיר אותם, אבל כאשר הם שומעים שהיום נחתו עוד חמש מאות אורחים, ולמאתיים מהם אין מקום שינה, הם עושים חושבים ומחליטים להשכיר את המקום, וכך גם להרוויח את דמי השכירות וגם להיות שותפים במצווה. יש כמובן גם תושבים שתורמים את מקומות הלינה, וכך חוסכים מאתנו גם מהנטל הכספי.

"כמובן שלא הכול נעשה ברגע האחרון. חצי מהדירות אנחנו מצליחים להשיג, או לפחות לסכם עליהן, עוד בטרם נחתו האורחים, אבל לשמחתנו תמיד מגיעים יותר אורחים מהצפוי, ואז עוברים לנוהל 'הרגע האחרון'.

"נקודה נוספת שחשוב לזכור: בשנים האחרונות, מחירי הדירות בקראון הייטס מרקיעים שחקים, ואפילו עבור דירת-מרתף (בייסמנט בלע"ז) דורשים אלפיים דולר לחודש. במילים פשוטות זה אומר, שאם נשכור את הדירות מוקדם יותר, נצטרך לשלם 4 אלף דולר עבור חודשיים, ואם תכפיל את זה רק בחמישים דירות, זאת הוצאה של עוד מאה אלף דולר!

"השנה הייתה לנו את האפשרות להפתיע את מאות הבנות שהגיע בתחילת תשרי, כאשר פתחנו לפניהן את הבניין החדש של אש"ל הכנסת אורחים. בחמשת הקומות העליונות של הבניין שוכנו מאות בנות, שזכו לישון בחדרים חדשים, עם מטבחונים נאים ושירותים ואמבטיה צמודים. ובאולם הגדול שבקומה השניה שוכן חדר האוכל של הבנות".

•

אגב חדר האוכל, אי-אפשר שלא לבקר ולהתפעל מחדר האוכל הענק של 'אש"ל – הכנסת אורחים'. אלפי האורחים זוכים כאן לארוחות עשירות ומגוונות, עם שפע של אוכל. "האורח המצוי אינו מתאר לעצמו כמה מאמצים נעשים כדי שהוא יוכל לקבל את ארוחת הבוקר שלו מיד לאחר התפילה", אומר הרב הענדל. "עובדי המטבח המסורים עובדים כאן משעות הבוקר הקטנות להכין את ארוחת הבוקר עבור למעלה מחמשת אלפי סועדים. עוד לפני שהאורחים מסיימים את ארוחת הערב, כבר עמלים במטבח, מאחורי הקלעים, על הכנת ארוחת הערב. כך, שוב ושוב במשך למעלה מחודש ימים!

"השנה, כאשר הקביעות של כל החגים הייתה בשלישיות – עבדו כאן במשמרות כפולות כדי להכין מספיק אוכל לשלושת ימי החג. רק תכפיל 5000 מנות בשש ארוחות החג, ותקבל כמות עצומה של שלושים אלף מנות!"

אני רואה את הניסים מתגלגלים. לא קורים גם תקלות? לא קרה שנתקעתם עם עשרות אורחים ללא מקום?

יש מקרים כאלה, ואני מעדיף לקרוא להם 'ניסיונות'. מוסבר בחסידות, שמציאותו של הניסיון אינה אמיתית אלא דימיון בלבד, וכאשר עומדים בניסיון – הכול מתבטל. כאשר אני מקבל דיווח על עשרות בחורים, או אפילו זוג אחד עם כמה ילדים שאין לנו מקום עבורם, זה כמובן כואב מאוד וקשה לעמוד בזה. באותם רגעים אני מזכיר לעצמי שמדובר באורחים של הרבי, ובוודאי שהרבי ידאג להם. והוא אכן דואג.

אספר לך סיפור: באחת השנים שמעתי על אחד מאנ"ש שיש לו חמשה דירות להשכרה. מיד כשקיבלתי את המידע, צלצלתי אליו אבל הוא התחמק ממני ולא השיב לטלפונים, כיוון שהבין מדוע אני מחפש אותו ולא רצה להשכיר את דירותיו לאורחים. באותו יום הגיעו מאות בחורים, ובשעה עשר בלילה נותרו מאה בחורים ללא מקום שינה. ידעתי שבדירות שלו יהיה אפשר לשכן את כל הבחורים, והחלטתי לעשות מעשה שלא הכי מתאים לנימוסים האמריקאים, וללכת ישירות לביתו. נקשתי על דלת הבית, והוא בעצמו פתח את הדלת. הוא היה כל כך מופתע לראות אותי, ומרוב הלם הוא פשוט טרק את הדלת מולי... ברגע הראשון מאוד נפגעתי. הוא הרי יודע שאני עובד למען האורחים של הרבי, לא בשבילי, והוא יכול לעזור עם הדירות שלו, אז למה הוא צריך להגיב ככה? ברגע הבא הייתה לי הארה: חשבתי לעצמי, מה הייתה תגובתו של הרבי, אילו היה

התמימים ואנ"ש סועדים את לבם בחדר האוכל של 'אש"ל - הכנסת אורחים'. צילום: לוי ישראלי

עומד כאן כעת ורואה את הסיטואציה הזאת? לא היה לי ספק שהרבי היה מחייך חיוך רחב, ואומר: תמשיך הלאה בלי להתרגש יותר מידי. אני לוקח אחריות.

בדקות הבאות ראיתי במו-עיני כיצד הרבי מסדר את העניינים על הצד הטוב ביותר: פתאום הצלחתי להשיג כמה תושבים שחיפשתי אחריהם זמן רב, וסגרתי איתם על השכרת הדירות שברשותם. עשר דקות אחרי טריקת הדלת, הצלחנו להשיג דירות למאה בחורים! אם לא די בכך: למחרת, התקשר אלי אותו חסיד להתנצל על התנהגותו הבוטה אמש, ואיפשר לנו להשתמש בכל חמשת הדירות שהיו בבעלותו.

הכנסת אורחים כמו בירושלים בתקופת בית המקדש

אנחנו ממשיכים בדרכנו למשרדי הארגון, שם יושב 'צוות אנ"ש' ומשבץ זוגות או אברכים אצל משפחות בשכונה. "יש לנו רשימות משנים קודמות, של משפחות שמוכנות לארח בביתן זוגות, ואיתן אנחנו מסכמים מראש, מיד בתחילת העבודה", אומר לי האחראי. "אבל חלק גדול מההצלחה מתאפשר דווקא ברגע האחרון. אנחנו מדברים עם משפחות שאין להן מקום מיותר בבית, ואילו היינו מתקשרים באמצע אלול, ומדברים על זוג עתידי שאמור להגיע בעוד חודש – התשובה הייתה שלילית לחלוטין, כי באמת אין מקום. אבל כאשר הם שומעים שיושבים אצלנו במשרד כמה זוגות, הם מחליטים לצופף את כל הילדים לחדר אחד, ולפנות אחד מחדרי הילדים עבור האורחים".

"בכל שנה מחדש אני מתרגש ממידת הכנסת האורחים הנדירה של תושבי השכונה", אומר לי הרב הענדל בהתפעלות בלתי-מוסתרת. "תושבי השכונה נענים בחיוב לטלפונים של "אש"ל – הכנסת אורחים" ופותחים את ביתם עבור האורחים, מי למקומות לינה ומי לסעודות שבת וחג, ומי בסיוע כספי ל"אש"ל – הכנסת אורחים", וכולם עושים זאת בסבר פנים יפות.

"בשיחת שבת פרשת נח תשמ"ז השווה הרבי את האורחים שמגיעים ל-770 לתשרי – לעולי הרגל שהיו מגיעים לירושלים בזמן שבית המקדש היה קיים. על מידת הכנסת אורחים של בני ירושלים, נאמר באבות דרבי נתן ש"מעולם לא אמר אדם לחברו לא מצאתי מיטה שאישן עליה בירושלים". כך גם בשכונת קראון הייטס: אין אורח שנשאר בלי מקום לינה. תמיד תמצא משפחה שתקבל בשמחה עוד אורח!

"גם אני מארח בביתי אורחים, ואני יודע שלא תמיד זה קל. זה קשה לאישה שצריכה לעבוד שעות נוספות במטבח, קשה לבעל שצריך לעבוד שעות נוספות כדי לממן את ההוצאות הרבות, וקשה לילדים שצריכים לפעמים לוותר על המיטה שלהם לטובת האורחים. אבל תושבי השכונה מבינים שהכול שווה כדי לזכות במצוות הכנסת אורחים ולגרום נחת-רוח לרבי. חוץ מזה, יש לתושבים עוד רווח צדדי: השפעה עצומה על חינוך הילדים לאהבת המצוות וחסידשקייט.

"באחת משיחותיו (בשלח תשד"מ) דיבר הרבי על מעלת השכונה, ואמר ש"קראון הייטס" פירושה "כתר עליון", וכאשר מדברים עם יהודי על "כתר" הוא נזכר במאמר המשנה "שלושה כתרים הן, כתר תורה, כתר כהונה וכתר מלכות". ומפרט הרבי: "כתר תורה" – כפשוטו, לימוד התורה; "כתר כהונה", זהו עניינו של אהרן הכהן, אהבת ואחדות ישראל, ו"כתר מלכות" זהו ענינו של "דוד מלכא משיחא", אמונה במשיח. ואומר הרבי שהשכונה מסמלת את שלושת הכתרים הנ"ל.

"בחודש תשרי מאירים שלושת הכתרים הללו באופן מיוחד: כאשר בכל העולם נסגרות הישיבות למהלך החודש – כאן ב'בית חיינו' יושבים אלפי האורחים ולומדים תורה בכל שעות היממה. כאשר בכל העולם מוקדשים ימי החגים לישיבה בחיק

ניצחון האמונה. אנ"ש והתמימים גודשים את 770 בשעת התפילה של הרבי. צילום: לוי ישראלי

המשפחה – כאן בקראון הייטס מוקדשים החגים עבור האורחים, באהבת ישראל שאין כדוגמתה. והכל כמובן מתוך חיות מיוחדת של אמונה בביאת המשיח וציפייה להתגלות הרבי מלך המשיח תיכף ומיד!"

דאגה לפרטים הקטנים

את הראיונות לכתבה זו קיימתי עם הרב הענדל במהלך החודש. אי-אפשר היה לתפוס אותו לשיחה של יותר מדקות ספורות, וכך התנהל הראיון בהמשכים. דקותיים פה, חמש דקות שם, וגם כמה שיחות טלפון. באחת משיחות הטלפון שקיימנו במהלך החודש, הוא ביקש ממני להמתין על הקו והשיב לצלצול הטלפון השני. את מי שמעבר לקו לא שמעתי כמובן, אבל מתשובותיו של הרב הענדל הבנתי שמדובר באורחת שבנה הפעוט חלה בלילה האחרון, והיא שואלת מה אפשר לעשות.

הרב הענדל סייע לה בהסדרת תור לאחד הרופאים המומחים בשכונה, וכאשר סיים את השיחה, שאלתי אותו: **בכמה מקרים כאלה אתם מטפלים במהלך חודש תשרי?**

"מוטב שתשאל בכמה מקרים כאלה אנו מטפלים בכל יום", הוא אומר, ומפרט: "בכל יום אנחנו מטפלים לפחות בשלושים אורחים שזקוקים לטיפול רפואי. יש לנו צוות מיוחד לצורכי רפואה, שדואג להפנות את מי שאינו חש בטוב אל הרופאים המתאימים, ובמקרים חמורים אף מלווים אותם לבית הרפואה.

"חודש תשרי חל בתקופת המעבר בין קיץ לחורף, ואנשים רבים מצטננים בתקופה זו. בפרט בימי חג הסוכות, כאשר אנשים נשים וטף רוקדים כל הלילה בשמחת בית השואבה, וכלשון הרבי 'לא טועמים טעם שינה', וכאשר תצטרף לזה את הקור ששורר כאן בלילות, והגשמים שניתכים מפעם לפעם על הרוקדים ועל האוכלים בסוכות – תבין שזה נס גלוי שיש לנו רק שלושים מקרים לטפל בכל יום...

"אנחנו נעזרים רבות בארגון החסד "אהבת חסד" בראשות ידידינו הרה"ח ר' אברהם לידר, שמטפל באופן אישי בכל מקרה של אורח שנזקק להגיע לבית הרפואה. יחד עם זאת, בכל שנה אנחנו קוראים לאורחים לגלות אחריות מוקדמת ולרכוש ביטוח רפואי לקראת הנסיעה, כדי לכסות את ההוצאות האדירות שישנן במקרים שחלילה מגיעים לאישפוז בבית רפואה".

נחת לרבי

בשעת בוקר מוקדמת אנחנו נכנסים ל-770. האולם הענק מלא באלפי תמימים ואברכים, שיושבים ולומדים מאמר חסידות של הרבי לקראת החג. "תכיר: סדר חסידות בישיבה הגדולה ביותר בעולם", אומר הרב הענדל בהנאה בלתי-מוסתרת.

מלבד עצם המחזה המרהיב של אלפי האורחים השוקדים בתורת הרבי, מרגין במיוחד לשים לב שכולם לומדים בעצם את אותו מאמר, מתוך אותה חוברת-לימוד מהודרת. "אנחנו משקיעים קרוב לחמישים אלף דולר במחלקה הרוחנית של אש"ל, החל מהדפסת החוברות, המשך בפרסים יקרי-ערך שמוגרלים בין התמימים ששומרים על הסדרים ומצליחים במבחנים, וכלה בהתוועדויות הרבות שמאורגנות אף הן על ידי המחלקה הרוחנית".

המחלקה הרוחנית, כך מתברר לי, מורכבת מעשרות תתי-מחלקות. צוות אחד אחראי על השגת משפיעים להתוועדויות, צוות שני מארגן את המקום להתוועדות, וצוות שלישי מארגן את ה'משקה' והפארבייסן להתוועדות. צוות מיוחד מארגן את ההתוועדויות המרכזיות שמתקיימות ב-770, ומשתתפים בהן מאות בחורים עד השעות הקטנות של הלילה.

נזכרתי במחזה המרהיב שראיתי אמש. לאחר שסיימתי לרכוש את ארבעת המינים ברחוב קינגסטון

הרב הענדל (משמאל) מעניק פרס לאחד התמימים שהצטיין בשמירת הסדרים צילום: לוי ישראלי

ששקק חיים למרות שעת הלילה המאוחרת, נכנסתי ל-770 וראיתי מאות בחורים עומדים בפירמידות סביב שולחן ההתוועדויות הענק.

קירות המודעות של 770 מעידות יותר מכל על העשייה המדהימה של המחלקה הרוחנית. עשרות התוועדויות נערכות בכל לילה, לכל ישיבה עם משפיע אחר. לצד מודעות אלו, תולים מודעות על השיעורים המרכזיים (פאנלים) שנערכים כמעט מידי ערב במהלך חודש תשרי, עם טובי המרצים החב"דיים בשלל נושאים מרתקים.

אי-אפשר שלא להבחין בצוות מגידי השיעורים, משיבים ומשגיחים שמסתובבים בין הבחורים ומוודאים שכל האורחים שומרים על הסדרים ומנצלים את זמן שהותם ב-770 להוסיף בהתקשרות לרבי באמצעות לימוד תורתו.

מהמודעות אני למד גם על צוות נוסף, שמארגן שיעורים מיוחדים לאברכים. מידי יום התקיימו שיעורי חסידות מיוחדים לאברכים, כמו הרצאות בנושא הבית היהודי, בהשתתפות הרבנים החסידיים: הרב זלמן נוטיק, הרב שלמה זלמן לבקיבקר, הרב שלמה הלפרן, הרב שמעון ויצנהדלר, הרב אלעזר קעניג, הרב שניאור שניאורסון, ועוד.

בשיחה שקיימתי עם האחראי על אגף השיעורים לאברכים, הוא סיפר על התגובות הנלהבות של האברכים הצעירים. "לאחר אחד השיעורים ניגש אלי אברך שכל כך נהנה מהשיעור עד ששלף מכיסו חמישים דולר וביקש להעניק לרב מוסר השיעור, כביטוי להערכתו".

ניצחון האמונה

באחד מלילות החג, בשעה שאינה מן היום ואינה מן הלילה, פגשתי את הרב הענדל בשמחת בית השואבה. רוח קרירה נישבה במעלה הרחוב וטיפות זעירות של גשם מקומי הזכירו את ה'מבול' השוטף שניתך כאן אך לפני שעות אחדות, אך לא יכול למאות אנ"ש והתמימים שהמשיכו לרקוד, ממאנים להתחשב באיתני הטבע.

"אתה רואה את אלפי האורחים", אומר הרב הענדל בעינים בורקות, "ואינך יכול שלא להיזכר בתשרי ההוא, של שנת תשנ"ה, התשרי הראשון לאחר ג' תמוז. באופן די סמלי, דווקא באותו תשרי התחלתי לנהל את ארגון "אש"ל – הכנסת אורחים". במשך שנים רבות עמד איש החסד הבלתי-נשכח, הרה"ח ר' משה ירוסלבסקי ע"ה, בראש הארגון. בהנהלתו, זכה הארגון לקרובים מיוחדים מהרבי, החל מביקוריו של הרבי בסוכת הכנסת אורחים, המשך בהענקת ה'מזונות' עבור האורחים ישירות מידיו הק' של הרבי והענקת תמיכה כספית מקופתו של הרבי בסיום תשרי, וכלה בביטויים המיוחדים של הרבי במהלך ההתוועדויות בחודש תשרי.

"בשנים האחרונות לחייו, זכיתי לסייע לרב משה ירוסלבסקי בניהול הכנסת אורחים, והוא נתן בי אמון בכמה עניינים. לאחר פטירתו בשנת תשנ"ד, הקמתי יחד עם עוד כמה תמימים את "ועד חיילי בית דוד", וארגנו את "אש"ל – הכנסת אורחים". מאז ועד היום, כל הפעילות בחודש תשרי היא לעילוי נשמתו של איש החסד הנפלא.

"כשאני נזכר בשנים הראשונות לפעילותנו, ועורך השוואה לפעילות היום – אי אפשר שלא להתפעל מניצחון האמונה הטהורה: לאחר ג' תמוז היו רבים וטובים מאנ"ש שסברו שאין טעם לנסוע לרבי לתשרי. לא זו בלבד: הם אף לחמו נגד המגמה הזאת, וחיפשו אפיקים חדשים להתקשרות, כמו נסיעות מאורגנות לשלוחים בחבר העמים וכדומה. העיקר שבחורים לא ייסעו לתשרי אצל הרבי.

"בשנה-שנתיים הראשונות לאחר ג' תמוז אכן הייתה חלישות גדולה בכל העניין, ורק מאות בודדות הגיע לתשרי אצל הרבי. אבל אט אט ניצחה האמונה הטהורה שבוערת כאש שלהבת יוקדת

בלב החסידים, ומספר הבאים לתשרי אצל הרבי הלך וגדל משנה לשנה עד שבשנים האחרונות מגיעים כ-5000 אורחים רק מארץ ישראל!

"יתירה מזו: בשנים האחרונות אנו רואים את אותם רבנים ומשפיעים מגיעים בעצמם ל-770 בחודש תשרי, ושולחים הנה את תלמידיהם ומושפעיהם. זו ההוכחה הטובה ביותר לניצחון האמונה!

"בשנים האחרונות מגיעים לכאן אפילו נערים צעירים לפני בר-מצווה, שהוריהם שולחים אותם במסירות נפש, למסגרת מיוחדת שהקמנו עבורם בשם "מחנה משיח". עשרות נערים צעירים, שנולדו שנים רבות לאחר ג' תמוז, מגיעים לכאן ושואבים חיות עבורם ועבור כל משפחתם. צוות נפלא מעניק להם יחס מיוחד לאורך כל החודש, ומחדיר בהם חיות חסידית נפלאה.

"חלק גדול מהתמימים וגם חלק גדול מבנות התמימים מגיעים לרבי בזכות הנגיד החסידי הרה"ח ר' שלום דובער דריזין, שמוזיל מכספו עבור תלמידי התמימים ואחיות התמימים במסגרת מפעלי "דור דעה". הרב דריזין הוא התורם המרכזי ל'אש"ל – הכנסת אורחים', לצד רבים מאנ"ש שתורמים בסכומים קטנים יותר, ובכך מאפשר לנו לארח בכבוד את אורחי המלך. אין לשער את גודל הזכות והנחת-רוח שהוא גורם לרבי!".

העובדה שמגיעים הנה בחורים בעלי דיעות שונות אמנם מבורכת, אך מאידך היא גם יוצרת חיכוכים וחילוקי דיעות. איך מתמודדים עם זה?

"רובא דרובא של האורחים יודעים להתגבר על חילוקי הדיעות, ולגשר על הפערים עם אהבת אחים הטבעית שיש בין חסידים. דווקא השהות הזאת ביחד, למרות חילוקי הדיעות, גורמת לקירוב הלבבות בין אנ"ש והתמימים, גם אם הם מחזיקים בדיעות שונות ואף מנוגדות.

"המחלקה הגשמית של "אש"ל – הכנסת אורחים" מהווה אות ומופת לאחדות בין אנ"ש, כאשר אנחנו מספקים אש"ל מלא לכל אנ"ש והתמימים המגיעים להסתופף בחצרות קודשנו, בלי הבדל בין ישיבה לישיבה או אנ"ש עם דעה כזאת או דעה אחרת. כולם אהובים, כולם ברורים, וכולם מקבלים יחס שווה, חם ולבבי.

"גם המחלקה הרוחנית של הכנסת אורחים עושה ככל יכולתה כדי שהאורחים יתמקדו בנושאים המשותפים לכולם. המאמרים והשיחות שבחוברת הלימוד נבחרים על ידי וועדה מיוחדת בה שותפים כמה מראשי הישיבות בארץ הקודש, שמייצגים את מגוון הדיעות שקיימות כיום בחב"ד.

"ב-770 רואים את עצמתה האדירה של האמונה הטהורה. כאן רואים בגלוי שכל חסידי חב"ד מאמינים באמונה פשוטה שהרבי הוא מלך המשיח, שהרבי איתנו בפשטות, ושהשהות ב-770 במהלך חודש החגים מעוררת ומחזקת את ההתקשרות שלנו עם הרבי. חילוקי הדיעות מתמקדים בכמה עניינים בודדים, כמו למשל: יש הנוסעים לאוהל ויש שאינם נוסעים, יש המעוניינים להתוועד עם משפיעים כאלה, ויש המעוניינים להתוועד עם משפיעים אחרים. מכיוון שאנו מבקשים להוסיף בדברים המאחדים ומכבדים את מגוון הדיעות – אנו מאפשרים לכל בחור להתנהג כפי ה'הרגש' שלו. המסר שאנחנו משדרים לתמימים הוא, שגם כאשר יש חילוקי דיעות – א. צריכים לכבד ולקבל את השני כפי שהוא, וב. על אחת כמה וכמה שלא לעורר שנאה, גם אם סבורים שהשני טועה.

"הסיבה לכך שאצלנו אין כל הפליות, היא משום שאנו דואגים באמת לאורחים של הרבי. זאת המטרה לשמה הקמנו את הארגון, ולכן כל אורח של הרבי – יהיו דעותיו אשר יהיו – מתקבל אצלנו בברכה ובכבוד גדול.

"לעומת זאת אותם יחידים שמבקשים לגרום לקרע ופירוד ח"ו בין האורחים, דואגים אך ורק לבחורים בעלי דעה מאוד מסויימת, ואם יבוא אליהם בחור עם דעה שונה הם ידחו אותו בשתי ידיים. בכך הם מוכיחים כי לא דאגה לאורחי המלך לנגד עיניהם, אלא אך ורק רצון לעורר ריב ומדון. גם הניסיון שלהם להתערב בתכני הלימוד ובשעות הסדרים, מראה כי אין פניהם לטובת אורחים, ואפילו לא אידיאולוגיה מסויימת, אלא אך ורק רצון להרוס. איזה אידיאולוגיה יש בניסיון לסיים את סדר חסידות רבע שעה מוקדם יותר, או לחלק לתלמידים מאמר משנת תשכ"ט במקום מאמר משנת תשכ"ז?... אין לנו אלא להתפלל, ש תמונות: לוי ישראלי יתמו חטאים ולא חוטאים".

מול החושך - מוסיפים באור!

יש מי שמנסים לצייר תמונה קצת אחרת, רחוקה מהאידיליה שאתה מצייר; יש שאף נוקטים בצעדים שפלים כמו הלשנות לשלטונות, כדי להצר את צעדיכם. כיצד אתם מגיבים?

"סיפרו פעם על עיתונאי שבכתבותיו היה מגזים ומכפיל עשרות מונים את מספר המשתתפים באירועים שסיקר. פעם סיקר אירוע ענק של מאתיים אלף איש, ולתדהמת כולם כתב שבאירוע השתתפו מאתיים אלף איש. כאשר שאלו אותו מדוע לא כתב לפחות מליון איש, השיב: כאשר יש באירוע שלושים אנשים, ואני מדווח על שלוש-מאות – כמה אנשים יודעים שהגזמתי? אולי שלושה אנשים שגם היו באירוע וגם קראו את הכתבה בעיתון. אבל אם אגזים כעת – הרי עשרות אלפי אנשים יידעו שאני מגזים...

"כנראה שאת התובנה העיתונאית הפשוטה הזאת יש אנשים שלא קולטים... אלפי אנשים נמצאים ב-770 ורואים את הארגון הנפלא של "אש"ל – הכנסת אורחים", הן בתחום הגשמי והן בתחום הרוחני. אותם אלפים מספרים על כך לבני משפחתם בשיחות הטלפון, וכך עשרות אלפים מחסידי חב"ד שומעים ורואים את האמת לאמיתתה של 'תשרי בליובאוויטש'. מה הם חושבים על אותם שמתעלמים מהמציאות ומדווחים על מה שהיו רוצים לראות, כאילו זה מה שקורה?

"כאשר לוקחים תמונות ישנות של אלימות, וכותבים שזה מה שהולך בתשרי בליובאוויטש – הרי אנשים בעולם לא טיפשים. הם שואלים את קרוביהם שב-770, וכמעט אין משפחה בלי נציג ב-770, והללו לא מבינים מה מקור הידיעות המסולפות הללו? הם הרי נמצאים יום-יום ב-770, ורואים את תלמידי התמימים יושבים והוגים בנגלה וחסידות ביום, ומתעלים בהתוועדויות חסידיות בלילה. הם

רואים שבית חיינו שוקק חיים חסידיים 24 שעות מסביב לשעון.

"כאשר אני שומע על השטויות הללו, אני נזכר בסיפור ששמעתי פעם מהרב יהודה לייב גרונר: לאחר שהרבי פתח במבצע תפילין, הגיע לרבי מכתב מלא טענות ומענות נגד המבצע. למרבה הפלא, הרבי שמח מאוד למקרא המכתב, והסביר לרב גרונר: לכל דבר שבקדושה יש מתנגדים, ולכן, המכתב הזה הוא ההוכחה הטובה ביותר שמקורו של מבצע תפילין הוא בכוחות הקדושה.

"זכורני, שכאשר הגעתי ל-770 לראשונה בתור בחור צעיר, סיפר אחד המשפיעים על שני יהודים שהגיע לרבי לתפילת מנחה, ולפתע הודיעו כי הרבי אומר שיחה. כמובן שכל הבחורים מיהרו לעבר מקומו של הרבי, תוך שהם עולים על השולחנות וכו' וכו'. אחד היהודים יצא בהתפעלות גדולה מההשתוקקות האדירה של החסידים לשמוע את דבריו של הרבי, ואילו השני היה מלא טרוניות על כך שקפצו על השולחנות... השאלה היא איך מסתכלים, ועל מה מסתכלים?....

"לצערי, יש מי שבוחר למקד את מבטו בשוליים שבשוליים, ולהגדיל בזכוכית מגדלת כל תופעה בלתי-רצוייה. כאשר נמצאים כאן אלפי אורחים, קורות לצערנו גם תופעות שליליות, שלחלוטין אינן מתאימות לחסידי חב"ד, וכולם מגנים אותם; אבל, יחד עם זאת, כל בן אדם נורמלי יודע להבחין בין עיקר לטפל.

"אני מציע לכולם להתמקד במציאות המדהימה שרואים כאן: אלפי חסידים מגיעים אל הרבי באמונה פשוטה, מתוך מאמצים עילאיים, ולמרות שרבים מהם לא זכו לראות את הרבי, הם מסורים לכל הוראה וכל אות בשיחותיו של הרבי. הם חיים רבי במלוא מובן המילה, וכל מי שנכנס ל-770 בתפילות או בהתוועדויות של הרבי, מרגיש מייד שהרבי חי. אלפי חסידים 'חיים' אלו משתתפים במסירות נפש מדהימה בשמחת בית השואבה כל הלילה, רק כי "ככה הרבי אמר", והולכים למבצעים במשך היום למרות העייפות, וצועדים שעות בתהלוכות, והכול מתוך חיות והרגש אמיתי – כדי לעשות נחת-רוח לרבי. זאת התמונה האמיתית של תשרי!

•

שמעתי שהשנה הגיעו כמה אנשי-מדון לשיא שפלותם: ערב ראש השנה, כאשר כל יהודי מחפש זכויות נוספות, מצאו הם את הזמן המתאים ביותר להתקשר לעיריית ניו-יורק ולהלשין על כמה ממקומות הלינה שאש"ל הכנסת אורחים סידרו עבור הבחורים, ואינם עומדים בתקנים החדשים המחמירים של ניו-יורק. בעקבות כך הגיעו פקחים ממחלקת כיבוי האש ובאישון לילה הורו לבחורים ההמומים להתפנות באופן מיידי. הבחורים המסכנים נאלצו לארוז במהירות את חפציהם ולשוב ל-770 בתקווה שאנשי "אש"ל – הכנסת אורחים" יצליחו לדאוג להם למקום שינה חלופי.

הרב הענדל, שנאלץ להכפיל את סדר יומו העמוס כדי למצוא מענה לעוד מאתיים ושמונים בחורים – ממאן להתייחס לפרשייה זו באופן ישיר. "אנן פועלי דיממא אנן", הוא מצטט את פתגמו של הרבי הריי"צ, "ותפקידנו להרבות באור, וזוהי התגובה שלי לכל העניינים הללו, וברוך ה' שזה מה שאנו עושים ובתוספת מרץ".

"מעבר לזה, יש בלבי רחמנות גדולה על אנשים אלו, היודעים איזו ברכה מיוחדת תיקנו חז"ל עבורם בתפילת שמונה-עשרה, ובכל זאת ממשיכים במעלליהם. הם צריכים לזכור שמדובר באורחים של הרבי, ויש בעל הבית לבירה זו.

"שמעתי פעם מאחד השלוחים שהיו נגדו הלשנות, וכאשר כתב על כך לרבי, נענה שליובאוויטש רק גדלה מההלשנות נגדה!

"אני גם רואה במוחש כיצד הרבי משפיע עלינו שפע ברכות וההצלחות, מול כל ההלשנות. אספר לך לדוגמא: שמעתי על אברך תושב השכונה שיש לו שתי דירות להשכרה, וביקשתי לשכור אותן להכנסת אורחים. משום מה הוא סירב, ורק לאחר הפצרות רבות הביע את הסכמתו, אך דרש סכום כפול מהמקובל. לא היו ברירות אחרות, והעברתי לו את הסכום המבוקש. הוא גם הוסיף והזהיר שאם חלילה יהיו פגמים בדירות, אצטרך לשלם על כך טבין ותקילין. בסיום חודש תשרי, לאחר שווידאתי שלא נגרם שום נזק לדירות, קראתי לו לראות את הדירות. הוא סייר בכל החדרים, ולבסוף מסר לי מעטפה עם כל הכסף ששילמתי לו עבור הדירות! כאשר שאלתי אותו לפשר השינוי בדעתו, הוא סיפר שכאשר ראה את הבחורים מפונים מאחת הדירות בעקבות 'מסירה', זה כל כך כאב לו, שהוא החליט להחזיר את כל הכסף שדרש עבור הדירות!"

"בימים אלה התקשר אלי אחד הגבירים בשכונה, והבטיח לתרום סכום גדול. הוא אמר שהתעורר לעזור ולסייע בגלל הזעזוע שגרמו לו המסירות הללו".

בניין של חסד

כאמור, בהפתעה הגדולה של השנה האחרונה, זכו דווקא אחיות התמימים: בניית הבניין החדש של

> "בשנה-שנתיים הראשונות לאחר ג' תמוז אכן הייתה חלישות גדולה בכל העניין, ורק מאות בודדות הגיע לתשרי אצל הרבי. אבל אט אט ניצחה האמונה הטהורה שבוערת כאש שלהבת יוקדת בלב החסידים, ומספרים הבאים לתשרי אצל הרבי הלך וגדל משנה לשנה עד שבשנים האחרונות מגיעים כ-5000 אורחים רק מארץ ישראל! "יתירה מזו: בשנים האחרונות אנו רואים את אותם רבנים ומשפיעים מגיעים בעצמם ל-770 בחודש תשרי, ושולחים הנה את תלמידיהם ומושפעיהם. זו ההוכחה הטובה ביותר לניצחון האמונה!

החדרים מפוארים של בבניין אש"ל הכנסת אורחים, ששימשו השנה את אחיות התמימים

הכנסת אורחים הושלמה סוף סוף, ושעריו נפתחו לרווחה לפני מאות בנות שזכו לישון בחדרים חדשים, עם מטבחונים נאים ושירותים ואמבטיה צמודים. בחמשת הקומות העליונות של הבניין שוכנו מאות בנות, ובאולם הגדול שבקומה השניה שוכן חדר האוכל של הבנות.

בביקור שערכתי במקום התרשמתי מהרמה הגבוהה של חדרי האירוח, וראיתי את צוותי העבודה עובדים במרץ על השלמת המטבח בקומה הראשונה של הבניין, כדי שיהיה אפשר לפתוח אותו בקרוב לציבור הרחב.

אני שואל את הרב הענדל אם הבניין יהווה מעתה פיתרון לאירוח הבנות בתשרי, והוא אומר שמדובר בפיתרון זמני לשנה הנוכחית בלבד. "לאחר שנסיים את בניית המטבח, נפתח את הבניין לציבור הרחב והוא יהווה מענה מושלם לשלוחים שמעוניינים להגיע לכאן עם מקרוביהם ולהתארח ברמה גבוהה של בית מלון.

"עד כה, כל זוג או משפחה שהגיעו להיות אצל הרבי, אם בתשרי ואם בכל ימות השנה, היו צריכים לחפש מקום להתאכסן בו. לחלק מהציבור אין כלל מקום ראוי להתאכסן בו. אין להם קרובי משפחה, או ידידים ומכרים בשכונה. הם פשוט נאלצים למצוא מקום כלשהו, בכל רמה שלא תהיה, ולהתארח בו ולנחם את עצמם 'ככה חיים בטלטולי הדרכים'... (תארו לכם, אורחים של הרבי!)

"לעומתם, לחלק מהציבור אכן יש משפחה או ידידים קרובים בקראון הייטס, אך גם במקרה זה לא נעים להתקשר ביום בהיר אחד ולשאול 'סליחה, אבל אולי אפשר להתאכסן אצלכם עם כל המשפחה בעשרת הימים הבאים?' מדובר באנשים עובדים שטרודים בבעיותיהם שלהם.

"הבנין החדש אמור לתת את המענה: כשישים חדרי לינה מפוארים, כאשר בכל חדר מיטות נוחות, פינת אוכל, חדרי שירות ואמבטיה צמודים. מעתה כל אדם או משפחה שירצו להגיע לרבי בכל יום מימות השנה, עליו רק להרים טלפון אחד ולהזמין מקום והוא כבר יקבל שירות ברמה גבוהה, כפי שמגיע לאורח של המלך...

"כאשר העלינו את הרעיון בפני הגאון החסיד הרב יהודה קלמן מארלאו ע"ה, הוא עודדו ביותר ואף סיפר כי כבר בשנות הלמ"ד הציע הרבי להקים בית להכנסת אורחים בו יוכלו להתאכסן אורחים. הרבי אף התבטא ואמר כי אורחים יוכלו להרגיש בנוח לרדת בשתיים בלילה ולהכין לעצמם סנדוויץ', מבלי לפחד שמא יעירו את המארחים משנתם...".

מילה לסיום...

"ראשית, תודה לקב"ה ולרבי שזיכו אותנו בזכות הנפלאה הזאת, לעזור לאורחי המלך, ובהצלחה מרובה. ברצוני להודות גם לכל תושבי השכונה הנפלאים, שלולי עזרתם לא היינו יכולים לארגן את כל החסד הנפלא הזה; בפרט לכל התורמים הנכבדים ובראשם הרה"ח ר' שלום דובער דריזין, עמוד התווך של ארגון "אש"ל – הכנסת אורחים".

"כמו כן ברצוני להודות לצוות הנפלא של הכנסת אורחים, כ-150 בחורים ועוד 50 בנות שבזכותם יכולנו להרים את הפרוייקט הענק הזה. יישר כוח מיוחד לאברכים תושבי השכונה העובדים במחלקות השונות בהכנסת אורחים: הרה"ח ר' גלעד באזל, הרה"ח ר' יוסף יצחק הכהן כהן, הרה"ח ר' ברוך מישולבין והרה"ח ר' שלמה פרישמן. בנוסף ברצוני להודות לעסקנים הנכבדים העומדים לימיני בעבודת הקודש בכל מהלך החודש, ומסייעים ככל יכולתם: הרה"ח ר' מרדכי חן והרה"ח ר' מנחם שגלוב.

"תודה מיוחדת לצוות הנפלא של שבועון 'בית משיח' ואתר 'חב"ד.אינפו' שבכישרון רב מצליחים להעביר את החיות הנפלאה ששוררת כאן – לעולם כולו!

"שנית, ברצוני לציין כי עבודה רבה עוד לפנינו. ברגעים אלו, כאשר אלפי האורחים שבים לבתיהם לפרוק את החבילות – אנו עובדים במשך שבועיים נוספים לסדר את כל הדירות, לקפל ולארוז ציוד ו... כן, לגייס את הסכומים העצומים שצריך לשלם לספקי הסחורות ולבעלי הדירות. כל תרומה תתקבל בברכה, וכל מי שמסייע הרי הוא שותף באירוח אורחיו של הרבי!

"ושלישית, והוא העיקר: לזעוק את זעקתם של אלפי החסידים שעשו את חודש החגים ב-770, ועדיין לא זכו לחזות בהתגלות השלימה של הרבי מלך המשיח: מי האמין שיחלפו שמונה-עשרה חודשי 'תשרי' מאז תשרי תשנ"ה, ועדיין נארגן את הכנסת אורחים בגלות המרה הזאת? עד מתי? רצוננו לראות את מלכנו!

"על כל אחד שזכה להיות אצל הרבי בחודש תשרי, מוטלת חובה להיות השגריר של הרבי לעירו, לסביבתו ולמשפחתו, להעביר הלאה את הרגשות הפנימיים ואש השלהבת היוקדת אשר הוצתה בלבנו במהלך החודש. זכותנו וחובתנו לעורר את קהל אנ"ש בעולם כולו להוסיף אומץ ולחזק את ההתקשרות לרבי מלך המשיח בקיום כל הוראותיו, עדי נזכה להתגלות השלימה, ויחדיו נקבל את מלכותו של הרבי בהכרזת **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**".

בתים (ב)עדי עד

ר' מנחם בקוש מתגורר במקום לא פשוט - במאחז 'עדי עד', מקום מבודד, ללא גדרות מסביב, בלב איזור ערבי עוין. הוא נמצא שם מתוך שליחות עמוקה, ופועל רבות בקרב צעירי האיזור, לא רק בחיזוק ההתיישבות היהודית בארץ ישראל, אלא מקרבם לתורה ולמאור שבתורה • לראשונה הוא מספר על הפעילות כמו גם על חיים בצל חרב שעלולה לנתוץ בכל רגע נתון את ביתך וכל אשר בו • הגיע הזמן לברכו: שיהיה לו בניין ב-עדי עד

מאת נתן אברהם

ברחבי יהודה ושומרון פרוסים עשרות רבות של מאחזים, גדולים וקטנים, בהם מתגוררות מאות משפחות. חלק ניכר מהמאחזים ממוקמים בנקודות אסטרטגיות וביטחוניות מהמעלה הראשונה ולא פעם סייעו בהצלת חיי חיילים ומתיישבים. אבל את הפוליטיקאים שם בממשלה, מעניין רק מה יגידו כמה מלחכי פינכה, יפי נפש, היושבים במגדל השן הניזונים מכספים שזורמים מהאיחוד האירופאי ומשונאי ישראל אחרים, הפרוסים ברחבי העולם ומבקשים להחלישנו.

כשמדובר בגירוש יהודים מאדמתם, דומה כי כל האמצעים כשרים בעיניהם. כך נודע שבתחילת מבצע ההרס והגירוש במגרון, כשמתיישבי בנימין באזור זיהו כוחות צבא גדולים מגיעים למקום, התקשרו ראשי ההתיישבות למח"ט הגזרה, למפקד האוגדה ולאלוף. שלושת הקצינים 'הרגיעו' את המתיישבים באומרם כי זהו תרגיל צבאי במסגרת מבצע 'זרעי קיץ'. לאחר כשעה התבררה למתיישבים ההונאה, שעה שמאות חיילים ושוטרים הקיפו את כל בתי היישוב והרסו בברוטאליות ובאלימות שלושה מבתיו.

השבוע, הגענו למאחז סמוך, 'עדי עד' שמו, הנמצא אף הוא בחבל בנימין, לא הרחק ממגרון. המאחז עלה לקרקע לפני יותר מעשור והוא ממוקם דרומית מזרחית ליישוב הוותיק שילה. תושביו מצטיינים בגידול פרחים, פירות וירקות בחממות – מילונים, אבטיחים, עצי זית. הם הקימו גם מאפיה אורגנית וגבינות תוצרת בית, מרביתם מיועדים ליצוא.

בין עשרים וחמש המשפחות, מתגורר ב'עדי עד' גם השליח ר' **מנחם בַקוש**, שפועל רבות ונצורות שם ובמאחזים וגבעות נוספים בכל גזרת בנימין.

את הרב בַקוש, פגשנו בשעת לילה מאוחרת, כאשר סגר את חנות הפיצה שבבעלותו והיה בדרך לביתו המרוחק כמה מאות מטרים. "בישוב שלנו יש כעשרים משפחות, אך בגודלו הוא עולה על ישובים של מאות משפחות ויותר. העיקרון שהנחה את מקימיו היה להתרחב ולא להתכנס", הוא אומר. בעדי עד לא תוכלו לצאת מדלת ביתכם ולפגוש בדלתו של השכן. מטרת המשחק כאן היא לבלום את ההתפשטות הערבית העושים בשטח כבשלהם. המתיישבים מבקשים שהערבים יחיו במובלעות מכונסות.

השיחה הייתה ידידותית וזורמת. מי שמכירו יודע שהוא איננו איש של דיבורים; מהאנשים שהעשיה זורמת בעורקיהם. שאלנו על התחושות, על השליחות בגבעות, על הפעילות עם הנוער, וגם על קשיים ברגעי בדידות וקושי. כאלה לא חסרים. רק לאחרונה השתחרר מכלא צבאי לאחר שישב חצי שנה בעוון הפרעה לשוטר שביקש להרוס את ביתו. "הייתי מופתע והמום כאשר שמעתי את גזר הדין ואת הטיעונים לעונש. היו שם בדיות ושקרים, אך בצבא קשה לערער".

התפוח לא נפל רחוק מהעץ. מנחם הוא בנם של השלוחים בבית א-ל, גדל באווירה של שליחות כל ימי חייו. לא ייפלא אפוא שמיד עם נישואיו ידע שהוא מייעד את חייו לשליחות. "נולדתי בבית א-ל להורים עולים מצרפת. בתחילה לא היינו חסידים", הוא אומר. "הוריי נמנו על חוגי המזרחי, והאג'נדה שלהם הייתה אהבת הארץ. כשהייתי בן תשע, התרחש רצח מזעזע של אחד מתושבי היישוב שלנו על ידי פורעים צמאי דם, ואבי יחד עם שאר בני היישוב, יצא להפגין ולמחות.

"התחושה אז, בימי ממשלת רבין, הייתה שדם יהודי הוא הפקר. חודש אחרי ההפגנה אבי נעצר בטענה שהוא ירה עם נשקו באוויר, טענה שהייתה

תהלוכת ל"ג בעומר בעדי-עד

> קשה מאוד לפעול בגבעות, מדובר בגרעין של יהודים שממדרים את עצמם מחשד לסוכני שב"כ. מי שלא חושב כמותם, אין לו מה לחפש שם. לי הייתה היכרות קודמת עם הגבעות, ושמחו על בואנו. בתחילה היו שהרימו גבה על הדגשת נושא הגאולה ומשיח, אבל מהר מאוד הנושא הזה נכנס ונטמע

שקרית, אך הם חיפשו שעיר לעזאזל. בעת מעצרו התקרב אבי לספר התניא, הכיר כמה חסידי חב"ד ובתוכם המשפיע הרב זלמן נוטיק. כשהשתחרר, כל התנועה הפנימית בבית הייתה לכיוון חב"ד והתקשרות לרבי. באותה שנה נשלחתי להשתתף במחנה קיץ של חב"ד שארגן השליח, הרב אדרעי, היום ביפן, וחזרתי הביתה חב"דניק.

"נשלחתי ללמוד בתלמוד תורה 'תורת אמת' בירושלים, ושאר אחיי אף הם נכנסו למוסדות חב"ד. אט אט הלבושים החיצונים השתנו והמראה היה של בית חסידי. משפחתנו הפכה עד מהרה להיות הכתובת לכל עניין חב"די ביישוב". את אקורד הסיום עשה בישיבת חב"ד בצפת.

"אחרי החתונה התגוררנו בישוב יצהר, וכבר בתחילת הדרך היה ברור לנו שאנחנו מחפשים מקום לשליחות. כיוון שביצהר כבר ישנה פעילות קבועה, תרנו אחרי מקום מתאים אחר. בחלוף חודשיים וחצי בלבד הגענו למאחז 'עדי עד'".

- **יש הבדל בין פעילות בישוב מבוסס לבין פעילות במאחז?**

"ככלל, קשה מאוד לפעול בגבעות, מדובר בגרעין של יהודים שממדרים את עצמם מחשד לסוכני שב"כ. מי שלא חושב כמותם, אין לו מה לחפש שם. לי הייתה היכרות קודמת עם הגבעות, ושמחו על בואנו. בתחילה היו שהרימו גבה על הדגשת נושא הגאולה ומשיח, אבל מהר מאוד הנושא הזה נכנס ונטמע".

כמעט חמש שנים מתגוררת משפחת בַקוש ב'עדי עד'. השכן הקרוב ביותר שלהם, מתגורר במרחק של חמש מאות מטר. בימים אלו עומד ר' מנחם לקראת סיום שירותו הצבאי, כאשר בד בבד, בשעות אחר הצהרים והערב, הוא מפעיל חנות פיצה שמשרתת גם את ישובי האזור. "חנות הפיצה היא בית חב"ד לכל דבר ועניין. יש במקום וידאו עם מראות קודש מ-770. עבור צעירים רבים באזור זהו מקום כינוס קבוע ואנחנו מדברים איתם על הרבי, על גאולה ומשיח".

נוסף על הפיצה, מקיים הרב בַקוש מדי יום סוג של תלמוד תורה לילדי המאחז 'עדי עד' ולילדי מאחזים נוספים באזור. התפקיד שלו כאחראי תרבות במאחזים מביא אותו גם לקיים סדרה של פעילויות למען הילדים, כמו גם תהלוכה ססגונית בל"ג בעומר ופעילויות בשאר החגים. "למבוגרים אנו מקיימים התוועדויות ביומא דפגרא. יש לי לא פעם חברותות 'אחד על אחד' עם יהודים יקרים בבית הכנסת היחיד של היישוב. יש כאן גרעין של יהודים שנקראים רמב"מיסטים – הנוהגים לפי הרמב"ם, ואנו לומדים ביחד את הרמב"ם היומי".

עלילת דם מודרנית

בטרם צללנו לַיַם הפעילות הלא שגרתית ולחיים בצל החשש המתמיד מהשופלים של המִנהל האזרחי, כמו גם מצד מחבלים ערבים, ביקשנו לשמוע על הישיבה שלו בכלא הצבאי. "היה זה כשנה לאחר נישואינו. בכ' מר-חשוון. הייתי בדרכי לבסיס בו שירתתי בירושלים, כאשר שמעתי שכוחות גדולים של צבא ויס"מ מקיפים את היישוב ומתקרבים לביתי. לא איבדתי זמן יקר, פשטתי את המדים והצטרפתי לתושבים שהגנו בגופם על היישוב. בסמוך עמדה מכולה ששימשה כמה חברים צעירים שהצטרפו ליישוב.

"מובן שהקפדתי להוריד את המדים בעת ההתנגדות, בכדי שלא יאשימו אותי באשמת מרידה. אבל עוד קודם לכן, לפני שהחלה ההתנגדות, איימו עלי מפקדי הפינוי שידעו שאני חייל, כי ישפטו אותי ויכניסו אותי לכלא צבאי לתקופה ארוכה. לא התייחסתי להפחדות, בעבר התנגדתי לגירושים בצורה לא אלימה נעצרתי והשתחררתי, אבל כשאתה חייל בצבא, הכול אחרת. בשלב מסוים הטרקטורים הרסו את המבנה והרוחות התלהטו. גם השוטרים התנהגו בגסות יותר מתמיד. הם החלו להכות נשים וילדים ללא סיבה. אני

כבשתי את רגשותיי ולא התערבתי, ידעתי שאני חייל, אברך נשוי, אבל כשראיתי שהמצב יוצא מכלל שליטה ואנשים נפצעים, ניגשתי לסמח"ט הגזרה שפיקד על הפינוי והוכחתי אותו על האלימות שהוא מפעיל עם אנשיו. הוא סטר לי בעצבנות, והבנתי שאין עם מי לדבר. בינתיים המבנה נהרס כליל, המראה היה עצוב בעוד הערבים בכפרים מסביב בונים ככל העולה על רוחם. כשהשוטרים עזבו, לבשתי מדים ויצאתי לבסיס.

"שבוע לאחר מכן נעצרתי על ידי המשטרה הצבאית באשמת שקר שזרקתי אבנים על כוחות הגירוש, זה פשוט היה שקר במצח נחושה. התרעמתי על השקר בכל מקום עד שהבנתי שלא מחפשים כאן ראיות, כי פשוט אין. כל המצלמות המשטרתיות שהיו במקום, מכל זווית שהיא, לא הוכיחו את השקר הזה. אף על פי כן ניסו להלביש עלי ניסיון רצח!... לאחר דיונים משפטיים נגזר עלי חצי שנה בכלא בצריפין".

- **איך הרגשת עם העלילה הזו?**

"כל התנגדותי הייתה על מנת להגן על המאחז בו אני מתגורר. מובן שלא הרמתי יד על אף אחד. חסיד לא מרים ידיים, וכל המשפט הזה רק הבהיר לי מה הערך של בית משפט במדינה. לא פלא כיצד נראים ראשי הממשלה והאנשים השולטים כאן. המשפט הזה נערך כדי להחליש אותנו במאבק להצלת ארץ ישראל. האמן לי, שהם ידעו היטב שהם לוקחים אבא עם תינוקת לכלא למשך חצי שנה על אף שהוא לא עשה מאומה.

"כשנעצרתי, סירבתי להודות במה שמיחסים לי. לא היו להם שום הוכחות והם ניסו להוציא הודאה ממני. החוקר הצבאי אמר לי, אם לא תודה אנחנו נבקש עוד ועוד הארכות מעצר לצורכי חקירה ואתה תשב אצלנו בלי משפט חודשים ארוכים. שכח מהבת שלך, מהאישה שלך, אנחנו נהרוס לך את החיים. לא קל לעמוד מול רמיסה פסיכולוגית שכזו, לא הסכמתי להודות במה שלא עשיתי. בסופו של דבר השופטים הבינו ששלושה חודשי מעצר, לצורכי חקירה זה מוגזם".

- **מה עשית זמן כה רב במעצר ואיך היה היחס אליך?**

"כל מי ששמע על מה נעצרתי עודד אותי וחיזק אותי, וקבלתי אותות הזדהות והערכה רבים – מה שמראה שהעם איתנו. כחסיד חב"ד, ניצלתי את המצב הזה לשליחות, לשיעורים בגמרא וחסידות ולמבצעים עם החיילים בכלא. זה עצמו נתן לי חיזוק גדול מאוד שהייתי שליח במקום הנכון. מדי יום ראשון עורכת המשטרה הצבאית מבצע שנקרא "מבצע מלביש", כאשר שוטרים צבאיים מחפשים חיילים שלבושם מרושל. אנחנו הפכנו בכלא את "מבצע מלביש", לתפילין. מדי יום ראשון כל החיילים הניחו תפילין...

"הייתה לי חברותא קבועה עם אחד החיילים שהתחזק מאוד ביהדות, חיילים יותר מהרגיל הגיעו לבית הכנסת שבכלא. בחנוכה עמדתי בפני ניסיון לא פשוט; בבית הכלא מדליקים חנוכיית נרות אחת לכל החיילים בחדר האוכל וכשיוצאים מכבים אותה. אני רציתי להדליק חנוכיה משמן זית דווקא ובפתח התא. בתחילה הנהלת הכלא סירבה לבקשה זו. עד אז הייתי חייל ממושמע, אך הפעם לא ויתרתי והודעתי חד משמעית שלא אשן ולא אוכל עד שלבסוף התירו את הבקשה. דווקא שם היו המפקדים רגישים יותר לצרכיי".

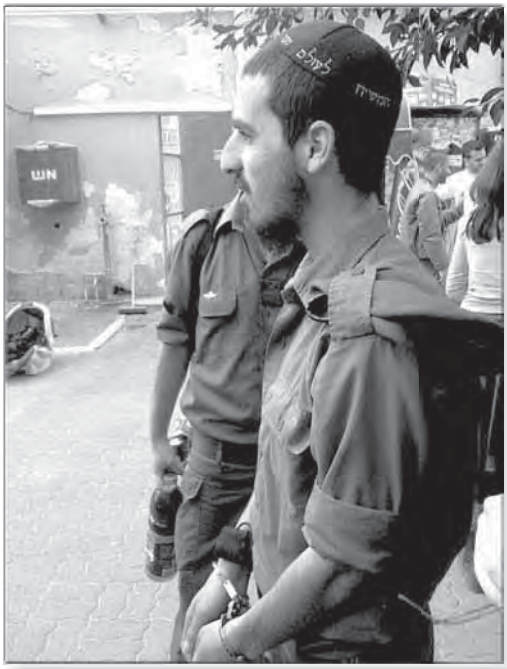

עם אזיקים לידיו, לאחר מעצרו

"לאחרונה היו פעמיים שאכן חשתי פחד של ממש וביצעתי פעולות אופרטיביות בכדי להתגונן. סוף סוף אנחנו חיים ביישוב ללא גדרות מסביב, וכל בית מרוחק זה מזה. הייתה לי חוות סוסים קטנה, מטרים ספורים מהבית, וכשהסוסים נגנבו, הבנתי שהגנבים הערבים יכלו באותה מידה להיכנס אליי לבית ולפגוע. העובדה שהצבא אסף מאתנו את הנשק שלא נפגע חלילה בערבים, לא מוסיפה לתחושת הביטחון".

לאחר ארבעה חודשים, חגג ר' מנחם בקוש, שהיה כבר אב לתינוקת בת שנה, את שחרורו. לסעודת ההודיה, שהתקיימה אצל הוריו, השלוחים ביישוב בית א-ל, הגיעו רבים להזדהות ולברך את החייל ששילם בחֵרותו בגלל נקמנות של מפקד חסר רגישות.

ילדים משכימים בנץ ללמוד חסידות

עוד לפני הישיבה בכלא, וביתר שאת לאחר מכן, פעל ר' מנחם עם תושבי האזור בדרכי החסידות ובהפצת המעיינות. "הסיפור מאחרי הקמת התלמוד תורה שלנו הוא מעניין", מספר ר' מנחם בקוש, "התפילה בבית כנסת שלנו היא בנץ החמה, והתושבים ניעורים לפנות בוקר. לפני התפילה הייתה לי חברותא עם אחד התושבים ברמב"ם ובחסידות. כמה ילדים שהבחינו בנו, התיישבו לצידנו להקשיב, וכך החברותא הפכה להיות סוג של שיעור. כשסיימתי איתו, למדתי איתם תניא ושיחותיו של הרבי.

"הם לא היו מוכנים לוותר על

הלימוד עם הנערים הצעירים בשעות שטרם זריחת השמש

"כשהרסו לי את הכרם, עמד שם קצין משטרה חסר רגש לחלוטין שצעק ואיים על ילדתי הקטנה בת פחות מחמש!... היא בכתה בהיסטריה והוא חייך חיוך זדוני. סיטואציה איומה. למחרת פגשתי אותו בחנות באזור, זיהיתי אותו והצעתי לו להניח תפילין כמו שאני נוהג לעשות כל אימת שיש לי זמן. הוא הביט בי והיה המום.

השיעור. בבקרים שהתקשיתי להתעורר מוקדם, הם היו באים אלי הביתה להעיר אותי... זה החזיק כך כמה חודשים עד שהבנתי מהמורים שלהם בבית הספר שאולי אצלי הם לומדים מצויין, אבל העובדה שהם מתעוררים כל-כך מוקדם בבוקר, גורמת להם להיות מנומנמים בכיתות הלימוד. החלטנו אפוא לשנות את שעת הלימוד לשעות אחר הצהריים. מדי יום אנחנו נאספים בבית כנסת לשעת לימוד. אני רואה בפעילות עם הילדים את עיקר שליחותי.

"בתקופה האחרונה כתבתי מספר פעמים לרבי מלך המשיח על עניינים שונים, וקיבלתי שוב ושוב תשובות על לימוד עם ילדי תשב"ר. לאחרונה הוקמה גם ספריה תורנית המכילה ספרי יהדות וחסידות המותאמים להם. גם בשבת, לאחר התפילה המסתיימת בשעה 7 בבוקר, יושבים הילדים להתוועדות חסידית שנמשכת כמה שעות! כבר בשבועות הראשונים סיימו התלמידים בעל-פה את מסכת מידות, אך הם אינם מסתפקים במסכת זו וממשיכים ללמוד משניות ותניא".

על מידת הקשר המיוחד שנוצר בינו לבין לילדים, ניתן ללמוד מהמקרה הבא שאירע בערב ראש השנה אשתקד, כאשר באחד הימים התקשרו אליו וביקשו ממנו שיבוא בדחיפות מהבסיס בו הוא משרת, לעזור להם ב...משחק כדורגל. הוא נאלץ להסביר להם שהוא במסגרת צבאית ולא יכול לעזוב, אך הם לא וויתרו. הם התקשרו למפקדו, שכנעו אותו עד שהסכים לשחררו. כשהגיע למקום, הבין שהילדים הכינו לו מסיבת הפתעה על מנת להביע את הערכתם. "הייתי נרגש והמום, ממחווה זו".

גם מקומם של הורי הילדים לא נכחד. מדי שבת מתקיימות בבית הכנסת התוועדויות. התפילה שמתחילה בנץ ומסתיימת בשבע בבוקר, מאפשרת להתוועד כמה שעות טובות, לעיתים עד חצות היום. מושגי זמן לא מוכרים בעולם החב"ד"... "בשבת הרבה יותר קל לפעול עם המבוגרים, הם פחות טרודים בפרנסתם, יש אווירה של רוגע ושלווה. כאן ביישוב, כולם אוהבים את הרבי, לא פעם אני מתבקש לכתוב עם מישהו לרבי באמצעות 'אגרות קודש'.

"יש לי חבר טוב בישוב. נישאנו שנינו באותה תקופה. לי כבר היו ילדים והוא עדיין לא זכה לזה. מציאות זו ממש כאבה לי. כשהייתי ב-770 בתשרי שעבר, החלטתי לבקש ולהתפלל בעבורו. ב'שבת בראשית' עמדתי ליד הסטנדר של הרבי וביקשתי בעבורו פרי בטן, כמו כן הכנסתי עבורו בקשה בין דפי האגרות קודש, והתקבל מענה נפלא בקשר לילדים. היה לי ברור שהשנה הם ייפקדו. בשבת נח, שבת אחרי, התוועדנו כולנו במאחז יחד עם בקבוק 'משקה' גדול שהבאתי עמי מהדיוטי פרי. אמרתי לו 'תראה, הרבי בירך, מה שעליך לעשות זה לקבל החלטות טובות ובעזרת ה' תראה ישועה'. ובאמת רעייתו נפקדה תוך כמה חודשים וכבר צריכה ללדת.

מערכת החוק - כסדום ועמורה דמתה

אחד הדברים הכואבים והזועקים ביותר, הם פעילי השמאל והאנרכיסטים שמגבים ומעודדים כל העת את הערבים לפגוע ברכושם ונפשם של המתיישבים היהודיים, עובדה שבמדינה מתוקנת היה מתפרש כבגידה. שלטונות הצבא והמשטרה חוששים מפניהם ומפגינים יד חזקה דווקא כנגד אחיהם היהודים. אם אתה ערבי, איש לא יפריע לך לבנות בתים ומחסנים, לטעת כרמים ועצי זית כאוות נפשך בלי רישיונות. אם אתה יהודי, עליך להמתין לאישורים מגורמים רמי דרג. "אי צדק זועק לשמים ואנחנו מרגישים את זה על כל

צעד ושעל", אומר ר' מנחם בקוש.

"אני קורא לפעמים את המאמרים ב'בית משיח' על העוול הזועק לשמים, ואני חושב שאולי יכולים להיות אנשים שיחשבו שלא מן הנמנע שהם מגזימים בדיווחיהם, אבל האמת היא הרבה יותר גרועה וחמורה. דוגמאות לא חסרות. יומיים אחרי שבתי הראשונה נולדה, נגנבו לי שני סוסים מהאורווה. כמו אזרח שומר חוק טלפנתי מיד למשטרה, ובתוך זמן מה הגיעו בלשים ושוטרים, אליהם נלווה גשש צבאי. הם צעדו יחד בעקבות הסוסים והגיעו אל כפר ערבי סמוך, שם הם נעצרו. שאלתי אותם מה קרה? למה עצרתם? הם לא הסבירו. בזעם של מי שאיבד רכוש יקר אמרתי להם, שאם הם לא ייכנסו, אני כבר אמצא את הדרך להיכנס. ביום ראשון התקשרו אלי מהמשטרה. 'אתה זה שגנבו לו סוסים?' נשאלתי. עניתי בחיוב והיומנאי ביקש ממני לבוא ולתת עדות. כשהגעתי לתחנה ניגשו אלי שני שוטרים והניחו אזיקים על ידיי. בתחילה חשבתי שהם טועים, אבל לא כך, הם הביאו אותי לבית משפט וביקשו מהשופט התורן להאריך מעצר כי תכננתי להיכנס לכפר הערבי. הייתי המום. כנראה שגם עבור השופט זה היה יותר מדי, הוא שמע את דברי התובע המשטרתי ונזף בו. השופט קם מכיסאו ואמר לשוטר שהוא יברר מדי כמה שעות מה קורה איתי, אם אני עדיין עצור... זה המצב בו אנו חיים. המשטרה – במקום לרדוף את האויבים שלנו – רודפת את המתיישבים.

"יש פה ביישוב תושב שהיה עצור במשך שנה (!) מפני שחשדו בו שעשה משהו. כשהתברר שלא עשה מאומה, איש לא חשב להתנצל בפניו או לפצותו. הוא שוחרר לביתו כאילו מאומה לא קרה.

"בתשרי לפני שנתיים, היה פיגוע ירי על הציר שמוביל ליישוב שלנו ולעוד כמה ישובים, רק בדרך נס זה הסתיים בפציעה קלה של אחד הנוסעים. לאחר מכן עשינו צעדת מחאה בה נטלו חלק כל תושבי המאחזים באיזור. בדרך עברנו על יד מטע זיתים של ערבים וראינו אותם גוזמים את הענפים כדי להשביח את העצים. למחרת היתה כותרת ראשית בעיתון 'הארץ'. לצד תמונה של תושבים שעוברים ליד הכרם וגזמי העצים, כתב הכתב של העיתון

עם ח"כ מיכאל בן ארי בהתוועדות השחרור

גדעון לוי על ההרס שביצענו כביכול במטע. אפילו אם היינו רוצים לגזום עצי זית, לא היינו מצליחים לגזום כל כך הרבה עצים. למחרת הגיע למטע אגרונום של המנהל האזרחי, ארגון שלא ידוע באהבה גדולה למתיישבים, ואמר שהכול קשקוש, ניכר שיד של חקלאי הייתה במעש בכדי להשביח את העצים. לעומת זאת שערבים הורסים כרמים ומטעים בבעלות יהודית, אך על כך לא תהיה כתבה בעיתונות.

"יש פה יהודי שהשקיע את כל חסכונותיו בנטיעת כרם, ויום אחד ערבים עלו לו לכרם והחלו להרוס אותה. הוא הזעיק את המשטרה והצבא, אבל זה היה בתקופת מסיק הזיתים וכל הכוחות היו עסוקים בלשמור על הערבים. רק לאחר שלוש שעות הגיע שוטר אחד, רשם תלונה ועזב את המקום. מובן ששום דבר לא נעשה עם התלונה ואיש לא נעצר.

"לפני כמה שנים חטפתי אבן בכפר חווארה. התקשרתי למשטרה אך אף אחד לא הגיע. יצאתי מהרכב והתחלתי להחזיר אבנים, ואז בתוך דקות הגיעו שוטרים. בכוונתם היה לעצור אותי, אבל מכיוון שהייתי מלא בדם מהאבנים שנזרקו עלי, ריחמו עלי.

"זה הפך כבר לבדיחה עצובה בקרב המתיישבים, שאם רוצים שמשטרה תגיע, אז אנחנו מזמינים אותם בטענה שאנחנו פוגעים בערבים, רק כך הם יגיעו במהרה.

"רוב ה'תגי מחיר' שמדווחים עליהם בתקשורת הם קשקוש מוחלט, המשטרה יודעת את זה היטב, אך מעדיפה להתעלם. בכפר הנמצא מולנו, כפר עוין מאוד, אנשים מסתובבים עם נשקים בחופשיות. במרכז הכפר עמד מסגד מט ליפול, ישן והרוס. הם רצו לשפץ אותו ולהקימו מחדש. מה עשו? שרפו אותו באמצע הלילה והחלו ליילל שמתנחלים שרפו אותו. כל מי ששמע על כך, גם בקרב כוחות הצבא, גיחך. כולם יודעים שיהודי לא יעז להכנס לשם, שכן הוא פשוט מסתכן באיבוד עצמו לדעת, אבל הם הרוויחו פירסום וכסף מכמה ארגונים ישראלים פרו ערבים שעזרו להם לבנות במקומו מסגד חדש. בכלל, האנרכיסטים היהודים נותנים לערבים את האומץ להתקרב ליישובים היהודיים, ופעמים רבות הם עצמם משתתפים בביזה ובהרס".

- **אני שומע את כל זה ושואל שאלה פשוטה: האם זה לא מפחיד?**

"האם זה מפחיד? התשובה היא כן. אבל לא בגלל זה אנחנו לא נעשה את מה שצריך לעשות ואת מה שאנחנו מאמינים בו. כמי שגדל לתוך

הוא יברך את הנערים

תחום נוסף שר' מנחם פחות מרחיב עליו את הדיבור, זה עבודה עם מה שקרוי 'נוער נושר', בניהם יש כאלה שגדלו בבתים חב"דיים. מכריו מספרים על כישרון מיוחד למצוא עם אותם נערים שפה משותפת, וכל מי שהיה בקשר איתו לבסוף עלה על דרך המלך בחזרה. "אני מרגיש שלא מבינים את הנערים הללו", הוא אומר ומבקש להדגיש שהוא אינו מומחה, אלא איש שטח שמתעסק עם הנערים.

"קשה להם והמסגרת לא מזהה בזמן את הקשיים שלהם שהופכים עד מהרה לתסכול מהדהד שמביא אותם לצאת מהמסגרת. מה לעשות? לא כל אחד יכול להתיישר לפי אמות המידה הקשוחות של המסגרות. יש שחושבים שהם אטומים לכאב של הוריהם שמבכים את ירידתם, אבל ההורים לא מבינים, שדווקא נערים אלה הנם 'סופר רגישים'; כשאני מדבר עם נערים לא פעם הם בוכים לי שכואב להם שהם הסבו לאימא או אבא שלהם צער, אך הם לא יכולים ולא רוצים להמשיך לחיות כדי לרצות אותם.

"לנערים אלה מתאים ביותר עבודה לצד למידה. זה גם גורם להם ללמוד טוב יותר. היו פה כמה חבר'ה שהיינו לומדים חצי יום ובחצי השני מטפלים בעזים ובסוסים. הספקנו לא מעט בלימודים עצמם. הם ידעו שאחרי הלימוד יהיה להם ערך מוסף, אז גם הלימוד היה קל וטוב יותר".

- **הורים ומחנכים שתחת ידם יוצא תלמיד מהמסגרת, מרגישים שהם נכשלו בחינוך שלו.**

"ראשית, צריך באמת להתפלל הרבה על חינוך. אך הדבר הנכון ביותר הוא להבין שלא כולם דומים ולא כולם שווים. אפילו האחים בבית שהנם דומים פעמים רבות, הם לא שווים בלימודיהם וביכולותיהם. האחד יכול לשבת וללמוד כל היום ואילו אחיו שגדל באותה אווירה ובאותה מסגרת, לא מסוגל. יש ילדים שצריכים מרחבים והמסגרת המקובעת לא מתאימה להם. שאלתי פעם נער 'איך הקשר שלך עם הוריך נפגע כל כך?' הוא ענה לי, שאביו חייך אליו רק שהלך בתלם, ואילו כאשר שקצת סטה מהדרך, החיוך נעלם. 'נראה שלא באמת אהב אותי', אמר בהשלמה".

- **תוכל לתת דוגמה ממשית לדבריך?**

"במשך תקופה ארוכה היו אצלנו ביישוב שני בחורים מבתים חב"דים לתפארת. הם לא מצאו את עצמם במסגרת ונפלטו ממנה. אחד מהם, בחור עדין נפש, גם כשהוא ירד מהדרך, הוא לא היה מסוגל לעשות דברים רבים המנוגדים להלכה. הוא אמנם גידל שערות ארוכות ולבושיו החיצוניים היו שונים בתכלית מזה של בחור ישיבה ב'תומכי תמימים', אבל בזקן לא היה מסוגל לנגוע וגם בדברים אחרים היה נזהר. בתקופה שישבתי בכלא, הוא הגיע עם עוד חבר'ה לבקרני ונדהמתי לראות איך התדרדר.

"שערו היה ארוך מתמיד, הבחור הפך להיות 'היפי'. ישבתי באולם בית המשפט הצבאי עם אזיקים ברגליים ובידיים, מצב הרוח לא היה בשמים, בלשון המעטה, אך כשראיתי אותו, שמחתי בו באמת על אף הירידה שניכרה היטב בחזותו החיצונית. הוא התיישב לידי וניגנו ביחד בדבקות את הניגון של ר' מיכל'ע מזלוטשוב. כשהתחבקנו בסוף הניגון, ידעתי שהוא יחזור למרות הכול. וזה אכן מה שקרה. כשהשתחררתי מהכלא נפגשנו והוא כבר תפס את עצמו. גזז את מחלפות ראשו וחזר להיות 'תמים' לכל דבר.

"אותם חבר'ה מבולבלים, אל תאשימו אותם, עיזרו להם, הֱיו בעבורם אוזן קשבת. לפעמים אפשר לראות איך הם מסתייגים מכולם אך שומרים על קשר עם איש חינוך אחד, וזה למה? כי הם הרגישו שהוא מעריך אותם באמת, בלי סיבה. אל תסגרו עליהם. הם חייבים מרחב והכי חשוב תאהבו אותם בכל מצב, רק כך הם יחזרו לדרך הסלולה. אחרת למה שירצו לחזור למישהו שלא אוהב אותם, או שאוהב אותם רק בתנאים משלו?!

המציאות הזו ביהודה ושומרון, לצערי, די התרגלתי לזה. אני זוכר שכשהיינו נוסעים בילדותי לתלמוד תורה בירושלים, ראיתי כמה פעמים בדרך מכוניות שנפגעו מפיגועי ירי שרק לפני דקות הוצאו משם יהודים שנטבחו. אתה חי בתוך זה ולא תמיד חושב על כך. הייתה לי גננת שמאוד אהבתי, היא נאלצה לעצור ליד רמאללה כדי לתקן פנצ'ר שהיה לה, ונרצחה.

"תקופה מאוד ארוכה, ההורים לא היו נוסעים יחד בכבישי יו"ש כדי שאם יהיה פיגוע, יישאר הורה אחד לגדל את הילדים. זה היה נורמה... היום אני מבין שחיים מתוך הבנה שלא בטוח שנשרוד עוד יום, אלו חיים מעוותים, אך העדר תגובה חריפה מצד הממשלה לפיגועים, יצרה את הנורמה הזאת.

"לאחרונה היו פעמיים שאכן חשתי פחד של ממש וביצעתי פעולות אופרטיביות בכדי להתגונן. סוף סוף אנחנו חיים ביישוב ללא גדרות מסביב, וכל בית מרוחק זה מזה. הייתה לי חוות סוסים קטנה, מטרים ספורים מהבית, וכשהסוסים נגנבו, הבנתי שהגנבים הערבים יכלו באותה מידה להיכנס אליי לבית ולפגוע. גם הפיגוע באיתמר הבהיל אותנו מאוד, במיוחד את רעייתי. העובדה שהצבא אסף מאתנו את הנשק שלא נפגע חלילה בערבים, לא מוסיפה לתחושת הביטחון".

- **איך התחושה להשקיע בבית שאתה יודע שבכל רגע יכול להיהרס?**

"זה מתסכל הרבה מעבר למה שיכולים לחשוב. הערבים מולנו בונים ככל העולה על רוחם, וכאן כל רגב אדמה נקנה ביסורים רבים. זה כמה שנים שאני רוצה להקים מבנה לבית חב"ד, אך המינהל האזרחי לא נותן אישור. הכי מקומם, בעיר או ישוב רגיל אתה צריך לקבל את האישור מהמועצה או העיירה, ואילו כאן אצלנו אנחנו צריכים להשיג אישורים לכל מבנה משר הבטחון וראש הממשלה. לא פחות. המשמעות של הריסת בית היא שאתה תשלם משכנתא עוד עשרים שנה על מבנה שלא קיים!

"ישנם כמה תושבים שפחות חשוב להם הפסד כספי ויותר חשוב להם ארץ ישראל. הם רכשו שלושה אוטובוסים ישנים והפכו אותם לבתים עם חדרי שינה, מטבח ושירותים. הם הציבו את האוטובוסים הללו על גבעה כדי ליצור רצף טריטוריאלי מבקעת הירדן. בכל פעם שקיבלו צו, הם זזו כמה מאות מטרים... לאחרונה קיבלו צו ששהיית אוטובוסים אלו נאסרה בכל אזור בנימין.

"היה פה בשנה שעברה סיפור שנראה לקוח מזמנים אחרים וממקומות אחרים: תושב קיבל בחג הסוכות צו שעליו לפנות את סוכתו בתוך שבוע ימים..."

- **בסופו של יום איך אפשר**

לעשות עם אותם שוטרים 'מבצעים'?

"כשהרסו לי את הכרם, עמד שם קצין משטרה חסר רגש לחלוטין שצעק ואיים על ילדתי הקטנה בת פחות מחמש!... היא בכתה בהיסטריה והוא חייך חיוך זדוני. סיטואציה איומה. למחרת פגשתי אותו בחנות באזור, זיהיתי אותו והצעתי לו להניח תפילין כמו שאני נוהג לעשות כל אימת שיש לי זמן. הוא הביט בי והיה המום. הוא חשש שאני זומם לעשות לו משהו והלך כמה צעדים אחורה, אבל אני הסברתי לו שלמרות הכול הוא יהודי, 'ההבדל היחיד ביני לבינך', הסברתי לו, 'הוא חיצוני, אתה עם מדי משטרה ואני במדי חב"ד'.

"הוא כל כך התבייש מצד אחד, והיה המום מהתנהגותי מן הצד השני, אבל כך חונכנו. זה באמת הערך מוסף הבולט שיש פה לחסידי חב"ד. אנחנו לא נשנא את השוטרים; בהחלט נשנא את מעשיהם, נאבק במעשים אלו, אבל לא נפתח רגש איבה כלפיהם. כשהייתי מתארח במאחז של ר' איציק סנדרוי, היינו נאבקים בחיילים שבאים לפנות אך אחר כך עוברים אצלם ומציעים להם להניח תפילין. אני זוכר שנעצרתי שם בתור קטין, בגיל ארבע עשרה, וביציאה מהמעצר עברתי בין כל החיילים והנחתי עמם תפילין..."

- **יש לכם תוכניות לפתח ולהתרחב על אף הקשיים?**

"אנחנו מקבלים כל הזמן תשובות מהרבי באמצעות 'אגרות קודש' שעוסקות בחשיבות העבודה עם בני נוער. התחלנו בזה וכשאשתחרר מהצבא אני מתכוון להגביר את הפעילות הזו, יש פה הרבה נוער צמא. בכלל המצב הנוכחי מוליד אצל הנערים בלבול גדול. יש נערים רבים שגדלים בבתים שמצד אחד יש בהם מתירנות, ומצד אחר, מדברים בו על ערכים נשגבים. צעירים מטבעם מחפשים אחר האמת האבסולוטית; מאוד קשה להם לחיות בתוך חיי שקר כאלה. את האמת הזו רק תורת החסידות יכולה לתת להם. אנחנו רוצים להפוך את חנות הפיצה – עד שנקבל אישור לבנות בית חב"ד – למקום של אוזן קשבת לאותם נערים, ויחד עם זאת להגביר את הפעילות בשאר המישורים בכול הגבעות והמאחזים באזור שלנו שיהפכו אי"ה ליישובים נרחבים".

בית הכנסת בעדי עד

- **לסיום.**

"צריך להוסיף באהבת ישראל. לא אקרא לכולם לעלות לגבעות, מפני שכנראה לא זהו רצונו של הרבי. אם הוא היה חפץ בזה, היו כיום ביהודה ושומרון עוד עשרות אלפי יהודים, ואולי יותר. מה שיכול לחזק את התיישבות כאן ובכל מקום אחר בעולם, זה האחדות, לחשוב לפני שמתווכחים וסותרים את השני, לחשוב לפני שעושים דבר מה אם זה יפגע בשני. כל זה בוודאי יסב לקב"ה נחת ויזרז את התגלותו המיידית של הרבי מלך המשיח, והחושך הזה יהיה מאחורינו.

מרמלשטיין - מסעדה עם טעם ביתי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha...

Open till 9:30PM

(718) 778-3100

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE

BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

איך מצליחים להתמודד עם העולם ולהתגבר עליו מבלי לשקוע בתוכו? זאת מגלה לנו פרשת נח, אשר נקראת מיד בתחילתו של חודש מרחשוון, בכדי לסלול לנו דרך התמודדות עם חודש מרחשוון - עם העולם הזה • מאמרו של הרב חיים אשכנזי ע"ה - מאמר נוסף, מתוך עשרות מאמרים שהכין עבור 'בית משיח' והתגלו לאחר פטירתו

"בא אל התיבה"

גם סיפורי התורה - הם הוראה

בשבת הקודמת התחלנו את התורה מחדש, ואנו קוראים כעת את הפרשות הראשונות של חומש בראשית. לכאורה, פרשות אלו אינן עוסקות במצוות ובהלכות הנוגעות לחיינו, אלא הן מכילות 'סיפורים': על בריאת העולם, על המבול ועל האבות – אברהם יצחק ויעקב וכדו'. אולם, הרבי מלך המשיח מזכיר רבות בשיחותיו – שכל דברי התורה הם הוראות בעבודת ה', כי המילה 'תורה' מלשון 'הוראה'. דהיינו שהתורה אינה ספר סיפורים ח"ו, אלא מטרתה להורות לבני ישראל את הדרך אשר ילכו בה.

אך, ישנם חלקים בתורה אשר בהם ההוראות מובאות בצורה מפורשת, כגון: "דבר אל בני ישראל", "צו את בני ישראל", "אמור אל הכהנים" וכדו'. לעומת זאת, ישנם חלקים אחרים מן התורה, כמו חומש בראשית כולו, שההוראות נמסרות באופן מוסתר על ידי סיפור דברים. אולם, בכל פרשה ופרשה ישנן הוראות לעבודת ה'.

בנוסף לכך, לא כל מה שהתרחש מאז בריאת העולם ובמשך אלפי שנים עד מתן תורה מסופר בתורה, אלא רק מעט מזעיר ממה שהתרחש בעולם. הסיבה לכך היא שאין זה ספר סיפורים והיסטוריה, אלא ספר הוראות והדרכות. שאילו היה זה ספר היסטוריה – הרי היה צורך לספר פי כמה וכמה ממה שנכתב, וגם מה שמסופר היה לכאורה צריך להיות אחרת. לדוגמא: סיפור מסירות נפש של אברהם בכבשן האש באור כשדים – לא כתוב כלל במפורש בתורה, לעומת זאת, סיפור המסירות נפש של אברהם בירידתו למצרים – מתואר בהרחבה רבה. לכאורה, היה צריך להיות המצב הפוך, סיפור אור כשדים – הינו סיפור מרתק וניסי ביותר – אשר היה צריך להיות מתואר בספר הסיפורים – התורה, בהרחבה, וסיפור הירידה למצרים היה צריך להכתב יותר בקצרה. אלא היות ואין התורה ספר סיפורים מעניין, אלא היא ספר הוראות, לכן נכתבו בה רק המאורעות אשר, לדעתו של הקדוש ברוך הוא מהווים הוראה והדרכה עבורנו.

"לחיות עם פרשת השבוע"

לפיכך, יש צורך ללמוד ולהבין את המסר והציווי המוסתר בכל 'סיפור' שכזה המופיע בפרשות השבוע שלנו בספר בראשית. וברוך ה' שזכינו ותורת החסידות ובפרט תורתו של הרבי מה"מ מגלות לנו קצת מן ההוראות הטמונות בסיפורי התורה.

בנוסף לכך, תורת החסידות מבארת לנו את התוכן הרוחני – הפנימי, שבכל ענין בתורה, כך שאנו יכולים "לחיות עם פרשת השבוע" ממש. זאת לעומת שאר הדרשנים והמפרשים, אשר לוקחים את סיפורי התורה שארעו לאבותינו בעבר, מבארים אותם בגשמיות – ומפיקים מהם לקח להנהגתו של האדם. מה שאין כן, ביאורי תורת החסידות על פרשת השבוע הם בנוסף למה שהתרחש בגשמיות. הביאור מביא אותנו להבין את התוכן הרוחני העמוק של הסיפור. תוכן זה הוא נצחי, ובעזרתו אנו חשים כי הדברים שארעו לאבותינו בעבר מתרחשים כעת ויתרחשו בעתיד.

לכן אנו מחויבים ללמוד את פרשת השבוע בכל שנה ושנה מחדש. משום שלא מדובר בסיפור היסטורי שארע לפני שנים רבות, אשר כבר שמענו עליו. אלא מדובר בסיפור בעל תוכן נצחי אשר למשמעותו יש מסר מתאים ומיוחד למה שמתרחש באותו שבוע בשנה הנוכחית, ומתאים ללמוד ולקיים אותו שוב ושוב.

יש אימרה מהחסיד הרד"ץ – ר' דוד צבי חן, שהתורה היא **לבוש לרצון ה'**, והפרשיות של החורף הם **לבוש עב כמו מעיל פרווה**. כלומר, הסיפורים שבחומש בראשית, המצויים בפרשיות השבוע שנקראות בחורף – הן לבוש מתאים לחורף, כמו שמעיל פרווה

מתאים ליום קר. לפיכך צריך לבחון את הפרשות הנקראות בשבתות אלו ביתר עמקות, ולדלות מהן את התוכן הרוחני וההוראות המוסתרות בהן מתחת לכיסוי הסיפורי העבה.

מתשרי למרחשוון - מאיגרא רמה לבירא עמיקתא

בשבוע זה, בו נפרדנו מחודש תשרי והתחלנו את חודש מרחשוון, אנו קוראים את פרשת נח. פרשה זו הינה לבוש מתאים לשבת שבה היא נקראת. חודש תשרי הוא החודש המושבע בכל טוב: מלא בהשפעות, מלא בתשובה מכל סוגי הדרגות, בשמחה של מצוה ובשמחה של תורה. אך לאחריו, במרחשוון, חוזרים איש איש למקומו, לעבודתו ולטרדותיו. חזרה זו עלולה לגרום לאדם לירידה ולנסיגה. כדי לסייע לנו בהתמודדות עם המעבר מחודש השביעי והמשובע לחודש מרחשוון – אנו קוראים את פרשת נח. זאת אומרת שבפרשת נח מסתתרת התשובה והתמיכה אשר תסייע לנו בתקופה זו.

המעבר הזה מחודש תשרי – עם כל הגילויים שבו, לחודש מרחשוון – שבו "עולם כמנהגו נוהג", קיים בעצם אצל כל נשמה ונשמה, אשר יורדת ממקום כבודה בעולם העליון ביותר, לעולם הזה – שהוא התחתון ביותר. ואשר בו הסטרא אחרא בתוקף, ונראית כשולטת בעולם הזה בגלל הסתר הפנים של האלוקות שקיים בו.

ירידת הנשמה לגוף - מאיגרא רמה לדירה בתחתונים

סוד ירידת הנשמה לעוה"ז איננו לצורך העמדת האדם בניסיון, כדי שאם יעמוד בו האדם הוא יקבל שכר. מכיוון שלפי ביאור זה, הניסיון עצמו הוא מצב בלתי נסבל ובלתי הגון, ובנוסף לכך, אם לא יעמוד האדם בניסיון לא תהיה סיבה לתת לו שכר בעתיד. כלומר, השהות של האדם בעוה"ז משולה לעבודה שהאדם עובד בה לפרנסתו, והוא מקבל משכורת רק תמורת עשיית דבר המביא תועלת לבעלים. ע"י משל זה מובן כי כל שהייתו של האדם בעולם נועדה לתועלתו של הקב"ה, ולאחר סיום העבודה הקב"ה יתגמל את הפועלים החרוצים על עבודתם.

אך עפ"י ביאורי תורת חסידות אין הדבר כן. אלא הניסיון הוא עצם ההימצאות בעולם הזה השפל, והוא עצמו השכר שתקבל. כאן בעוה"ז זוכה הנשמה לשכר – לעליה והתעלות בעקבות הירידה, אך **הגילוי** של שכר זה יתגלה לעתיד לבוא. כלומר, השכר ניתן באופן מיידי, והנשמה מרוויחה את שכר עמלה בכך שהיא מתעלה עם כל מעשה שהיא עושה. הכל נובע מכך שנתאוה הקב"ה להיות **לו** דירה **בתחתונים**, לכן בכל פעם שהאדם גורם לקב"ה להתגלות במקומות שהם "תחתונים" – מיד הוא מתעלה לדרגה כזו שהוא דר עם הקב"ה באותה "דירה בתחתונים".

יוצא אפוא שהגדרת העוה"ז כ"תחתון" פירושה – שהדירה עדיין לא ראויה להיות "דירה לו יתברך", ותפקיד הנשמה הוא להכין את הדירה שתהיה ראויה לקב"ה המתאוה לגור בה. זאת ע"י קיום מצות עשה וזהירות מעבירה על מצות לא תעשה. שמירה על מצות לא תעשה – הרי היא כמוציא את הפסולת מן הדירה, ולפעמים אין זו רק פסולת חיצונית, אלא הדירה עצמה עשויה מחומרים של פסולת ויש צורך להחליפה במבנה טוב ומשובח ביותר. וקיום מצוות עשה – הרי הוא כהכנסה של ריהוט נאה ומשובח לדירה. ביצוע מצוות עשה ולא תעשה מתוך קבלת עול, שמחה ומסירות נפש – גורמת להכנסתו של המלך לדירה.

אם כן, אין שום מטרה ותכלית להישאר בעולם עליון, כי שם המלך אינו נמצא כפי שהוא נמצא בדירתו שבתחתונים. אמנם בעולמות העליונים ישנם דברים מאוד יפים ומעניינים – אורות וגלויים וראיית שכינה בגילוי. אך כל אלו דומים לתפאורה נאה ואוצרות רבים, אך הם חסרים את המלך בעצמו, כי המלך נמצא דווקא בתחתונים.

כמו שהנשמה יורדת "מאיגרא רמה לבירא עמיקתא" – מעולמות עליונים לעולם הזה, כך יורד כל יהודי מחודש תשרי לחודש מרחשוון. בשל כך נקרא חודש זה בשם **מר**חשוון – חודש שמבטא מרירות, מכיוון שאין בו שום יום טוב, ובפרט שהוא מגיע לאחר חודש שבו התרגלנו לשובע של מועדים וימים טובים. ותפקידו של היהודי הוא לטהר ולזכך עולם כזה לרומם את המרחשוון לרמה של תשרי – לעשות דירה בעולם המר הזה של חשון.

פעם, לפני התגלות תורת החסידות היו שתי אפשרויות לחיות בעוה"ז: או 'לזרום' עם העולם להיכן שהעולם מוביל או להתנתק מן העולם לגמרי. אלו שבחרו לזרום עם העולם חשבו כי אי אפשר לשנות את העולם, ובלתי ניתן לעמוד בניסיונות המתרחשים בו בכל רגע, לכן הם הרימו ידיים והפסיקו להלחם. אמנם הם העריכו כי בשל מעשיהם אלו הם לא יהיו זכאים לשכר לעתיד, אך משום קושי העבודה הם ויתרו על כל השכר העתידי הזה, כדי שתהא להם מנוחה גשמית כעת. לעומתם היו כאלו שהחליטו לצעוד בדרך המנוגדת. הם סברו שהיות והעוה"ז מציב בפני האדם ניסיונות ומכשולים, לכן עדיף לפרוש ממנו ולהסתגר בד' אמות של תורה. הם המעיטו במגע עם העוה"ז, וע"י כך חשבו שייטב להם בעולם הזה ובעולם הבא.

באה תורת החסידות וגילתה שישנה דרך אחרת, והיא – לא לשקוע ולא לברוח, אלא להתמודד עם העולם! כי השכר הממתין למי שמצליח להתגבר על מכשולי העוה"ז הוא לזכות לדור עם המלך בעצמו כאן למטה.

> בעת שהאדם נתקל במבול של טרדות, בלבולים וניסיונות הבאים עליו מ"ארובות השמים", או מ"תהום רבה", שהם ניסיונות הבאים מלמעלה, וטרדות הבאות מלמטה. הוא תוהה: כיצד יכול האדם להינצל ממבול זה? עונה לו פרשת נוח: "בא אל התיבה" - היכנס לתוך תיבות התפילה והתורה.

"בוא אל התיבה" - במרחשוון

איך עושים זאת? איך מצליחים להתמודד עם העולם ולהתגבר עליו מבלי לשקוע בתוכו? זאת מגלה לנו פרשת נח. אשר כאמור, נקראת מיד בתחילתו של חודש מרחשוון, בכדי לסלול לנו דרך התמודדות עם חודש מרחשוון – עם העולם הזה.

אמנם, כאשר מסתכלים על פרשת נח במשקפיים גשמיות, אז היא נראית כתיאור של עולם מושחת ביותר, אשר בגללו הביא ה' מבול אשר השמיד את כל היקום, והשאיר רק 'דוגמיות' מכל דבר. לפי מבט מגושם כזה נראית תקופת המבול כ'פנצ'ר' במעשי ידיו של הבורא – כאילו שהעולם שברא החל להתפתח לכיוונים לא רצויים, ולכן ה' הרס אותו במבול וברא עולם חדש לאחריו.

אולם, כאמור, תורת החסידות מבארת לנו את התוכן הרוחני של הפרשה, החסידות מאירה את עינינו ומלבישה לנו משקפת מתאימה, כדי שנוכל לראות ולו במקצת מההוראות הטמונות בסיפורי הפרשה. ההסבר החסידי הידוע השייך לפרשה זו, הוא הסברו של הבעל שם טוב על המילים: "בוא אל התיבה" – שיש צורך ל'הכנס' אל תוך תיבות התורה והתפילה כדי להינצל מן המבול של העוה"ז.

בעת שהאדם נתקל במבול של טרדות, בלבולים וניסיונות הבאים עליו מ"ארובות השמים", או מ"תהום רבה", שהם ניסיונות הבאים מלמעלה, וטרדות הבאות מלמטה. הוא תוהה: כיצד יכול האדם להינצל ממבול זה? עונה לו פרשת נח: "בא אל התיבה" – היכנס לתוך תיבות התפילה והתורה. כאשר היהודי מונח כולו בתיבות התפילה או לימוד התורה – הוא חושב על פירוש המילים, ואף על משמעותן הפנימיות – הרי הוא מונח כולו בתוכן "התיבה" והוא מוגן על ידה. בפרט, כאשר הלימוד והתפילה נעשים מתוך ידיעה שזוהי חכמתו יתברך – הרי באותם רגעים של תורה ותפילה הוא חי בעולם אחר, עולם מנותק ומוגן.

תורה ותפילה "מגנא ומצלא"

אולם, הגנה זו איננה מצטמצמת לשעת התפילה או הלימוד אלא היא ממשיכה ללוות אותו במשך היום כולו. גם לאחר התפילה ולאחר סיום הלימוד כאשר האדם 'יורד' ופונה לעסוק בענייני העולם – הוא מוגן באופן כזה שמסייע לו שלא להיכשל ולא להיגרר אחרי העולם.

זאת מכיוון שהתפילה והלימוד (ובתורת החסידות בפרט) גורמים לאדם להסתכל על העולם הזה במבט אחר, מבט מרומם ומתנשא, אשר מזלזל ואינו נותן לעוה"ז חשיבות. הדבר דומה לאבא ההולך עם בנו ברחוב, והבן מביט כל העת אל הקרקע ומחפש כל מני פריטים שטותיים המעניינים אותו והוא מנסה להרימם מן הארץ, אך האב לעומתו, אינו רואה את אותם פריטים בכלל. ולא משום שאין לו עניינים ח"ו, אלא כי הם לא מעניינים אותו, ולא תופסים אצלו מקום כלל וכלל.

זוהי עבודת ה' עפ"י תורת החסידות, להגיע למצב שהעולם הזה לא יתפוס אצלנו מקום כלל ועניינו לא יחשבו בענינו כבעלי ערך כלל. להבנה זו ניתן להגיע ע"י השתתפות בהתוועדויות, ע"י שיחות רעים וע"י התקשרות לכל מה שהרבי מה"מ מורה ומצוה. כך מקיימים את ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע: "בא אל התיבה" – שבתפילה ובתורה.

לדוגמא: מצוות השבת אצל כל יהודי (שאינו הולך בדרך החסידות עדיין) מתבטאת בכך שהוא מקדיש את היום למנוחה ומוסיף בו לימוד תורה או שמיעת דרשות והרצאות בפרשת השבוע. יוצא אפוא שבשבת נשאר אותו אדם באותו מעמד ומצב כפי שהיה בימות החול, ורק הוא מוסיף עליהם מעט לימוד ותפילה. אצל חסיד, לעומתו, הנוהג לפי הדרכות תורת החסידות, השבת נראית אחרת לגמרי. הוא מאריך בתפילה, יושב בהתוועדויות, ומוסיף בלימוד דא"ח ושיחות אד"ש, ובין תפילה, להתוועדות ולשיעור חסידות בקושי נותר לו זמן לנוח... ע"י כך הוא חי בשבת בעולם אחר, מכיוון שבשבת הוא בא לתוך התפילה והתורה.

לאן אתה טס? ואיפה אתה נוחת?

מהשוואה זו בין השבת של חסיד לשבת של מי שאינו חסיד אנו לומדים כי יתכן שהאדם יתפלל ואף ילמד אך הוא לא "יבוא" אל תוך התיבה, הוא לא יכנס אל העולם של התורה והתפילה אלא ישאר מחוצה לו. כפי שמספרים בדיחה אודות יהודי, שבעת תפילת שמונה עשרה ראו אותו מוציא חפיסת סיגריות מנופף בה ומכניסה חזרה לכיסו. לאחר התפילה שאלוהו: מה היה פשרה של חפיסת הסיגריות? וסיפר שבעת שהתפלל שמו"ע הוא חשב על טיסתו מהארץ לחו"ל, ותיאר לעצמו שהוא עולה למטוס, והדייל שאלו: האם הוא מעשן? אך היות והיה באמצע שמו"ע ולא יכול היה לענות, לכן הוציא את החפיסה מכיסו כדי להראות שהוא מעשן... הרי לנו דוגמא שאפשר לומר את מילות התפילה ואף לדעת ולזכור שהוא באמצע שמונה עשרה, אך יחד עם זאת להרגיש בטיסה לחו"ל.

לאחר 'טיסות' ו'טיולים' שכאלו באמצע התפילה, ברור שהיציאה מן 'התיבה' – לאחר התפילה, לא תהיה לעולם רוחני מתוקן. אך אם בעת התפילה נמצאים 'בתוך התיבה' ומתבטלים אל הקב"ה, אשר יצר את כל העולמות עליונים ותחתונים והוא משגיח בהשגחה פרטית על כל נברא ונברא וכו', אזי ה'נחיתה' והיציאה מתפילה כזו היא לתוך עולם מתוקן – בו ברור לאדם מהו העיקר ומהו הטפל. וכן בנוגע ללימוד תורה – אם הלימוד נעשה מתוך ידיעה והבנה בקדושתה, באמיתותה, ובקדושה ובחכמה שבדברי גדולי ישראל – אזי אחר כך, כשהוא 'נוחת' לעולם עדיין הוא שרוי באותן התיבות. כך שאמנם עיניו למטה אך ליבו למעלה, והוא עוד מהורהר במה שעסק בו לפני כן – בתפילה ובתורה.

לכן תובעת תורת החסידות השקעה רבה בהכנות לתפילה, ע"י טהרה, לימוד החסידות ומתן צדקה. ובפרט ע"י התוועדויות רעים בהן מחזקים, מעוררים ומעודדים את האדם לבוא אל התיבה, ולהתרחק מן המבול.

מספרים, שלפני כ-40 שנה כאשר הצליחו לצאת מרוסיה הקומוניסטית אחדים מאנ"ש, הורה להם הרבי מה"מ שישתדלו להיפגש עם גדולי התורה בארה"ב (שאינם חסידי חב"ד). זאת על מנת שיראו איך נראים חסידים יראים ושלמים גם אחרי שנים רבות תחת השלטון הקומוניסטי. כאשר הגיעו אותם חסידים לר' משה פיינשטיין, שאלם: איך הצלחתם

לשרוד ביהדותכם שם? תשובתם היתה: משום שהתוועדנו רבות (הם לא ענו – כפי שאולי היה מצופה – משום שלמדנו תורה). ההתוועדויות רוממו אותם לעולם אחר מכפי ששאר בני האדם חיו אז. כי ההתוועדויות החסידיות פעלו שהם יחיו באופן של "בא אל התיבה", וכך, כשהם נמצאים בתוך תיבה רוחנית גבוה מעל ל'גן העדן' הקומוניסטי הכפרני, הם הצליחו שלא להתפעל ממנו.

אם כן, מובן כי המבול לא היה 'פנצ'ר' בבריאה, ואין כאן בלבול או טעות בתכנון של הקב"ה בניהול העולם. אלא מתחילת הבריאה התנהלו העניינים לפי תוכנית בנויה ומתוכננת מראש: בתחילה נבראה נשמה גבוהה (בריאת האדם) והיא ירדה לעוה"ז ופגשה את העוה"ז כפי שהוא בכל ההגשמה שלו (דור הפלגה ודור המבול וכדו'), ולאחר פגישה זו בין שני הניגודים – הנשמה האלוקית והעולם השפל – נכנסה הנשמה אל התיבה (נח ובניו במבול), ולאחרי עבודת הנשמה בעולם יכול העולם להיות דירה לו יתברך (לאחר המבול העולם מתוקן יותר).

החודש השביעי - שמשבִּיע את השמיני

היכולת להכין את העולם שיהיה "דירה לו יתברך" – ניתנה רק לנשמה. יכולת זו הוענקה לה ע"י שהשבִּיעו אותה בכוחות מיוחדים, כידוע מפירוש המילים "**משביעין** אותו" – מלשון **שובע** של כוחות. כן הדבר בנוגע להשפעות של חודש תשרי – החודש **השביעי** – מלשון **שובע**, אשר הוא משבִּיע את הנשמה, כדי שתוכל לא רק לשרוד בעולם ע"י שתברח לאיזה פינה הרחק מהעולם השפל, אלא **שובע** של כוחות שעל ידם אפשר להפוך את העולם למקום קדוש ו"דירה לו יתברך".

אך על מנת לגלות כוחות אלו צריכים להיכנס לתיבות התורה והתפילה. וכדי להיכנס לתוך תיבות אלו צריכים לגרד ולקרצף את החומר שלא ניתן להיכנס עימו לתוך התיבה, כמו שהיה אצל נח – שאנשי דורו ניסו למנוע ממנו להיכנס לתוך התיבה, כן הדבר בעבודת ה' שלנו, ישנם המפריעים לנו מלהכנס אל התורה והתפילה. מניעים ומעכבים אלו נובעים מן החיבור הנפשי של האדם לענייני העולם המונע אותו מלהיכנס לתוך התיבה.

כדי לנתק חיבור זה לעוה"ז או לפחות להפחית בו, יש צורך לעיתים בטיפול שורש, וזאת ע"י ההנהגות החסידיות, התוועדויות החסידיות, שיחות חולין החסידיות, לימוד החסידות וההקפדה על ביצוע הוראות הרבי מה"מ: חת"ת, רמב"ם, מבצעים, ולחיות משיח. בכך מנתקים את הקשר והחיבור לארציות, או לפחות מחלישים במקצת את החיבור לעוה"ז. לאחר כל ההכנות הללו, כשמגיעים ל"בא אל התיבה" – בתורה או בתפילה, אזי זוכים אחר כך שהעולם נראה עולם חדש, כשמטרת קיומו איננו בשביל ליהנות מכל רגע ומכל תאווה, אלא העולם הוא כלי שעל ידו אפשר לקיים עוד מצוה ועוד מצוה.

אז הבנו כמה שההסתכלות שלנו על העולם הזה היא שפלה, ובמקום לראות את השכינה השורה, אנו רואים את הרע השורר, וההסתכלות שלו היתה רוחנית ומרוממת כל כך, הסתכלות של "בא אל התיבה".

"בא אל התיבה" - של ימות המשיח

זו גם המשמעות של ההוראה שהורה לנו הרבי מה"מ לראות משיח בכל דבר. כלומר, שכיום פירושו של ציווי התורה הנצחי "בוא אל התיבה" הוא – שיש לראות את העולם כמו שהוא בזמן הגאולה. שהרי ב**תיבת נח חיו החיות יחדיו כמעין לעתיד לבוא** – שגר זאב עם כבש במשך כל עונות השנה. וזהו הפירוש של "בוא אל התיבה" בדורנו: לראות בכל תיבות התורה והתפילה איך הם מובילים למשיח. ואז נראה גם בכל רגע בעולם איך כל המאורעות המתרחשים הם חלק מפעולותיו של הרבי מה"מ לקראת הגאולה

> זהו הפירוש של "בוא אל התיבה" בדורנו: לראות בכל תיבות התורה והתפילה איך הם מובילים למשיח. ואז נראה גם בכל רגע בעולם איך כל המאורעות המתרחשים הם חלק מפעולותיו של הרבי מה"מ לקראת הגאולה

זכורני כשהגיע הר' משה וישצקי ע"ה לארץ ישראל לאחר שיצא מרוסיה הסובייטית, הוא התוועד בי"ט כסלו בכפר חב"ד, ואמר: אין לכם מושג איזה תענוג ישנו בעת המעבר ברחובות תל אביב או בעת נסיעה באוטובוס. כששמענו את דבריו אלו פקחנו עיניים בתימהון, הרי זו ירידה ונפילה רוחנית גדולה מאוד לעבור ברחובות תל אביב, ומהו התענוג בכך? ותיכף המשיך ואמר: אדמו"ר הזקן מבאר בתניא את מאמר חז"ל: "אכל ביה עשרה – שכינתא שריא" – כי די בהתאספות של עשרה מישראל כדי שתשרה עליהם שכינה. וברוסיה, המשיך ר' משה להסביר, היינו זוכים להגיע לכך שנתאסף עשרה יהודים יחדיו רק לעיתים רחוקות, וכאן, בארץ ישראל אתה רק עולה על אוטובוס או עומד בתחנה – וכל הזמן השכינה שורה!

ע"י הסתכלות כזו במשקפיים של משיח נזכה לראות את המשיח בעצמו. כפי שסיפר לי ר' בער'קה וואלף ע"ה שסבו ר' אברהם פריז ע"ה, אמר לו: "בער'קה! אני את המשיח כבר ראיתי! את בית המקדש השלישי עדיין לא ראיתי, אך את המשיח כבר ראיתי – והוא הרבי שליט"א!".

מסיפור זה ניתן לראות כי ר' אברהם השכיל לבנות לו תיבה שבה זכה 'לחיות גאולה', כבר אז – בראשית שנות נשיאותו של הרבי מלך המשיח. אף אנו נזכה 'לבוא' כולנו לתיבה זו בקרוב ממש – בגאולה האמיתית והשלימה, איש איש כפי מידת ה'תיבה' אשר בנה לו עד עתה.

"נו, מה ר' היישע יאמר כעת?"....

הפעם היחידה שהרבי קרא לי "היישע" • הקירוב יוצא הדופן וה"מופת" הגלוי של הרבי מליובאוויטש, כאשר נושענו ונולדו לנו ילדים

הצעה פתאומית

בשנים בהן עבדתי על שיחות הקודש של הרבי נשיא דורנו (עבור הקונטרסים השבועיים של "לקוטי שיחות"), חשבתי לעיתים קרובות, מאוד קרובות: איך זה שאני עוסק בעבודה קדושה כל-כך. הייתי חייב להגיע למסקנה שזה קרה בזכות הוריי הנעלים או בזכות רעייתי ושותפתי לחיים. חז"ל הרי אומרים, שפרנסתו של יהודי באה בזכות אשתו – אז יתכן שכלולה בזה פרנסה רוחנית.

בדרך הטבע משך אותי לכך ידיד נפשי היקר ר' צבי הירש גנצבורג ז"ל. זה בוודאי היה אחד העניינים הכי נעלים שהזדמנו לי. אבל אני מבין קטן מאד בעניינים נעלים שכאלה. לכן אפשר לתאר, שבגלל העבודה בשיחות קודש עשיתי מעשה שטות גדול שחסיד ממש לא אמור לעשות. ומעשה שהיה כך היה:

זה היה בזמן שעבדתי בדפוס שולזינגר בלילות, ובימים מסוימים עבדתי על שיחות קודש. באמצע הלילה התקשר אלי לא אחר מאשר הרב חיים מרדכי אייזיק חודקוב ז"ל. הוא אמר לי שכרגע יצא מחדר היחידות של הרבי ו"יש עבורך הצעה – שתהיה עובד קבוע במזכירות" לחצי שבוע.

פירושה של ההצעה היה: שאעבוד בבית הדפוס ארבעה לילות תשע שעות בכל לילה – במקום חמישה לילות שבע שעות ללילה. כך סבר הרב חודקוב, אוכל לחסוך חצי שבוע כדי לעבוד עבור הרבי במזכירות...

הייתי מאד מופתע, בקושי יכולתי להאמין שזה נובע מהרבי, אבל אם כן – מה יכול להיות יותר טוב מזה. נתליתי בזה, ואמרתי לרב חודקוב שהיות ואני עובד מדי שבוע על שיחות הקודש של הרבי – תיכלל עבודה זו במסגרת "חצי המשרה" עבור המזכירות. כשהרב חודקוב ענה לי ש"זה לא בא בחשבון" – נשארתי מבולבל באין מילה בלשוני. התחלתי לחשוב: מהיכן אקח את השעות עבור המזכירות של הרבי?

היה ברור שאני חייב להישאר לעבוד בבית הדפוס; וכן, אני אפילו לא יכול לחשוב על הפסקת העבודה עבור הלקוטי-שיחות. – חברי ה"ועד להפצת שיחות" לא היו שותקים לי על כך, ובאופן החריף ביותר (הגם שבפירוש לא ידעתי מדוע הייתי כל-כך נחוץ). פשוט חששתי.

עדות מגבוה

לכן לא נתתי על כך תשובה מיידית, וזה לא היה טוב, מאד לא טוב, כשלמחרת סיפרתי על-כך לשותפתי לחיים. קודם כל קיבלתי "מנה": ראשית היא חושבת שההצעה הגיעה מהרבי; ואפילו אם יש ספק בכך "היית בכל זאת צריך לענות בחיוב, בלי חשבונות"... והיא כל-כך צדקה!

והרבי הרי היה כל-כך טוב אלי! שמעו איפוא מעשה שאירע באותן שנים, לפני למעלה מארבעים שנה:

אחד מהחסידים הידועים והחשובים כתב ספרון זכרונות וסיפורים חסידיים, שהוא שמע מסבו – חסיד ליובאוויטש גדול מכמה דורות קודם. את סיפוריו הכניס אל הרבי, וכשהחסיד היה אצל הרבי, אמר לו הרבי שידפיס את הסיפורים שלו, ואף נתן לו כסף לשם ההדפסה – שלושת אלפים דולר, סכום גדול באותם ימים.

כמה ימים אחר-כך פגש אותי אותו חסיד ב-770 ובחיוך ובאיומי אצבע הוא אמר לי, שכעת הוא יודע, שאני "אַ גרויסער דרייער" [=אחד שיודע "לסובב" כהלכה]... הסתכלתי עליו בפליאה: אני "דרייער"? את מי סובבתי? ומה סובבתי?

ענה לי החסיד: אל תספר לי מעשיות! ידוע לי ממקור נאמן שאתה דרייער... דרייער גדול... כעת כבר נעשיתי מדוכדך. שאלתי אותו: אולי אתה יכול לומר לי מה המקור הזה? מי

מאידית: ד. פרומר

משמאל לימין: הרה"ח ר' יהושע דובראווסקי ע"ה, ויבלחט"א בניו: מנחם מענדל, אליעזר ליפמן ויוסף יצחק

הוא המקור הזה?

– את זאת אני לא יכול לומר... הוא ענה.

עברו עוד כמה ימים, ושוב פגשתי אותו. הפעם הוא עצר אותי כשידו מורמת:

– תקשיב, יהושע, אספר לך מאין אני יודע שאתה דרייער גדול. הייתי אצל הרבי עם החיבור שלי, והרבי הורה לי שאדפיס אותו בהקדם הכי אפשרי. הרבי אפילו נתן לי כסף להדפסה, אבל הרבי אמר לי שאי אפשר להדפיס את זה כפי שזה כתוב צריך לתקן את הלשון ואת הכתיב.

החסיד סיפר שהוא הרהר רגע ואמר לרבי, שיש לו חבר שיעשה זאת עבורו.

– מי? שאל הרבי.

– ידידי דובראווסקי! – ענה החסיד.

ענה לו הרבי (בערך כך):

– אתה לא צריך לפנות לדובראווסקי. הוא, דובראווסקי, נחוץ רק אם צריך לשנות דבר גדול. עבורך מספיק לפנות למישהו... שיודע את השפה ויוכל לתקן.

כך נעשיתי בעיני החסיד אַ "גרויסער דרייער".

> כשאמרתי לרבי שהחלטנו לקרוא לבננו בשם יוסף יצחק, ראיתי שהרבי היה מאוד שבע רצון, והוא בירך אותנו בכל הברכות הטובות. אחר-כך הרבי מאד ביקש שלא אכבד אותו בסנדקאות (הרבי נתן אז טעם לדבר אך אינני זוכר זאת). אחר-כך אמר הרבי, כי מכיוון שרצוני הוא שהרבי ישתתף בברית - אזי אניח בזמן הברית "תמונה של הרבי" (זו הייתה בדיוק לשון הרבי ובלי התוספת של "מורי וחמי") "וזה יהיה בדיוק כמו שאני משתתף".

היה עוד מקרה שהרבי שחרר אותי מלתקן חיבור של עוד מחבר, שהיה עבורי מאוד בעייתי. אך לא כאן המקום לכך.

ירושה של שליחות

הקדוש ברוך הוא זיכני וכל ילדי ברוך ה' עסוקים בענייני "שליחות", וגם נכדי הנשואים, רובם ככולם עוסקים בעבודת השליחות. אני לא הייתי שליח – אז מאין כוח רצון שכזה, דחף טבעי להיות "שלוחים", אצל ילדי? הרי יצחקו לי מאחורי גבי אם אפילו אומר שזה מעט משכרי.

כנזכר, שותפתי לחיים גדלה בבית שהיה עמוס בעניינים של "ופרצת" ו"שליחות" – אמת, בנוסח חב"ד של רוסיה הסובייטית, שגם דרשה מידה מרבית של חסידות ומסירות נפש: לתת חלק מארוחת הערב לבחור ישיבה, למסור את השמיכה לנער שלא מרגיש טוב, לעמוד ב"תורים" שעות ארוכות כדי להשיג פת לחם – כל אלה ועוד מעשים רבים דומים היו ארוגים בסדר החיים, בחינוך ששותפתי לחיים, אחיה ואחיותיה קיבלו בביתם בקוטאיסי, גרוזיה (שם היתה כאמור בשנות השלושים המרות האכסניה של ישיבת "תומכי תמימים").

מן הראוי לציין שאביה של רעייתי התחיל למעשה לדאוג ליהודים

למזוזות כשרות, ציציות כשרות, וכן הלאה – כל העניינים של פעילות ו"פרצת" – שנים רבות לפני שדברים אלו נעשו בסיס ויסוד מחיי הכלל של חב"ד, תחת נשיאותו של הרבי מליובאוויטש. זה היה אצלו כמו דחף טבעי של הנשמה – כך גם אצל נכדיו היה דחף טבעי שהיה טבוע בנשמה להיות שליח של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו.

ואולי צריך להזכיר שלידתם של כל אותם השלוחים הם בפירוש הודות למופת – ברכה של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו. ומעשה שהיה כך היה (וסהדי במרומים שהמסופר להלן אינו דומה חלילה לסיפורי "בדידי" של בעלי דמיון מסוימים...).

יחידות ראשונה

עברה למעלה משנה מחתונתנו ועדיין לא התברכנו בילד.

רעייתי נבדקה בפריז אצל רופא מומחה לדבר – והאבחנה שלו הייתה, שיש לה סיכויים קלושים להכנס להיריון.

בשנת תשי"ג – כמה שנים אחרי נישואינו – הגענו לארה"ב לברוקלין. כאן בניו-יורק היתה הצפה של פליטים, ולפי התכנית של ה"ג'וינט" היה עלינו להתיישב בדטרויט (אז עוד היתה בעיר אחת הקהילות היהודיות הגדולות והחשובות). מובן שמיד נכנסנו ל"יחידות" הראשונה להיכל הקודש של הרבי נשיא דורנו.

אגב, "אגב אורחא" כדאי אולי לספר, שה"זיידע-רב", הרב מנחם מענדל דובראווסקי ז"ל, התגורר אצלנו באותו הזמן ונכנס יחד איתנו ל"יחידות". הזיידע כבר אז היה "שבר כלי", אבל כשהרבי קם וביקש מסבא שיתיישב – הזיידע לא הסכים. אחרי ברכת "שהחיינו" וברכותיו הקדושות של הרבי, התחיל הזיידע לספר שהוא היה דודן של אביו של הרבי, וכן הלאה. הרבי ענה בחיוכו המקסים "אנחנו יודעים, אנחנו יודעים..."

באותה יחידות סיפרתי לרבי שאנחנו מחכים כבר זמן רב להתברך בילדים, ועל הדיאגנוזה של הרופא הפריזאי. הרבי כמו ביטל את דבריו של הרופא הפריזאי והוסיף את המילים שאי אפשר לשכוח: "כאן זה אחרת...", אך מכיוון שצריך לפעול בדרכי הטבע, תיכנס איפוא ה"באַלעבאָסטע" שלך לרופא מקומי. אחר כך הרבי בירך אותנו שניוושע ועוד ברכות יקרות.

באותה יחידות סיפרתי לרבי שאנחנו מחכים כבר זמן רב להתברך בילדים, ועל הדיאגנוזה של הרופא הפריזאי. הרבי כמו ביטל את דבריו של הרופא הפריזאי והוסיף את המילים שאי אפשר לשכוח: "כאן זה אחרת...", אך מכיוון שצריך לפעול בדרכי הטבע, תיכנס איפוא ה"באַלעבאָסטע" שלך לרופא מקומי. אחר כך הרבי בירך אותנו שניוושע ועוד ברכות יקרות.

הבשורות הטובות

רעייתי נבדקה אצל רופא בארה"ב, אבל גם הוא לא שימח את לבבנו. כאמור, נסענו לדטרויט מניו-יורק מוצפת הפליטים. עברו חדשים ורעייתו עדיין לא בישרה את הבשורה הטובה. כתבתי מכתב לרבי ובו פירטתי את בקשותינו. תשובתו של הרבי הייתה, שאנו ניוושע ומלווה בברכות יקרות.

שוב חלף זמן ללא שום שינוי, שוב כתבתי לרבי – ועד היום אין לי מושג מאיפה מצאתי את העוז או אולי פשוט החוצפה לבקש מהרבי לא רק ברכה אלא... הבטחה.

שום תשובה למכתב זה לא קיבלתי – את התשובה הטובה כבר נתנה לי... רעייתי. כשהודעתי על כך לרבי, הורה לי הרבי שלא אפרסם את הבשורות הטובות עד שלשה חדשים. כשנסעתי לרבי מדטרויט לאחד מיומי דפגרא החסידיים, שאל אותי הרבי אם ה"באלעבאָסטע" שלי עושה כל מה שהרופא ציווה עליה. וכשאשתי היתה אחר-כך בברוקלין, עצר הרבי באמצע הרחוב ושאל אותה (!!!) איך היא מרגישה ואיך מתקדם ההיריון.

הודות לברכותיו של הרבי נולדה לנו ביתנו הבכורה, שרה תחי' לאורך שנים בריאות ומאושרות – שליחה בליון, צרפת.

כשנולד אצלנו הילד השני, הבן יוסף יצחק שיחי', נכנסתי לפני הברית ל"יחידות" אצל הרבי, לבקש ברכה לברית, ולשאול את הרבי איזה שם לתת לילד. אשתי לא יכלה לבוא איתי ולכן הלכתי לבד. אבל אז טרם החלטנו בעניין השם – האם לקרוא לו יוסף יצחק על שם הרבי הריי"צ, או אליעזר ליפמן על שם אבי. אך היינו בדעה אחת: שהרבי יחליט איזה שם ניתן.

"בדיוק כמו שאני משתתף"...

הרבי ענה שאת השם צריכים לבחור ההורים, האב והאם, ועליהם להחליט. אז החלטתי להיות "אויבער חכם" ואמרתי, שאת הענין הזה גופא אנחנו מעבירים לרבי...

כאן כבר ענה לי הרבי בתקיפות, שלא אעשה "קונצים", ושאני והבאלעבאָסטע שלי נחליט איזה שם לתת. והרבי האריך בדבריו הקדושים, לאמור: שאלך כעת הביתה ואשוחח עם רעייתי, ואשוב "דאָ אין חדר" (לחדר זה) ואמסור את השם שהוחלט. וכדי שהאנשים כאן לא יערימו קשיים בחזרתי לכאן פעם נוספת, שאענה להם כי "כך אני אמרתי"... [כלומר, שהרבי ציוה עלי לשוב ולהכנס].

משהו כזה נדמה לי אף פעם לא שמעתי – תיכף ומיד לחזור הביתה, ואחר-כך לחזור ולהכנס "רק" כדי להודיע על השם הנבחר...

רצתי "בנשימה אחת" הביתה, ובזריזות רבה התייעצתי עם אשתי, ורצתי בחזרה להיכל הקודש של הרבי. הכניסו אותי מיד, ומעולם לא נודע לי אם בינתיים הכניסו יהודי אחר אל "חדר היחידות" של הרבי. כשנכנסתי פנימה קיבל אותי הרבי בחיוך רחב ומאיר על פניו. אני לא יכול לשכוח את המילים הראשונות שהרבי אמר במעמד זה.

– נו, וואָס וועט ר' היישע איצט זאָגן?... [=נו, מה יאמר כעת ר'

היישע?...]

(אגב, מהרבי נשיא דורנו שמעתי בפעם הראשונה שקראו לי "היישע", כפי שנהגו לכנות מישהו בשם יהושע במשפחתנו ובסביבות פודוברונקה).

כשאמרתי לרבי שהחלטנו לקרוא לבננו בשם יוסף יצחק, ראיתי שהרבי היה מאוד שבע רצון, והוא בירך אותנו בכל הברכות הטובות. אחר-כך הרבי מאד ביקש שלא אכבד אותו בסנדקאות (הרבי נתן אז טעם לדבר אך אינני זוכר זאת). אחר-כך אמר הרבי, כי מכיוון שרצוני הוא שהרבי ישתתף בברית – אזי אניח בזמן הברית "תמונה של הרבי" (זו הייתה בדיוק לשון הרבי ובלי התוספת של "מורי וחמי") "וזה יהיה בדיוק כמו שאני משתתף".

ברכה מופלאה

אני לא כל-כך צבוע כדי לחשוב שהייתי זכאי לכל אותם קירובים של הרבי; ואני יודע בוודאות שזה בזכות אבותיי, רעייתי וכו'. הרי זה דבר ברור שאי אפשר לרמות את הרבי והרבי לא מתחכם – הרי הוא ידע לבטח את מצבי הרוחני השפל. ואם כך איך השפיע מטובו וחסדו לנפש כזאת? רק שהתירוץ הוא: שהרבי קירב והעלה לקדושה כל-כך הרבה אלפים של יהודים – אז הוא החליט להעלות גם אותי מ...

ועד כדי כך, שפעם ראיתי איך הרבי רוצה להעלותני מבירא עמיקתא לאיגרא רמה:

בשנת תשל"ח (1978) החליט איזה רופא שלימזל שאני סובל מהתקף לב חמור, בזמן שאני בכלל לא הרגשתי שאני לא בריא. אישפזו אותי[1] במחלקה הכי קשה בבית הרפואה למחלות הנוראות ביותר. דחפו לי ("אַריינגעפאָמפעט") הרבה תרופות ובעיקר הרבה "סמים" בקיצור יצאתי מבית הרפואה... חולה.

הגעתי הביתה והרגשתי רע מאד. הרב חודקוב ז"ל דרש ממני עבודה, ואני סיפרתי לו שאני מרגיש מאד לא טוב, הוא שאל אותי אם כתבתי על-כך לרבי. שתקתי. הרב חודקוב כתב בעצמו לרבי וקיבל תשובה עבורי.

לדאבון הלב לא הייתי זהיר מספיק ולא שמרתי על מסמכים חשובים וקרה נזק גדול של "גניבה ואבידה" ששומר שכר מחויב עליהם. גם תשובה זו של הרבי נעלמה לי ולא היה לי ממנה העתק. אבל אני זוכר היטב ובבהירות את התוכן וכמה ביטויים.

הרבי כתב שענייני הרפואה שלי (או רפואתי) היא ללמוד עם יהודים (בציבור?) "נגלה דא"ח וכו' וכו'", ואחר כך הרבה ברכות...

מה שלא יאמרו על זה, אני מוכרח בכל אופן לבוא למסקנא, שזכות מסויימת עמדה לי שבעטיה רצה הרבי להעניק לי מלוא חפניים אושר, ולמרבה הצער – לא ניצלתי אותה כראוי.

ועל כולנה, ועל עניינים חיוביים רבים נוספים – עלי להודות לנוות ביתי, שתהיה בריאה ומאושרת עד ביאת גואל צדק.

1) בהומור אופייני השתמש כאן כותב השורות בביטוי "איינגעזאלצן" – "הכניסוני לצנצנת לכבישת ירקות".

מה ענה הרבי לרב ישראל הלפרין שנכנס ליחידות, ובפתק שלו כתב שהוא מבקש שהרבי "יכוף כל ישראל"? מה גרם לגביר לקבל על עצמו שלושה עניינים בתורה ומצוות, ומדוע הורה הרבי שלא לקבל ממנו תרומות? • לקט יומנים משבוע פרשת נח בבית חיינו בשנים קודמות.

נס עצום בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים

תשי"א

אני רק שליח

תחילת חשון. מספרים ב-770 סיפור נפלא שאירע בשבועות האחרונים: במוצאי שבת באמצע תפילת ערבית נכנס ל-770 יהודי עשיר, עורך דין במקצועו, וביקש להיכנס אל כ"ק אדמו"ר שליט"א כי בתו חלתה מאד ונמצאת במצב מסוכן ביותר, והוסיף שמבטיח $10,000 לכל מי שירפא את בתו. הוא סיפר שכבר ביקר אצל כל האדמו"רים שבניו-יורק ואף אחד לא היה מוכן להבטיח לו את זה. התמימים שנכחו במקום הסבירו לו שאי אפשר לגשת עכשיו אל כ"ק אדמו"ר שליט"א כי הוא באמצע התפילה והיפנו אותו לרב חדקוב, שאמר לו שכאשר יכנס (כרגיל) לאחרי תפילת ערבית לחדרו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, יבקש בין הדברים גם רשות כניסה עבורו.

ואכן, לאחר תפילת ערבית סיפר הרב חדקוב לכ"ק אדמו"ר שליט"א אודות יהודי זה ובתו החולה, וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א למסור לו שיוכל לקבלו רק למחרת בבוקר. כאשר שמע הנ"ל את המענה מהרב חדקוב, התחיל להתחנן על נפשו שמצב בתו הוא קריטי ומי יודע מה יהיה בעוד רגע אחד, ואיך אפשר לדחות זאת למחר? אך הרב חדקוב הסביר לו שזוהי דעתו של הרבי ואי אפשר אפילו לנסות לשנות בזה מאומה.

היהודי היה המום. הוא היה רגיל שבעד כסף אפשר לפתוח את כל הדלתות, ואילו כאן לא מרשים אפילו לגשת אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. למחרת בבוקר הוא אכן בא ל-770 וסיפר שהרופאים אמרו לו שהנוהג הרגיל אצל חולה במצב קריטי כזה הוא: או שהיא מתחילה להבריא או ח"ו... ואילו אצל בתו ארע דבר מוזר מאוד – החל מאתמול בערב לא השתנה מצבה כלל!

כאשר נכנס לכ"ק אדמו"ר שליט"א וסיפר את כל הסיפור, הגיב כ"ק אדמו"ר שליט"א: הנה הנך רואה שמן השמים מחכים לך, והכל תלוי רק בך. אם תקבל על עצמך שלושה ענינים של תורה ומצוות, כמו שמירת שבת וכיוצא בזה, הילדה תבריא. היהודי, שלא היה עדיין שומר תורה ומצוות, לא רצה לקבל על עצמו החלטות כאלו, וניסה להמיר זאת בכסף, אך כמובן שזה לא עזר. כשלא התייאש וניסה להבטיח יותר כסף, חייך כ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר: אני רק שליח למסור לך את הדברים כמו שהם לאמיתתם, ואין כאן מה להתווכח כי זה לא תלוי בי...

היהודי לא היה מוכן בשום אופן להסכים לכך, ויצא מבלי לקבל על עצמו את שלושת הענינים. כשיצא מהיחידות הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א למסור לכל הישיבות והמוסדות של ליובאוויטש, שלא יקחו ממנו אף פרוטה, כדי שלא יחשוב שאפשר לקנות כאן מישהו בכסף. ואכן, כאשר ראה שאין ברירה, נכנס אל כ"ק אדמו"ר שליט"א והבטיח שהוא מקבל על עצמו את שלושת הענינים בתורה ומצוות שכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה, ומיד ארע נס ובתו יצאה מכלל סכנה.

בעקבות הנס, התחיל יהודי זה להתקרב ליהדות, והחל ללמוד כיצד להתפלל. הרבי עקב אחרי התקדמותו בעין בוחנת, וכמה פעמים העיר לתלמידי התמימים שלא ללחוץ עליו. כך למשל אמר הרבי לבערל יוניק: "מ'דארף מיט אים ניט דאוונען דעם גאנצן דאוונען, איר זאלט ניט איבערציעהן די סטרונע... און נאך זאגן דעם גאנצן תהילים?! [לא צריך להתפלל איתו את כל התפילה, שלא תקרעו את המיתר, ועוד לומר את כל התהילים?!]"

כמה שבועות אחר כך, אמר הרבי לבערל יוניק: "מ'האט עם היינט פארמאטערט מיטן דאוונען, עס זאל אים ניט ווערן שווער" [= הטרידו אותו היום עם התפילה, שלא יהיה לו קשה]. הת' הנ"ל סיפר לכ"ק אדמו"ר שליט"א

שהיהודי רוצה לנדב את הקידוש ב-770 בשבת-מברכים טבת (כי הוא יודע שמתוועדים רק בשבת מברכים). על כך ענה הרבי: צריכים למנוע זאת, כי הוא כנראה רוצה לבוא עם אשתו ובתו ועם ידידיו ולהם יהיה קשה ללכת ברגל, ולכן באם ישנו בית הכנסת במקום סמוך לביתו היה אפשר לעשות שם התוועדות בכל עת שירצה. הכי נח היה אם יעשו זאת בשבת שלפני י' כסלו, שזה בסמיכות ליי"ט כסלו, והיה כדאי שכמה בחורים ילכו להתוועדות וינצלו את ההזדמנות לדבר אודות חסידות, רבותינו נשיאינו וחינוך. אבל צריכים לוודא שיש בית כנסת סמוך לביתו – אחרת תהיה אותה בעיה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים: "ער מיינט אז מיט דעם קידוש וועט ער יוצא זיין, ער מיינט אז אין דעם ליגט די גאנצע אידישקייט [= הוא חושב שעל ידי הקידוש הוא יצא ידי חובה, הוא חושב שבזה מונחת כל היהדות]".

בפועל, בסוף הסכים הרבי כי הוא יתרום קידוש, ואכן בפ' ויגש התוועד הרבי בקידוש אותו תרם. בהתוועדות הזכיר הרבי כי ההבדל בין בן ובת בעבודה הוא שבן הוא ענין השכל ואילו בת היא קבלת עול. הרבי פנה אליו ואמר לו: מכיון שהקב"ה עשה נס והציל את בתך, עליך לעבוד אותו בעבודה של קבלת עול ללא שום חשבונות.

תשי"ד
לדחוף בעת הלימוד

קטעים מיחידויות – שלהי תשרי ותחילת חשון. לנער בן י"א שנים אמר כ"ק אד"ש אמר כ"ק אד"ש: שלא ילמד לימודי חול עד שנה הבאה, וכן שיגזוז את הבלורית שלו וישאיר פאות עד העצם. הרבי שאל אותו מה הן הטענות שיש לו על הישיבה בה לומד.

בשבת נח, לפני ברכת התורה, כשהספר תורה היה מונח על הבימה והדחיפות מסביב לה היו נוראיות, קרא הרבי לר' מרדכי מענטליק ואמר לו שיאמר לדוחפים שידחפו גם כן בעת הלימוד, והוסיף לכל הפחות כל כך.

לא' התי' הורה הרבי שיטעום מזונות קודם התפילה, ושאל והרי יהיה זה תאוה, וענה לו כ"ק אד"ש שיאכל המזונות במלח. כעבור איזה ימים הורה להר' חודקוב שיברר באם הבחור עושה כן, ולמסור לו שיפסיק.

כ"ק אד"ש תבע מא' שילמוד דא"ח, וענה הנ"ל שהרי הזידיטשובער ציוה שלא ללמוד תורת חב"ד. כ"ק אד"ש ענה: "אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר היה הספר שלו פארשטעקט דארטן [= מוחבא שם]... (הרבי רמז בידו אל מתחת לשולחן). והוסיף שכאשר ראה את הספר היה לו בעצמו פלא גדול, אך אחר כך כשראה שגם על הבית יוסף ועוד פוסקים "קערט ער איבער די וועלט [= הוא הופך את העולם]", נחה דעתו.

תשי"ז
התוועדות פרידה מהאורחים

שבת פרשת נח. אד"ש יצא להתוועדות בשעה 1:30, קידש ובירך מזונות, וציוה לומר לחיים (כנראה שההתוועדות היתה התוועדות פרידה מהאורחים).

הרבי דיבר הרבה בענין אחדות. הרבי ביאר את מאמר המדרש על המלך שעשה סעודה לבניו ז' ימים ואחר כך אמר קשה עלי **פרידתכם**, הרבי ביאר שלמעלה אין פירוד ח"ו, ומה שקשה למעלה הוא הפירוד פה למטה. אמר מאמר ד"ה א"ר עקיבא אשריכם ישראל.

הרבי צוה לומר לחיים במיוחד לכל האורחים, ואמר שיאמרו בכוסות מלאות, בלב שמח וביד רחבה. גם הוא בעצמו אמר עמהם ביחד, ושתה כוס שלם של יין. א' ביקש מאד"ש שיהיה הכל בהצלחה מופלגה, וענה: "מען דארף וועלן, וועט במילא זיין בהצלחה מופלגה" [= צריכים לרצות, במילא יהיה בהצלחה מופלגה]. אחר משך זמן שאל שוב הנ"ל: "וואוו נעמט מען דעם וועלער" [= איפה לוקחים את הרצון]? וענה אד"ש שכשיהיה בין מתנגדים ישאל שאלות, ועכשיו יאמר לחיים!

אד"ש שאל בלשון שאלה: "ווי איז מען ממשיך שמחה אין די ארץ ישראל'דיקע אידן" [= איך ממשיכים שמחה ביהודי ארץ ישראל]?

כשניגנו ניגון שמח עמד ממקומו הק' ורקד בשמחה גדולה.

במשך ההתוועדות התחיל בעצמו לנגן "אבינו מלכנו" ו"אני מאמין".

בעיר נוארק (לא רחוק מניו יורק) פתחו השנה בישיבה שם כיתה עבור תלמידים יותר גדולים, שיעבירו אותם מברוקלין לשם, ואמר אד"ש שההנהלה יאמרו לחיים, וכן אלו התלמידים שחושבים (וואס זיי רעכענען) שילמדו שם יאמרו גם הם לחיים, ושתה כוס מלא של יין. אחר כך אמר: "דער אויבערשטער זאל העלפן עס זאל זיין בהצלחה מופלגה, סיי ברוחניות סיי בגשמיות, סיי בכמות סיי באיכות" [=ה' יעזור שיהיה בהצלחה מופלגה, הן ברוחניות הן בגשמיות, הן בכמות הן באיכות].

במשך ההתוועדות אמר כמה פעמים שיעזור השם יתברך שהשנה תהיה מבורכת בכל הענינים, פעם התחיל לומר: דער אויבערשטער **זאל** געבן וכו', ותיכן תיקן ואמר: דער אויבערשטער **וועט** געבן א שנה מבורכת וכו'.

גמר ההתוועדות בשעה 5:00. אחר תפילת המנחה קרא אד"ש: וואו איז דער גבאי וואס דער רבי דער שווער האט איהם אויסגעקליבן? (כוונתו על הגבאי של בית הכנסת ר' יוחנן שי' גורדון). כשניגש הגבאי אמר: ויעקב הלך לדרכו, וציוהו להכריז זאת על הבימה. הגבאי הכריז והוסיף מעצמו שצריכים להתחיל להתפלל, ללמוד וכו'. אחר כך אמר אד"ש: "דער אויבערשטער זאל געבן עס זאל זיין ויפגעו בו מלאכי אלוקים, אז די מלאכים זאל ארויסהעלפן אין דער עבודה, סיי מלמעלה למטה, סיי מלמטה למעלה" [= ה' יתן שיהיה ויפגעו בו מלאכי אלוקים, שהמלאכים מסייעים בעבודה, הן מלמעלה למטה והן מלמטה למעלה].

לקול הניגון כי בשמחה תצאו נכנס כ"ק אד"ש להיכלו הק', הקהל רקד בבית הכנסת משך זמן רב.

תשכ"ג
יארצייט למי שאין ידוע תאריך פטירתו

אור לר"ח חשון. מיומנו של ר' ישראל לוין: בסוף היחידות שלי, הזכרתי את הקדוש הרה"ח הרה"ת ר' יונה כהן. הרבי שאל אצלי אודותו, וספרתי; שבא אלי לפני נסיעתי מסאמארקאנד, ואמר לי: אתם

נוסעים, והשי"ת יצליח לכם, ואל תשכח עלי (כמסופר לעיל). גם אמרתי לרבי, שכפי שאני מכיר את הקדוש ר' יונה, הנה להזכיר אותו פה זה דבר היותר חשוב אצלו. הרבי השיב לי ע"ז:

איר ווייסט געוויס אז ער איז ניטא? און גיט מיר דעם נאמען פון זיין מוטער, און אויב מ'ווייסט דעם טאג! (אתם יודעים שהוא איננו? תן לי את שם אמו, ואם יודעים את התאריך!).

עניתי שככה אמרו לי, ואני לא יודע את היום, וכן שם אמו. ואמר לי:

אז איר וועט זיך דערוויסען, זאלט איר אריינשיקן און אויב מ'ווייסט געוויס אז ער איז ניטא, זאל מען אפשטעלען א טאג יארצייט, און זאגן קדיש און לערנען משניות, און אויב מ'ווייסט דעם טאג, זאל מען דעם טאג (תברר את זה, ותודיע לי ואם יודעים שהוא איננו, שיקבעו יום יארצייט, יאמרו קדיש וילמדו משניות, ואם יודעים את היום, שיהיה בו ביום).

זה היה בלילה, אור ליום ב'. למחרת הוצרכתי לנסוע. כשיצאתי, סיפרתי הדברים, ומישהו אמר לי שהנה הרה"ח ר' אלי' חיים רויטבלאט הוא גיסו של הקדוש הרה"ח ר' יונה, תיכנס אליו ותשאל.

זה היה מאוחר, אבל כשמצאתי אותו בביתו אמר לי: שזה היה בכ"ב שבט, ושם אמו: פראדע. הרבי אמר לי ביחידות, שכשאוודע אודיע למזכירות. נכנסתי תיכף להרה"ח רחמ"א חודוקוב, ומסרתי לו פתק לרבי, השם של אמו ויום השנה . למחרת לפני נסיעתי קרא אותי הרב חודוקוב, ואמר לי שהרבי ענה שאעשה את היארצייט ושאלמד משניות ואגיד קדיש.

תשכ"א
שליחות מיוחדת

שבוע פרשת נח תשכ"א. מספר החסיד הרב אברהם מייזליש: "באחד הימים הלכתי ברחוב, ולפתע ראיתי מולי את המזכיר ר' לייבל גרונר. הוא קרא לי ושאל אותי היכן אהיה מחר. כמו כן ביקש שאביא לו את הפספורט שלי. לא הבנתי מה בדיוק הוא רוצה ושאלתי לכוונתו. הוא השיב לי אז "כשמצווים ומבקשים – לא שואלים שאלות"... (בליובאוויטש אין 'פארוואס'). אמרתי לו שמחר אצא לקניות עם בני המשפחה. כששמע זאת ביקש ממני שבכל מקום אליו אגיע, אתקשר משם למזכירות ואשאיר את מספר הטלפון של החנות. כך אכן עשיתי. לפני כל קניה שביצעתי ביקשתי להתקשר למזכירות ולהשאיר את מספר הטלפון שלי.

כשנכנסתי לאחת החנויות, התקשרתי כפי שנהגתי באותו יום. לפתע התקבל טלפון בהול מהמזכירות וביקשו ממני להגיע בדחיפות ל-770. בני המשפחה שהיו עמי מיד הראו לי כיצד לנסוע עם הרכבת התחתית.

הגעתי ל-770 ונכנסתי למזכירות שם נתבקשתי להכנס מיד לחדרו של הרב חדקוב. כשנכנסתי ראיתי שם את ר' שלמה מיידנצ'יק, ר' לייב כהן, וכן את הרב גרליק. הרב חודקוב הודיע לנו שהרבי בחר בארבעתנו להיות שלוחיו ולנסוע עוד הערב לקנדה. הרב חודקוב הוסיף ואמר: הרב גורליק – בתור רב – ייפגש עם הרבנים בקנדה; ר' שלמה מיידנצ'יק, בתור ראש העיר של כפר חב"ד, ייפגש עם ראש העיר של מונטריאול; ואילו ר' לייב כהן ואני, בתור נציגי החינוך, ניפגש עם נציגים של מוסדות החינוך. הרב חודקוב הוסיף ואמר שאף אחד לא צריך לדעת מכך שאנחנו נוסעים.

שהינו במשרד של המזכירות, ולפתע אמרו לנו לצאת מיד ולעמוד ליד הכניסה של החדר של הרבי. לא הבנתי מה קורה, ועד שהספקתי להתארגן, והנה הדלת נפתחה והרבי יצא מחדרו הק'. כולם נדחקו. הרבי פנה אלינו ואמר: "היות והכריזו 'יעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים', ואתם אמורים להפגש עם בני ישראל וגם עם שאינם בני ברית". כאן הביא הרבי את דברי הזוהר שמדובר במלאכים ממש שזהו שכינתא דקוב"ה. לאחר מכן הרבי בירך אותנו ב"פארט געזונטערהייט".

ר' יודל קרינסקי רץ מיד החוצה והתניע את המכונית שהיתה צריכה לקחת אותנו לשדה התעופה.

כשהגענו למונטריאול, לא ידענו את השפה, לא אנגלית ולא צרפתית, וכך התעכבה כניסתנו. בסוף הצלחנו לגמגם כי בחוץ ממתין לנו רבאיי קרמר. הקריין הכריז את שמו ברמקולים שבשדה התעופה, והוא הגיע והסדיר את יציאתנו. משם הלכנו לביתו של ר' פרץ מוצ'קין שם התוועדנו כל הלילה.

למחרת בבוקר לאחר התפילה ביקרנו אצל הרבנים המקומיים, וכן אצל ראש העיר שכיבד אותנו מאד והעניק לכל אחד את סמל העיר, סיגרים וחפטים. כמו כן ביקרנו במוסדות החינוך בעיר.

תשכ"ט
עד מתי יחזיקו אותי כאן?

יום ראשון כ"ח תשרי. יחידות ביום, משעה 2:45 עד לשעה 8:00 בערב. פעמים אחדות כשנכנס המזכיר לרבי בין היחידויות שאל אותו הרבי: "ווי שפעט וועט מען מיר דא האלטן? ביז פארטאג? אינמיטן נאכט? [= עד מתי יחזיקוני כאן? עד לפנות בוקר? עד חצות?]" ונאנח.

נכנסו אנשי כפר חב"ד ביחד עם הזוכה בגורל מירושלים. הרבי דיבר אליהם שיחה עם כמה הוראות. לשמואל קטן אמר, שכשיהיו מוכנים לנסוע, יצא בעצמו ללוותם, ובוודאי יהיה מוכן עם הכינור שלו וינגן "ופרצת". וכך היה, תחילה ניגן שמואל קטן בכינורו 'עסן עסט זיך', כאשר כ"ק אד"ש מביט עליו ברצינות, ואחר כך התחיל לנגן "ופרצת". כשסיים לנגן פעם אחת, החל הרבי למחוא כף בשמחה, ואחר כך ניגן כי בשמחה תצאו.

באמצע השבוע מסר הרבי על ידי הרב חודקוב לר' גרשון בער ג'ייקובסון, נוסח למאמר להדפיס בארץ הקודש בנוגע לשטחים. הרבי דייק בלשון חז"ל "הבא להורגך השכם **ל**הורגו", ולא "השכם **ו**הורגו", שהחילוק הוא אשר עם "ו" הפירוש שיש לעשות כן בפועל, ועם "ל" היינו שיראו לו שמוכן לכך, וזה עצמו יפחיד אותו שלא יעשה זאת.

תשל"א
ספרי תורה מרוסיה

ביום רביעי כ"ח תשרי, היה ליל יחידות עד שעה 4:00 לפנות בוקר. בין הנכנסים היה ר' מרדכי אהרן פרידמן. הוא סיפר לכ"ק אד"ש אודות שני ספרי תורה שהגיעו אליו בימים אלה מרוסיה – ספרים קטנים ביותר, וכ"ק אד"ש אמר לו שיכניסם לבית הכנסת ביום ו' ערב שבת קודש, א' דר"ח מרחשון.

ביום ה׳, הביא אתו ר׳ מרדכי אהרן פרידמן את ספרי התורה וחשב שיכניסם לכ״ק אד״ש. אולם אד״ש הורה למסור לו שהכוונה למחר (ראש חודש) ולשבת קודש, ולכן ימסרם לסופר, ר׳ ישעיה מטלין, שיגיה את הקריאה דראש חודש וכן דשבת פרשת נח בשני ספרי התורה.

ביום שישי, ל׳ תשרי, לפני קריאת התורה שאל הרבי אם יקראו בספרי תורה של ר׳ מרדכי אהרן פרידמן, אבל טרם הביאום ל-770, ואמר הרבי שאין לעכב את הקהל, וקראו בספר תורה אחר.

בשבת קודש פרשת נח, ב׳ דראש חודש מרחשון, קראו בספר תורה הנ״ל. התקיימה התוועדות. כ״ק אד״ש לא קידש על היין, וההתוועדות הסתיימה בשעה 4:30. בתפילת מנחה גם כן עלה לתורה בספר תורה הנ״ל.

ביום חמישי ו׳ חשון, אמר שהספר תורה הקטן יש להניחו ביחד עם הספר תורה של משיח במקום משומר; ובקשר לסדר הקריאה בה, זה שייך לגבאים.

תשל״ד
"תיפול עליהם אימתה ופחד"

מוצאי ש״ק פרשת נח. בהתוועדות שהתקיימה היום, הרבי עמד על הניסים הגדולים שקרו במלחמת יום כיפור. בין הדברים אמר שנס גדול קרה ב-17-18 הימים האחרונים: ׳בירושלים העתיקה יושבים שבעים אלף ערבים ומחבלים ויש להם קשר ע״י הרדיו עם המדינות השכנות וירושלים היתה בסכנה עצומה... וקרה נס למעלה מהטבע שהתקיים ״תפול עליהם אימתה ופחד״ ונפל פחד היהודים עליהם׳.

בהמשך השיחה הרבי הדגיש את הכאב הגדול על כך ששוב מתחשבים בפוליטיקה במקום בשיקולי הבטחון. תוך כדי הדיבור על הנס של ירושלים, הרבי חזר ושלל בתוקף גדול כל רעיון של מסירת שטחים, וגם ביחס לנס שהסורים נעצרו מעצמם ולא המשיכו להתקדם לתוך הארץ ח״ו. הרבי אמר: היה אפשר לכבוש את דמשק ביום אחד. הרי הסורים ברחו ולא היה צבא שעמד נגדנו. אם היו כובשים את דמשק, סוריה היתה מסכימה מיד להסכם שלום. וזו אותה טעות שעשו בששת הימים, שנעצרו עשרה ק״מ לפני התעלה ולא התקדמו יותר...״.

> באמצע השבוע מסר הרבי על ידי הרב חודקוב לר׳ גרשון בער ג׳ייקובסון, נוסח למאמר להדפיס בארץ הקודש בנוגע לשטחים. הרבי דייק בלשון חז״ל ״הבא להורגך השכם להורגו״, ולא ״השכם והורגו״, שהחילוק הוא אשר עם ״ו״ הפירוש שיש לעשות כן בפועל, ועם ״ל״ היינו שיראו לו שמוכן לכך, וזה עצמו יפחיד אותו שלא יעשה זאת.

בהתוועדות קרא הרבי לעסקני ארץ הקודש, נתן להם משקה והורה להם לומר לחיים. הרבי דיבר איתם בנוגע לפעילות בצבא, ואמר כי מחר ידבר איתם ביחידות.

למחרת נכנסו העסקנים – היה זה דבר יוצא מגדר הרגיל באותה תקופה, בה המושג יחידות כללית לא היה מוכר עדיין – והרבי הורה להם שורה של הוראות על פעולות בארץ ישראל שיש לשתף בהם את אנ״ש בכלל. הרבי אמר שצריך להביא מכאן, כלומר מ-770, דבר המשמח לארץ הקודש, והשמחה היא על ידי דברי תורה – וכדי לקשר בגשמיות, גם בקבוק משקה, ושליחות לצדקה לאנשי הצבא.

תשל״ה
למה הם צריכים לסבול בגללך?

כ״ח תשרי. אחרי מנחה עמדו בג״ע התחתון האורחים והרבי אמר להם משהו. והרבי שאל אפוא מעטוף היות וביחידות אמר לאד״ש שהוא חבר בברקת ואמר לו אד״ש למה לא לקח משקה לברקת, ואמר לאד״ש שלא היתה לו החוצפה לבקש, אמר לו אד״ש לא היה לך החוצפה לבקש, אבל למה הם צריכים לסבול, ולכן מסר לו שלפני הנסיעה שיבוא ע״י הדלת, ויקבל, ונתן לו משקה.

תשל״ט
לימוד הנוגע לכל העיר

יחידויות שלהי תשרי. ר׳ משה ירוסלבסקי ואשתו שיחיו נכנסו, ואמר להם אד״ש שאם ח״ו משיח לא יבא עד השנה הבאה, שיבואו לשנה הבאה עוה״פ, לסדר הענין של הכנסת אורחים. ושאלם עד מתי יהיה פתוח (הכנסת אורחים)? [לפני שנתיים אמר להם אד״ש שהיות ועד ראש חודש נכלל בתשרי, ובראש חודש אסור להתענות במילא יהיה פתוח עד אחר ראש חודש] וענו שיהיה פתוח עד ב׳ חשון...

בימים אלו שאלו מהכולל את אד״ש איזה ענין ללמוד בשנה זו? (הל׳ שבת או מקוואות) וענה אד״ש (ע״י הרב חדקוב שיחי׳): ש״לעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ״. ואף שאנשים מבוגרים א״צ לומר להם כו׳ מ״מ יכולים לומר דבר שיוסיף חשק אצלם וזה הסיבה ללמוד מקוואות (יותר משבת). מפני א) שמקוואות יש סיבה עכשיו ללמוד משא״כ אח״כ (שלא יצא ללמוד) משא״כ שבת הרי יכולים לעיין בשו״ע וספרים גם אח״כ. וכן שבת הרי הל׳ ״בישול״ אינו שייך להל׳ ״בורר״ משא״כ מקוואות הרי כל פרט נוגע בהענין עצמו. 2) כן כשנוסע להפצה או חי בעיר ועושה ביזנס או מתעסק בחינוך, הרי שבת נוגע רק לו ולמשפחתו משא״כ מקוואות נוגע לכל העיר ולדורי דורות.

ר׳ ברוך נחשון שיחי׳ מחברון נכנס הערב ליחידות. אד״ש אמר לו שיעשה תערוכות מתמונות שלו באמריקה קנדה וצרפת, ודרום אפריקה.

הנ״ל שאל לאד״ש שרוצה לעשות ישיבה (ליובאוויטש) בבנין שלו (כעשר מטר ממערת המכפלה). וענה אד״ש שהממשלה עכשיו חלושה, וההחלטות אינם ברורות, וכן בגין מגיע (לנ.י.) והרי לזמן האחרון גירשו משם את היהודים שרצו לתקן בית הכנסת של אברהם אבינו, וא״כ אין הזמן גרמא עכשיו לזה.

ישראל הלפרין נכנס ליחידות. בפתק שלו כתב שהוא מבקש ש״יכוף כל ישראל״ ברכו: ״עבור בקשתו הפרטית ועבור בקשתו להמוני עם ישראל״.

הרפתקאות השד"ר החב"די

"על זכרון ירושלים" זה שם הספר שיצא לאור לאחרונה ונכתב על ידי ד"ר רחמים מלמד-כהן. הספר מתאר את מסעותיו ברחבי העולם של השד"ר ר' שניאור זלמן מנדלוביץ, שנסע על פני ארצות ויבשות, חווה הרפתקאות שונות עד כדי סיכון חיים, נפגש עם המלכה ויקטוריה, והתיידד עם שועי עולם בתקופות נשיאות אדמו"ר הצמח צדק ואדמו"ר מהר"ש • החלק המרתק הוא לא רק בסיפור, אלא גם במחבר הספר ד"ר מלמד, החולה זה 18 שנה במחלת ניוון שרירים קשה, מרותק לכסא גלגלים בשיתוק מוחלט, אך מוחו צלול ועיניו נעות - ובאמצעותן הוא מתכתב עם מאות אנשים, כותב ספרים, מצייר יצירות אומנות, ואפילו, מנהל ישיבה לצעירים • לקרוא, להאמין ולפקוח את העיניים.

מאת מענדל צפתמן

בומביי-הודו, ניסן תשכ"ז. רחמים מלמד, שהגיע להודו עם אשתו ושני ילדיו ארבע שנים קודם לכן בשליחות הסוכנות היהודית ו'בני עקיבא', שוטט ברחובות קריה. בדרכו פגש את אשתו של השמש התימני בבית הכנסת העתיק 'בית א-ל'. האישה סיפרה לו כי בעלה השמש נפטר לפני זמן קצר והשאיר אחריו ספרים רבים. היא הציעה לו לסור לביתם, לעלעל בספרים ולקחת איזה ספרים שירצה.

רחמים, חובב ספר מושבע, עלעל בספרים הרבים בהתפעלות, אך מכולם תפסה את תשומת ליבו דווקא חוברת קטנה ועתיקה בשם 'זכרון ירושלים' שכתב השד"ר החבד"י, ר' שניאור זלמן ב"ר מנחם מענדל (מנדלוביץ).

בחוברת שנדפסה בשנת תרל"ו, מתאר רש"ז בחן רב את רשמיו והגיגיו ממסעותיו ברחבי ארץ הקודש והעולם כשהוא מתבלם בדברי תורה, סיפורים ווארטים מעניינים. במסלולו רווי הסכנות, הקשיים והניסים, ביקר

בערים הקדושות ובקברי צדיקים בארץ הקודש, הביא פירוט מלא ממוסדות התורה והחסד – האשכנזיים והספרדיים – בערי הקודש, ביקר במדינות ערב קנאיות, עבר דרך מצרים, סוריה, כורדיסטן ועירק – משם הפליג "בספינה של אש" (ספינת קיטור שהומצאה באותם שנים) לבומביי, וכן את מסעותיו באירופה וסביבתה, שם הגיע לברלין, המבורג, פרנקפורט, אמסטרדם, פריז, לונדון ואפילו נדד לקרמנצ'וג (במסגרתה המצומצמת של הכתבה, לא הובאו בפירוט כל המקומות).

רחמים לא עצם עין בכל אותו הלילה. הוא בלע בשקיקה את חמישים עמודי הספר המרתק, כשהוא נפעם כולו. הניצנים של הספר המפואר שהוציא לאור ד"ר מלמד-כהן לפני כחודש, החלו לנבוט באותו לילה.

שבועות ספורים לאחר מכן, עם תום מלחמת ששת הימים ושחרור הכותל המערבי והעיר העתיקה בכ"ח באייר ה'תשכ"ז, החליטו בני הזוג מלמד לסיים את השליחות ולשוב לכור מחצבתם. בהתרגשות רבה הגיעו להעתיר תפילה בשריד בית מקדשנו. קיתון של דמעות נשפך מעיניהם יחד עם המוני בית ישראל.

"בדרך חזרה", כותב ד"ר מלמד, "עברנו דרך רחוב היהודים והגענו לבית הכנסת של חב"ד "צמח צדק", השער חרק, עלינו במעלות, מדרגות מכוסות אבק, מעקה רעוע ומן המרפסת נכנסנו לבית הכנסת.

"קרני האור שחדרו דרך החלונות היו מלאים צפרירים, ערפל חולי אפף את חלל בית הכנסת, תערובת של עתיק וחדש, לכלוך והוד, עובש והדר, טחב והילה, חורבה ויפעה, גלות וגאולה שימשו בו בערבוביה. ומתוך המחזה הסוריאליסטי הזה עולה עמוד אבן במרכז בית הכנסת ותומך את התקרה ואת האולם כולו. על עמוד זה, ששמר על יציבות המקום מתש"ח עד תשכ"ז, תקוע ותחוב לוח שיש גדול ועליו חקוק לאמור: חסדי ה' אזכיר תהילות ה' אשר זיכנו ה' לבנות בית הכנסת . . אשר הוזיל מכיסו מעלת הגביר השר סי' אליהו דוד ששון הי"ו מבומביי . . השתדלות הרב מו"ה שניאור זלמן בר' מנחם לשם כוללינו חב"ד.

"לא האמנתי למראה עיניי.

למעלה: שער הספר. למטה: המחבר, ד"ר רחמים מלמד-כהן

המילים החקוקות על אבן השיש הן בדיוק אותן מילים הכתובות בשער הספר. רק לפני חודשיים ימים נפל לידי כתב נדיר על "זיכרון ירושלים" שעורר בי נוסטלגיה, והנה לנגד עיניי דמותו של השד"ר הנועז, חב"דניק המקפל באישיותו ובכתביו את אהבת התורה, אהבת העם היהודי ואהבת ארץ ישראל".

החלום להקדיש מחקר מעמיק אודות הספר 'זכרון ירושלים' והנגשת החומר ההיסטורי רב הערך הזה בפני בני דורנו ובשפתם – החל לקרום עור וגידים.

שנים רבות עוד יחלפו על הד"ר רחמים מלמד בעיסוקיו הרבים והטורדים, בעיקר בתחומי החינוך וההוראה. לא היה לו פנאי לעסוק בהדפסת החוברת הנדירה אותה מצא בהודו הרחוקה. זה קרה דווקא בתקופה מאוחרת יותר, כאשר הגיע למצב רפואי נורא, שיתוק איברים מוחלט, כשהוא סובל ממחלת ה-ALS הנוראית ה'מאפשרת' לחולה בה לחיות בין 2-5 שנים כשהוא מונשם 24 שעות, מוזן דרך צינורית ישירות לקיבה. במצב זה, במקום להתמלא ברחמים עצמיים ובדכדוך, הוא מחייה סוף סוף את החלום שלו ומביאו לידי מימוש. התוצאה, כמו גם המסר האופטימי הנושב מהדרך בה נעשתה, מדהימה, מעוררת השתאות והשראה – ובעיקר מחכימה אותנו בנתח היסטוריה מרתק.

ילדי עדת 'בני ישראל' במחנה בכפר הנופש מטהראן. ד"ר רחמים מלמד-כהן במרכז

עבודה בעיניים

ד"ר רחמים מלמד-כהן (74), נולד בשכונת 'מחנה יהודה' הירושלמית לאביו הרב יעקב מלמד-כהן, שהיה ממנהיגי העדה הפרסית בירושלים ומנהל תלמוד תורה. רחמים נקרא על שם סבו, שהיה הרב הראשי של שיראז שבאירן, ובעלייתו ארצה – רב העדה בירושלים.

מגיל צעיר חונך לחינוך. אביו שהקים את 'האגודה להצלת ילדים מחוסרי חינוך' (הגירסא הראשונית לילדים בעלי צרכים מיוחדים), היווה מודל חיקוי בעבורו. במהלך השנים העפיל בתפקידיו החינוכיים. את הקריירה החינוכית שלו החל עוד בהיותו תלמיד תיכון, כשלימד עברית, עולים חדשים במעברות ובמושבים.

לאחר שחרורו מצה"ל, התמנה למחנך בבית הספר 'חובב' ובמקביל רכש תארים בגיאוגרפיה, היסטוריה, חינוך ויהדות, ותואר ד"ר על מחקרו המיוחד על החינוך המיוחד במקורות היהדות.

כאמור בתחילת הכתבה, יצא ד"ר רחמים עם רעייתו ושני ילדיו, לשליחות חינוכית במומביי, שם ריכז את לימודי היהדות ולשון הקודש בבית הספר היהודיים בעיר, ריכז את סניפי 'בני עקיבא', ואפילו עמד בראש הקתדרה ללימודי יהדות באוניברסיטת בומביי.

זמן קצר לאחר שובם ארצה, לאחר מלחמת ששת הימים, התמנה הד"ר רחמים מלמד-כהן למפקח על בתי ספר ממלכתיים בגליל המרכזי, ובהמשך, שב לירושלים לכהן כמפקח הארצי של החינוך הדתי במשרד החינוך.

אל ד"ר מלמד-כהן, הגעתי דרך בנו מר הוד מלמד, שמעביר קורסי חינוך והוראה למורים ורבנים בישיבות. מר הוד נולד בתוככי השליחות בהודו. אביו שהתחבר בכל הווייתו אל השליחות בהודו, החליט להנציח את השליחות בשמו של הבן...

בשנת תשנ"ד, אובחנה אצל הד"ר רחמים מלמד-כהן, מחלת ALS. מחלה זו הינה חשוכת מרפא וסופנית. במחלה זו כל מערכות העצבים מתנוונות בהדרגה. זה החל כחולשה בכתף ובאצבעות הידיים. סדרת הבדיקות נחתמה בדיאגנוזה מפחידה: "נותרו לך שנתיים לחיות, מקסימום חמש שנים!

בזה אחר זה הפסיקו שריריו לתפקד, עד שנותרו רק אזניו ועיניו כאמצעי הקשר היחיד שלו עם הסביבה. באמצעות תוכנת מחשב מיוחדת הוא 'מדבר' ומתקשר עם הסביבה. התוכנה שנקראת איי-טק (– טכנולוגיית עין, על משקל היי-טק), נבנתה על סמך המצאה גאונית שפותחה מעיקרה עבור מלחמה; מצלמה זעירה הממוקמת בקסדת הטייס במטוס מלחמה, מאפשרת לו לנווט את הטיל, על ידי הזזת גלגל העין. מסתבר שגם על מושגים טכנולוגיים מתקדמים ביותר חל הכלל של 'וכתתו חרבותם לאיתים', עם היכנסנו לעידן הגאולה. השימוש בטכנולוגיה זו הפכה אפוא לשרת גם חולים בעלי ניוון שרירים. המצלמה מוצבת מול עינו של החולה, ובאמצעות האישון הוא 'מקלידי' על האותיות במקלדת הווירטואלית, ו'מקליק' באמצעות מצמוץ בעינו. בדרך זו הוא גם מצייר ואפילו מנהל ישיבה.

בפועל – שלושה מהרופאים שטיפלו בו אז, נפטרו בנתיים, וד"ר מלמד ממשיך לחיות עם המחלה זה 18 שנה, והוא עוד מתכוון להמשיך ליצור עוד שנים רבות...

"הכל יחסי בעולם. מצבי היה יכול להיות גרוע יותר", ממצמץ מלמד את תשובותיו למסך. "אני אמנם משותק כליל, אבל חי. אין לי כאבים, יש ברשותי זמן רב ללמוד ולהחכים, לכתוב ולצייר. אני מרגיש מצוין. אפילו על אוכל אני לא צריך 'לשרוף זמן'. שלוש פעמים ביום אני 'מוזן' ישירות לקיבה במשך חצי דקה", הוא כותב בהומור שנון.

בשנת תשנ"ט מצבו הורע מאד. הוא איבד את ההכרה, אושפז בבית רפואה במשך חודש וחצי. חייו ניצלו ומאז הוא צמוד למכונת הנשמה. כאחד שמכיר היטב את הסיטואציה, הוא פעיל אקטיבי בעמותת als-israel. הוא מתכתב עם חולים רבים בארץ ישראל ובעולם ומעודד את רוחם להמשיך להיאבק על החיים. במקביל, הוא מתכתב עם פרופסורים המצדדים במה שמכונה היום 'המתת חסד'; נגד מגמה זו הוא נאבק בכל תוקף, כשהוא מציג את האנטי-תזה המוחלטת לתיאוריה שלהם. "במקום לדבר על 'למות בכבוד', למה לא להשקיע ב'לחיות בכבוד'?! הוא טוען, ויש לו קבלות.

מעניין: ככל שמצבו הגופני התדרדר, כך התחזקה אמונתו. הוא הבחין בצמיחה הרוחנית שגרמה לו מחלתו: "אני חושב שאני יודע, טוב יותר מרוב האנשים, להעריך את הדברים החשובים בחיים, ולהתעלם ממה שלא חשוב". יתירה מזו, כיום הוא רואה את המטרה הנעלה יותר שבסבל: "אני חש שמוטלת עליי משימה: להעניק לאנשים אחרים עידוד וכוח".

מלמד מתפלל שלוש פעמים ביום ומגיע לבית הכנסת בכל שבת. סדר היום שלו עמוס ומגוון. הוא פותח את היום בתפילת שחרית. חברו יצחק מגיע אליו מדי יום, מניח לו תפילין, ולאחר התפילה הם לומדים תורה במשך שעה. ומהתפילה – לעבודה. ד"ר מלמד שב אל כתיבת ספריו הדורשים מחקרים רציניים באינטרנט או בספרייה הווירטואלית הענקית שבמחשב שלו. הוא עובר על הדואר האלקטרוני ומשיב למי שצריך, וכן יוצר יצירות אומנות על המחשב.

בנוסף לכל אלו, הוא מנהל ישיבה קטנה שייסד אביו המנוח. העבודה כוללת את קביעת תוכנית הלימודים, בחינת מועמדים לישיבה, תשלום לעובדים ומעקב אחר ההתקדמות של כל אחד מהתלמידים!

בארבע אחר הצהריים מתחילים מבקרים להגיע – ארבעת אחיו ואחיותיו, ששת ילדיו, 26 נכדיו, חבריו, או תלמידיו לשעבר. אלו גם אלו, מתייעצים איתו על נושאים אישיים, ומחכימים מחכמת החיים הענפה שלו.

שוד מתוכנן היטב

את ספרו האחרון חיבר הד"ר, יחד עם ספרים נוספים, בשלב המתקדם של המחלה, כאשר העבודה כולה התבצעה במו עיניו.

הספר נפתח בסקירה היסטורית וגיאו-פוליטית מרתקת, על התקופה בה נכתב הספר 'זכרון ירושלים', הסיבות שהביאו את חסידי חב"ד לשלוח שליח משלהם על אף שכבר היו 'כוללים' שדאגו לתושבי ירושלים, על היכוחים שהתקיימו באותם ימים בין האשכנזים לספרדים, בעיקר בשאלות 'מי אחראי' – והנגזר מכך: למי מגיעים הכספים.

הוויכוח פרץ כאשר הזדמנו לאמסטרדם בו זמנית, 'שליח האשכנזים' ו'שליח הספרדים' מירושלים. מלבד זאת, בין האשכנזים עצמם התקיימו ויכוחים של ממש בין הפרושים-המתנגדים, לבין החסידים ובתוכם חסידי חב"ד ואף בין חסידי פולין לחסידי חב"ד, שנמצאו מקופחים בשל אי אלו תקנות שתוקנו. אם לא די בכך, הרי שמחבר הספר חושף, שגם בין חסידי חב"ד עצמם התגלו חילוקי דעות, בין 'כולל חב"ד' בירושלים – ל'כולל חב"ד' בחברון.

כך או כך, מעז יצא מתוק. במקום להיות תלויים בחסדי אחרים, החליטו חסידי חב"ד בהכוונת אדמו"ר האמצעי לנהל את קופת 'כולל חב"ד' בנפרד לגמרי משאר החסידים ומשאר קופות 'כולל החסידים' שבצפת בה שלטו אז ה'פרושים', ובטבריה בה היו דומיננטיים בעיקר חסידי רייסין וחסידי ואהלין.

קשריהם של חסידי חב"ד בחברון ובירושלים עם אחיהם הספרדים, הלכו והתהדקו. יתכן שהיה זה בשל רוח תורת הקבלה ממנה ינקו גם חסידי חב"ד וגם הספרדים. מעניין לציין, שבו בזמן שהחסידים התקרבו אל הספרדים, התרחקו ה'פרושים' מהספרדים, והסיבה: ההתנגדות העזה לחסידי חב"ד.

בספרו מביא ד"ר מלמד תיאור מדהים מארכיון הפקידים והאמרכלים מאמסטרדם. באותם ימים התפללו כל הקהילות בארץ ישראל, כולל החסידים והליטאים, בנוסח ספרד שהיה מקובל על כולם. אולם בשלב מסוים החליטו ה'פרושים' לחזור לנוסח אשכנז בו נהגו בליטא כדי שחסידי חב"ד לא יוכלו להצטרף אליהם לתפילה.

התקופה בה חי גיבור הספר, ר' שניאור זלמן בן מנחם מענדל, שכונה 'מנדלוביץ', הייתה תקופה רבת תהפוכות מבחינת התקדמות הטכנולוגיה, כפי שמשתקף מכתביו. הוא נסע בספינת קיטור, אותה הוא מכנה "ספינה של אש", וברכבת, אותה הוא מכנה "קיטור של אש". בארץ ישראל של אותן שנים החלו להשתמש במכונות תפירה, וספרו היה בין הראשונים שהודפסו במכונת הדפוס החדישה ששלח מונטפיורי לארץ הקודש. שנת הדפסת ספרו, תרל"ו, היא שנת המצאת הטלפון, ובאירופה, בשנות חייו האחרונות, כבר הוארו בתים מעטים באור חשמל.

גם מבחינה גיאו-פוליטית, התחוללו מהפיכות בתקופתו. האימפריה העותמנית ששלטה בתחילת המאה ה-19, גם על מצרים, לוב, ואפילו רומניה, בולגריה בוסניה ויוון, התפוררה ונותרה רק עם עירק, טורקיה ולוב. לעומתן, תוניסה ואלרג'יריה עברו לשליטת צרפת; מדינות אירופה הפכו לעצמאיות, ומצרים – ואיתה ארץ ישראל, נשלטו על ידי בריטניה, בשליטתה של המלכה ויקטוריה.

יהודי ארץ ישראל, שהפטרון שלהם היה משה מונטיפיורי, קיוו לקבל יחס טוב מהמלכה, בשל קשריו הטובים של מונטיפיורי עם בית המלוכה. מסובב הסיבות הביא את ר' שניאור זלמן לפגוש את המלכה בארמונה, ואף לחבר בעבורה תפילה מיוחדת להצלחתה במלחמתה עם הודו, וזאת על פי בקשת מארחו העשיר דוד ששון מבומביי. למותר לציין, שהתפילה התקבלה. פגישה זו, מתוארת בספר בהרחבה, בשפתו המיוחדת של ר' שניאור זלמן, ומנותחת בטוב טעם על ידי ד"ר מלמד.

ר' שניאור זלמן נשלח אפוא למדינות ערב ולמדינות אירופה – בעידן בו הושפעו משליטת ארבע מעצמות:

התחריט על לוח שיש, שנשאר על עומדו, גם לאחרי שחרור העיר העתיקה. בו נפגש הד"ר בחזרתו מבומביי לאחרי גילוי הספר. צילם: אלי מלמד

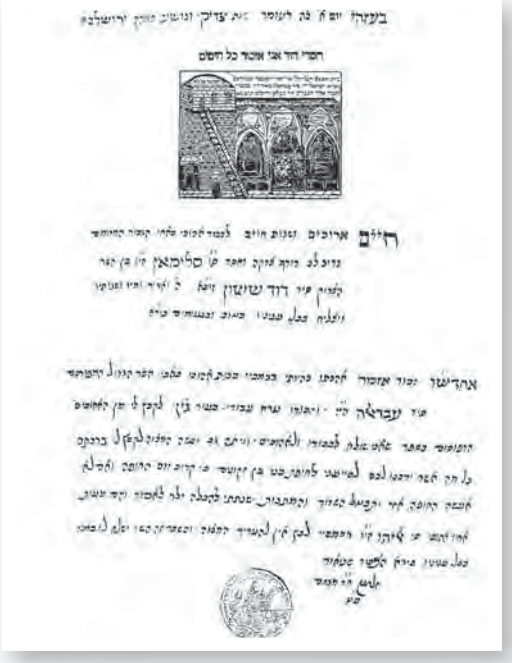

מכתב ששלח הרב מנדלוביץ לידידו במומביי, לבקשת עזרה לחתונת בנו, בכתב ידו ובתחתימתו - המכתב לא מופיע בספר המקורי, ומובא בחשיפה בספר 'על זכרון ירושלים'.

טורקיה, בריטניה, צרפת ורוסיה, וכן להודו – בשנה בהם התחוללה מלחמה בין בריטניה להודו. הוא מתמודד עם קשיים רבים, ואף מגיע למצבים בהם נשקפת סכנה עצומה לחייו ומרגיש את יד ההשגחה העליונה המלווה אותו.

באחד מנדודיו בין העיירות בסביבות קושטא, קרה לו מאורע

שער הספר "זכרון ירושלים"
המצוי בספריית ליובאוויטש

אחת מעבודות האומנות ששלח השד"ר לתורמים. מובא עם חתימתו והקדשתו. (לא מופיע בספר זכרון ירושלים. הושג בעבודת מחקר - באדיבות ספריית הקונגרס, וושינגטון, ארה"ב)

נורא, שהותיר עליו רושם עז. היה זה בתחילת מסעותיו, בשנת תר"ב, כנראה בטרם למד להיזהר דיו. רש"ז יצא מאיסטנבול אל אחת הערים. במלון קטן באחת העיירות, השאיר אותו בעל הסוס לבדו, ולפתע באו שני שודדים ושדדו אותו. "נבהלתי ונפל עלי אימה ופחד", מספר רש"ז בספרו, "ברחתי מן הפתח וצעקתי 'אָמָן' – כך בלשון טורקי . . לקחו כל החפצים שלי וברחו, ואחר כך בא בעל הסוס . . אמר לי, נלך אצל השיך' . . ואמר לי, מה לקחו ממך זה הלילה. אמרתי לו אלף גרוש מזומן ואלף גרוש בגדים".

ר' שניאור חזר לחדרו במלון, מצא שם את החפצים אך לא את הכסף. גביר מהיהודים בקושטא, סיפר לפחה על מה שקרה ליהודי. הפחה חשד בבעל הסוס בשיתוף פעולה עם השודדים ואסר אותו. לסיפור היה גם סוף טוב: הכסף הושב, ור' שניאור זלמן המשיך בדרכו לרוסיה.

ברוסיה – מתאר ד"ר מלמד בספרו – גם על סמך ספרים נוספים שכתב ר' שניאור זלמן ומחברים אחרים, התחוללה אז "מלחמת קרים" ברוסיה. רש"ז אסף מבית סבו בהומיל את כתבי היד של סבו ר' אריה לייב חריף בעל ה'קול אריה'. אולם בשל המלחמה, גזר עליו הרבי – אדמו"ר ה"צמח צדק", לעזוב את רוסיה ולחזור לביתו דרך פרוסיה והמבורג.

'שליחות' בדור השלישי

שליחותו המפותלת של החסיד ר' שניאור זלמן מנדלוביץ, מוארת באור יקרות בספר "על זכרון ירושלים". המחבר השכיל לגאול את החסיד פאר-הצורה, אך האלמוני לדורנו היתום. הוא מצליח לפענח את שנת הולדתו של רש"ז, את מפת המשפחולוגיה הענפה שלו עד לדורנו, בעבודת מחקר ועל פי צילומי מסמכים מ'מפקד מונטיפורי' – מרשם אוכלוסין שנעשה על ידי ה'כוללים', כדי להציג בפני הגביר משה מונטיפיורי את מספר הנפשות היהודיות באה"ק.

בספר נפרסת בפני הקורא, דמותו ההרואית של החסיד, שענווה ותוקף, פחד ואומץ משמשים בו באיזון מופלא. פרשיית קשריו עם משפחת ששון העשירה, שאף סייעה בידו להדפיס את ספריו וספרי אביו, ותרמו לא רק להחזקת המשפחות בחברון, אלא אף תרמו לבניית בית הכנסת 'צמח צדק' בעיר העתיקה בירושלים ולבניית בית כנסת 'בית מנחם' – שהיה צמוד לבית הכנסת אברהם אבינו בחברון. מכל דף של הרשימות, נודפים ניחוחות של כמיהה וערגה לגאולה השלימה.

ר' שניאור זלמן מנדלוביץ', היה ועודנו – באמצעות הספר החדש – התגלמות המותג ששמו חסידות חב"ד.

מצד אחד: פרישות, ענווה, 'עבודה' עצמית והסתפקות בנצרך. מצד שני: 'ראש גדול', שימוש בכל אמצעי הטכנולוגיה של אותם הימים להפצת המעיינות בכדי להביא את הגאולה. כשלעצמו, היה רש"ז חסיד 'פשוט'. לא רבים הם הסיפורים אודותיו המועברים מדור לדור, ולמרות זאת, או שמא בשל זאת, הוא הגיע למחוזות נידחים, בגשמיות ורוחניות; לא זו בלבד שהוא לא 'התבלבל מהעולם הגדול', אלא אף השפיע על כל הנקרה בדרכו, להאדרת שם ליובאוויטש בעולם.

בתום המסע המפרך, שיפורט בהמשך, הוא מתיישב לכתוב את ספרו 'זכרון ירושלים', אותו הוא מדפיס יחד עם ספרו של אביו 'אם למסורת', המפרט את כל המילים בתורה הנכתבות כ'כתיב חסר' או 'כתיב מלא'.

בהקדמה לספרו 'זכרון ירושלים', מבטא רש"ז בתמצות את מטרת הספר, "בו ירווה כל צמא את נפשו, לדעת דברי הימים לבני ישראל, יושבי ארץ הצבי, ירושלים, חברון, טבריה צפת. גם ידבר הספר הזה על יושבי חו"ל. ערי ערבעסטאן, על פראנקייך, ענגלאנד, טורקי, פערסיי, אשר דרכו כפות רגלי בכל מקומות האלה. יגעתי וטרחתי ועמלתי לראות ולתור ולהתחקות ולהתוודע על שרשיהם. ולחרוט בחרט אנוש עלי גיליון".

לדבריו, הוא ממהר להעלות את רשמיו על הכתב, מפחד יום המוות ר"ל, "כי בעניי הכינותי את הספר הזה כעת. ובהקפה על שנת אחת הדפסתיו. ואך מפני כי זקנתי ושבתי ויראתי לאחר הדבר. על כן שמתי באלקים כסלי..

מטרה נוספת וסמויה מתקפלת בתוך דפי הספר, והיא האדרת ארץ ישראל בעיני התורמים. את ארץ

ישראל 'מייחצן' רש"ז בדיוק כמו שהיא: מיוחדת ומהוללת. ויחד עם זאת ענייה וסובלת. את דבריו פותח השד"ר במליצות במעלת אה"ק: "וצריך כל איש, לחבב את א"י ולבוא אלי' מאפסי ארץ בתשוקה גדולה . . מוטב ללון במדברות של א"י ולא בפלטריות של חו"ל . . הנה כי כן אשרי האיש המצפה לעלות ולראות בארץ חמדה לנשק באהבה אבניה ועפרותיה . . "

הספר בנוי לכאורה במסלול נסיעותיו של רש"ז, כאשר תחילה הוא מפרט את ערי הקודש לפרטי פרטים בצורה מעוררת השתאות. בספר מרוכזים (רוב) מוסדות התורה והחסד שבערי הקודש, הן הספרדיים והן האשכנזיים. לעיתים הוא מפרט מהן הפעולות שנעשות בכל בית כנסת, החל ממנין ותיקין ועד נושאי הלימוד בין מנחה למעריב. לעיתים הוא מספר את תולדות הקמת בית הכנסת או הישיבה.

נתון מענין. תחילה מפרט מנדלוביץ את מוסדות הספרדיים, ולאחריהם את של האשכנזים. לטענת ד"ר מלמד, הסיבה לכך נעוצה במטרת הספר – נשיאת חן ומחמאות לבני עדות המזרח – התורמים הגדולים ביותר.

דווקא ל'כולל' של חסידי וואהלין, מקדיש מנדלוביץ עמוד שלם. חסידי וואהלין עלו ארצה בשנת ה'ת"ר – מתוך ציפייה עצומה לגאולה, על פי הפסוק "קול **התו'ר** נשמע בארצנו", גם לתיאור הקמת בניין בית הכנסת "תפארת ישראל" של החסידות, מקדיש השד"ר שורות התפעלות ארוכות. יתכן שמה ש'תפס' אותו, הייתה הגאולתיות שבחסידות זו, מה שגילם בעיני רוחו את תמצית ההוויה של תושבי ארץ ישראל. יתכן גם שהיה זה בשל העובדה שמשפחת ששון מבומביי, תרמה גם לבית הכנסת 'תפארת ישראל', ויתכן שהיה זה גם בתיווכו של מנדלוביץ.

דווקא בית הכנסת 'החורבה', ובתי כנסת אשכנזיים אחרים, לא זכו לתיאור מפורט ברשימותיו. מסתבר ש'החורבה' הייתה שייכת באותה עת לעדת ה'פרושים'.

מלבד תיאור מסעותיו בערי הקודש, ירושלים, חברון, טבריה וצפת, משתפך ר' שניאור זלמן בתיאוריו על אודות ביקוריו בקבר יוסף שבשכם, בהר גריזים ובהר עיבל, בקבר יהושע בן נון בכפר סרח (תמנת סרח המקראית), ביפו, בעכו, בחיפה, במירון, בקבר רבי יוחנן הסנדלר, שם הוא 'מתוועד' על סיפורי מופת, ובמקומות נוספים. דווקא צפת, המוכרת היום כעיר ואם בעולם החסידות הכללית, וחסידות חב"ד בפרט, לא מקבלת בספרו מקום של כבוד. מסתמא, בשל הסיבה שבעיר שלטו אז המתנגדים.

"ועינו כעין הבדולח"

בספרו, מציג הד"ר ציורים ואיורים מרשימים שצייר ר' שניאור זלמן, כאות הוקרה והערכה למשפחת ששון הנדיבה.

כמסופר בגוף הכתבה, חלק מזמנו מקדיש ד"ר מלמד ליצירות אומנות על גבי המחשב. העין משמשת לו כעכבר מחשב, ובאמצעות תוכנת הפוטושופ הוא יוצר יצירות מופלאות.

בתערוכות שהוצגו במקומות מכובדים ויוקרתיים, ביניהם בתיאטרון ירושלים, הוצגו עבודותיו. את התערוכה ארגנה העמותה בה הוא חבר פעיל – 'ישראל.ל.ס' המאגדת את חולי ה-ALS ובני משפחותיהם, והמגייסת כספים לצרכי מחקרים שיתנו מענה על הסיבה שפורצת המחלה אצל אנשים בריאים, ולמציאת תרופה למחלה.

ד"ר מלמד נטל על עצמו פרויקט, "העין היא איבר המשמעותי בחיי, לכן חיפשתי בתנ"ך פסוקים שהמילה 'עיניים' מופיעה בהם". ואכן, בכל היצירות מופיע מוטיב העין בצורה זו או אחרת. כך ניתן למצוא את הפסוקים: "וטוב לעינים לראות את השמש" מספר משלי; "וה' אמר לאברם, שא נא עיניך, וראה מן המקום אשר אתה שמה, צפונה ונגבה וימה וקדמה, כי את כל הארץ אשר אתה רואה, לך אתננה ולזרעך"; או: "ויגל ה' את עיני בלעם, וירא את מלאך ה' נצב בדרך וחרבו שלופה בידו".

בהיכרות עם סיפורו המרטיט והמפעים של ד"ר רחמים מלמד, מרגש מכל הוא דווקא הציור הנושא את הפסוק "שמרני כאישון בת עין, בצל כנפיך תסתירני", בה נראית עין מחופה בכנפיים אבסטרקטיות, כשהאישון הוא דמותו של ד"ר מלמד בצבעי מים...

הוא חושף סיפור מדהים על חשיפת כתבי היד של המהדורא בתרא: "הג' כתבים של מהדורא בתרא מהרח"ו צווה לגונזו בקברו, ורבנן קישי אשר בדור ע"י יחודים הוציאו מקברו ברשותו, ע"י שאלת חלום. ובאו ליד מוהר"י צמח ומוהר"מ פאריש כ"ץ . . עשו הפסקות ויחודים עד שהרב מהרח"ו נתן להם רשות לחפור בקברו ולהוציא משם הכתבים שצווה הוא ז"ל, לגונזו, והוציאו משם. וכתבי הללו הם מהדורא בתרא של דרך עץ החיים ועולת תמיד".

בלבוש חסידי, בארצות 'ערבאיסטן'

ר' שניאור זלמן ממשיך בתיאורו המרתק, על צאתו את אה"ק לכיון בירות ('מהלך שלושת ימים מצפת') ומשם לדמשק. מדי דברו על אודות דמשק, מתאר הוא הצלה מופלאה מ'עלילת דם בדמשק', ע"י מר משה מונטיפיורי.

בדבריו הוא מתפעל מאד מהעובדה שר' חיים ויטאל הגיע מצפת עיה"ק

לדמשק, ושם מנוחתו כבוד. הוא חושף סיפור מדהים על חשיפת כתבי היד של המהדורא בתרא: "הג' כתבים של מהדורא בתרא מהרח"ו צווה לגונזו בקברו, ורבנן קישי אשר בדור ע"י יחודים הוציאו מקברו ברשותו, ע"י שאלת חלום. ובאו ליד מוהר"י צמח ומוהר"מ פאריש כ"ץ . . עשו הפסקות ויחודים עד שהרב מהרח"ו נתן להם רשות לחפור בקברו ולהוציא משם הכתבים שצווה הוא ז"ל, לגונזו, והוציאו משם. וכתבי הללו הם מהדורא בתרא של דרך עץ החיים ועולת תמיד".

קצרה היא היריעה במסגרת זו לתמצת את הספר 'זכרון ירושלים', קל וחומר את העבודה המופלאה במחקרו של הד"ר מלמד. נציין רק בקצרה את מסלולו של רש"ז, עדי הגיעו לבומביי, שם נפתח הצינור הגדול של התרומות לטובת המטרות לשמן נשלח.

מדמשק המשיך רש"ז לצפון סוריה, שם ביקר בחלב (ארם צובה), בדרכו סטה מעט צפונה – אל העיר אורפה שבדרום-מזרח טורקיה ומשם לצפון עיראק. באזורים אלו ביקר בקברי הנביאים, יונה בן אמיתי, ונחום, המכונה במכתביו למשפחת ששון, 'נחום האלקושי'. בקברי הנביאים הוא מעתיר תפילות לתורמים הנכבדים [המכתבים מובאים בספר 'על זכרון ירושלים', מתוך ארכיון הספריה הלאומית].

בעירק מתעכב ר' שניאור זלמן זמן מה בבגדד, המכונה בספרו 'בבל'. בבגדד, כך עולה מספריו, ביקר כחמש פעמים. בעיר זו גרו באותה תקופה גבירים רבים שתרמו רבות לישוב היהודי. משם הוא ממשיך לבצרה. בדרכו הוא משתטח על קברי יחזקאל הנביא ועזרא הסופר. מבצרה, ממשיך ר' שניאור זלמן – בחינם – ב'קיטור של אש', אוניה עמוסה חיילי צבא אנגליים, ל'אינדייא – בומביי', שם מתרכז עיקר ביקורו כיוון שמשם מגיעים רוב הכספים. משם גם נפתחות הדלתות לביקור בארצות אירופה והמפגש עם מלכת אנגליה.

משימתו של השד"ר הצליחה מעל למשוער, קידוש ה' רב נגרם בעולם גם בין הגויים. שם חב"ד הופך בכבוד ובערכה בעולם. אך בראש ובראשונה המטרה לשמה נשלח – גיוס כספים, הצליחה מעבר למצופה. מלבד הנחלה לחסידי חב"ד החברונים, הוזילה משפחת ששון העשירה, שזכתה לכינוי 'רוטשילד האפריקאי', ממון רב גם לבניית בית הכנסת 'צמח צדק', שנקרא גם 'כנסת אליהו'.

את תודתם העמוקה לגביר הגדול אבי משפחת ששון, דוד ששון צלח, מבטאים כולל חב"ד בברכה חקוקה על 'אבן זיכרון', בה רמוז שמו ואותה הם חותמים, כמה סימבולי, בהכרזת 'יחי אדוננו'...

"שיר ושבח לא-ל נורא עלילה, כי גבר עלינו חסדו על המלך, מוכתר ביקר וגדולה **ד**ורש טוב לעמו **ו**דובר שלום לכל זרעו **ד**ובר אמת בלבבו, ואהבת ה' בלבו כל היום וכל הלילה, ה"ה השר והטפסר השלם בכל מדות טובות לשם ולתהלה כה"ר שיך דוד ששון צאלח הי"ו, אשר העיר ה' את לבבו הטהור להזיל זהב מכיסו בעין חמלה ליקח המשכנתא שבעה"ק ירושלים ת"ו אשר בתוכה בית הכנסת המפוארה לעבודה ולתפלה ועזרת נשים וגם סמוך לה לשם, כולל אשכנזים חב"ד הי"ו

"ועל הטוב יזכר שמו ויתברך הוא ובניו הנאהבים והנעימים מכל כלי חמדה למען ירבו ימיהם ושנותיהם, וירום קטנם מעלה מעלה

ואת צמח **דוד** יצמיח במהרה, יחי אדוננו **המלך דוד** לעולם כיר"א".

להשגת הספר במחיר 50 ש"ח לקוראי 'בית משיח': ד"ר רחמים מלמד-כהן, רח' רמב"ן 18, ירושלים. 92422. 02-5664713. mrahamim@netvision.net.il

הדבר היחידי שעליו מחכים הוא
– שיהודי יצעק עוד צעקה, עם עוד בקשה ותביעה ועוד תזכורת:

"עד מתי?!"

(שבת פרשת דברים תנש"א)

וזהו גם מה שמרעישים בעקבתא דמשיחא ע"ד הצורך להכריז "**עד מתי**". שעי"ז מקרבים ומזרזים את הגאולה – די"ל, שנוסף על הדגשת הצפי', הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צדקנו **בפועל ממש**, באופן דמראה באצבעו ואומר זה, **הנה המלך המשיח**, בשר ודם, כפס"ד הרמב"ם "יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויקבץ נדחי ישראל"] יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכתרה – "יחי המלך", שעי"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא.

(משיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

כיצד נח לא הצליח לשנות לטוב אף לא אדם אחד?

מדוע נח לא התפלל וביקש רחמים מה' שימחול ויסלח לבני דורו, כמו שאברהם אבינו התפלל וביקש רחמים על אנשי סדום ועמורה, וכמו משה רבינו שביקש רחמים על החוטאים בעגל? וכיצד באמת הוא לא הצליח בכל מאה ועשרים שנות בניית התיבה, לשנות לטוב ואפילו אדם אחד מדורו? מה מכנה המשותף בין תיבת נח לבין הסוכה? • מבט מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

מאת הרב יוסף קרסיק
שליח הרבי ורב אזורי בת חפר - עמק חפר

למה נמשכה בניית התיבה 120 שנה - כל כך הרבה שנים?

חז"ל[1] מספרים שבניית התיבה נמשכה שנים ארוכות מאוד – מאה ועשרים שנה עסק נח בבנייתה, והדבר תמוה מדוע נח הצדיק לא הזדרז לקיים את ציווי ה' במהירות, למה הוא משך את בנייתה כל-כך הרבה שנים?

אכן התיבה היתה מבנה עצום – יותר מעשרת אלפים מטרים רבועים [שלוש קומות, שגודל כל קומה שלוש מאות אמה אורך וחמישים אמה רוחב]! המחולקים לתשע מאות חדרים-תאים, שכדי לבנות פרוייקט אדיר ממדים שכזה, השווה ערך לכמאה דירות ממוצעות, זקוקים לזמן רב; אבל הרי נח יכל לקחת עוזרים, בניו או פועלים אחרים, שיסייעו בידו לבנות יותר מהר ולקיים את ציווי ה' בזריזות שזה לא יתארך 120 שנה!

מפרשי התורה מסבירים שנח הצטווה לבנות את התיבה בעצמו לבד וללא עוזרים ושלוחים, כמו-שכתוב "עשה לך תיבת עצי גופר גו'", "כלומר[2] שנח בעצמו יבנה את התיבה ולא יצווה לאחרים לעשותה", וזה כלל גדול במצוות התורה שבמקום שכתוב "עשה", אין זה רק ציווי שהפעולה תתבצע, אלא גם חיוב שהאדם עצמו יעמול לבנות ולבצע את הדבר, ובענייננו שנח עצמו יבנה את התיבה.

זאת ועוד, הציווי "עשה לך תבת עצי גו'" משמעותו שגם חומרי הבניה מהם נבנתה התיבה צריכים להיות מרכושו האישי של נח, לא של מישהו אחר ואף לא מן ההפקר.

לכן הבניה נמשכה כל-כך הרבה זמן: כי נח היה צריך לבצע את הכל בעצמו ומרכושו, בשל כך הוא התחיל בתהליך מההתחלה ממש: נטע עצי ארז, המתין עד שיצמחו לתפארה, קצץ אותם ויצר מהם לוחות עץ ומהם בנה את התיבה העצומה והכל בשתי ידיו בלבד.

הסיבה שנצטווה לעשות הכל בעצמו – כדי לעורר את העם לחזור בתשובה, כי העבודה והמאמץ האישי הקשה של נח לבדו ללא עזרת אחרים, הגבירה את התמיהה והפליאה אצל בני דורו, ששאלו אותו: למה העבודה הזאת לך? וענה להם נח: מפני מי המבול, ה' כועס על מעשיכם הרעים והוא עומד להביא מבול על העולם ולהשמיד את החוטאים ולהציל את הצדיקים, ובלשון המדרש "מתוך שהוא עושה תיבה וכורת ארזים מתכנסים אצלו ואומרים לו מה אתה עושה? והוא אומר הקב"ה אמר לי עשה לך תיבת וגו' שאני מביא מבול לעולם

יכולים לעבוד קשה מאוד, לעמול בפרוייקטים אדירים ונשגבים, לבנות תיבה אדירה במשך 120 שנה, אך אם מצב הזולת אינו נוגע באמת וכל העמל הוא רק לקיים לצאת ידי חובה - ההצלחה תהיה מינמלית; אבל כשיש דאגה וכאב הנובע מאהבה אמיתית לזולת, אז ההצלחה תהיה הרבה יותר חזקה ומובטחת.

מפני שמכעיסים אותי, והם שומעים ועושים תשובה".

לסיכום: מצוות ה' לא היתה רק שתושג התוצאה בפועל והתיבה תיבנה, אלא גם על דרך הביצוע, שהיא תבנה על ידי נח עצמו.

[מבחינה הלכתית יש מקום לומר ש"שלוחו של אדם כמותו", פעולה שנעשית על-ידי שליח נחשבת כאילו המשלח עצמו ביצע אותה, ואכן רש"י למסכת סוכה[3] אומר שבנו בכורו של נח, שם, עזר לו לבנות את התיבה, אבל רש"י על התורה מפרש לפי פשוטו של מקרא שכתוב "עשה לך" משמע שהציווי היה על נח שהוא עצמו צריך לבנות בלי עזרה משלוחים ועוזרים].

התיבה והסוכה

בדומה ללשון הפסוק על התיבה "עשה לך" נאמר גם על מצוות בניית הסוכה "חג הסוכות תעשה לך גו'", וגם שם המצווה אינה רק שתהיה סוכה ויישבו בה בשבעת ימי החג, אלא גם על עצם בנייתה – יש מצווה לבנות את הסוכה, לדעת הירושלמי יש לברך על בנייתה "ברוך אתה .. אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לבנות סוכה".

כתוב בספרי חסידות[4] ש"סוכה ותיבת נח ענינם אחד", המכנה המשותף בין תיבת נח לסוכה שמטרת שניהם ליצור קירוב ושלום בין היהודי לה' ובין אדם לחבירו:

התיבה נבנתה כדי לעורר את בני הדור לא לגזול ולא לחטוא בין אדם לחבירו ובין אדם למקום, ואף הסוכה היא סוכת שלום שמטרתה ליצור אחווה ושלום בין בני-ישראל, "ופרוס עלינו סוכת שלומך" "ראויים כל ישראל לישב בסוכה אחת" – והנה לשתי מצוות אלו יש מכנה משותף שהציווי אינו רק על עצם קיומם, שתהיה תיבה ושתהיה סוכה, אלא גם על הדרך ליצירתם ובנייתם – שנח עצמו יבנה את התיבה ושהיהודי עצמו יבנה את הסוכה.

מכאן לימוד לקח לכל עבודתו הרוחנית של היהודי בעולם הזה:

כשמדובר על קירוב יהודים לאבינו שבשמים או על השכנת שלום בין אדם לחבירו, אין להסתפק בכך שהפעולה מתבצעת, שיש משהו העוסק בדבר, אלא כל אחד ואחת צריך לעסוק במלאכה זו, להיות שותף וליטול חלק בעבודה הקדושה באופן מעשי, ואף לא די בעשיית שליח ובהשתתפות כספית, אלא יש ליטול חלק ממשי בגופו, כמו שנח בעצמו עסק בעבודת הקודש של בניית התיבה.

היו חסידים שהיו צועדים רגלי את הדרך מביתם אל הרבי בליובאוויטש, כי למרות שהם גרו במרחק גדול והדרך היתה ארוכה ומעייפת, הם לא הסכימו לנסוע במרכבה, סוס ועגלה, כי יש ענין ומשמעות לא רק בעצם ההגעה לרבי אלא גם בדרך איך מגיעים. כשהיהודי עמל ומתייגע לנסיעה אל הרבי – יש משמעות הרבה יותר עמוקה ונעלית בהתקשות אל הרבי. כך גם בעבודת השליחות יש ענין בעמל וביגיעה בעבודת השליחות.

למה נח לא הצליח להשפיע על בני דורו?

דבר נוסף שראוי לתת עליו את הדעת זה חוסר הצלחת נח להשפיע על בני דורו:

היתכן שלאחר המאמץ האדיר במשך מאה ועשרים שנה לא הצליח נח להשפיע אפילו על אדם אחד ויחיד שישנה וישפר את מעשיו לטובה? שאלה נוספת שצריך לתת עליה את הדעת: מדוע נח לא התפלל וביקש רחמים מה' שימחול ויסלח לבני דורו, כמו שאברהם אבינו התפלל וביקש רחמים על אנשי סדום ועמורה, וכמו משה רבינו שביקש רחמים על החוטאים בעגל ואף היה מוכן למסור את נפשו שימחק שמו מן התורה הקדושה, למען הצלת החוטאים?

הדבר נובע מהמניע והרצון של העובד במלאכה:

אם מקיימים את המצווה רק כדי לצאת ידי חובה כלפי שמים, או שמצבו של הזולת נוגע אישית ואין מנוחה ומרגוע עד שישתפר מצבו של הזולת:

יכולים לעבוד קשה מאוד, לעמול בפרוייקטים אדירים ונשגבים, לבנות תיבה אדירה במשך 120 שנה, אך אם מצב הזולת אינו נוגע באמת וכל העמל הוא רק לקיים לצאת ידי חובה – ההצלחה תהיה מינמלית; אבל כשיש דאגה וכאב הנובע מאהבה אמיתית לזולת, אז ההצלחה תהיה הרבה יותר חזקה ומובטחת.

משה רבינו מעומק לבו הטהור כאב את מצבם של החוטאים והיה מוכן למסור את נפשו בעבורם, הוא כאב באמת את מצבם של ישראל, "משה אוהב ישראל", לכן הצליח בתפילתו בשמים ובהשפעתו על ישראל שישובו בתשובה שלימה.

בשולי הדברים מבהיר הרבי: לאחר מתן-תורה הפכו כל בני ישראל לציבור אחד, הם נעשו מקבוצה של אנשים פרטיים ליחידה אחת של עם אחד ויחיד "מציאות אחת נצחית", ואז יכול מעשה המצווה של יהודי אחר להחשב כאילו השני עשה זאת בפועל.

עבודת השליחות וההשפעה על הזולת ממהרת ומזרזת את הגאולה השלימה בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש. נאו.

מקורות: לקוטי שיחות חלק טו, לפרשת נח.

לקבלת המייל ישירות ולתגובות והערות שיתקבלו בשמחה:
ryk613@gmail.com

1) מובא ברש"י לפרשתנו, פרק ו, פסוק יד.

2) אברבאנל על הפסוק.

3) דף נב, עמוד ב.

4) המשך וככה, פרק צח.

רבבות בשמחות בית השואבה החב"דיות

רבבות השתתפו בחגיגות שמחת בית השואבה שקיימו שלוחי הרבי מלך המשיח בארץ ישראל ובעולם. מכל החוגים והעדות רקדו יחד ב'זמן שמחתנו' זכר לשמחה הגדולה שהתקיימה בבית המקדש. רבות מהחגיגות התקיימו ברחובה של עיר כהוראת הרבי לרקוד "עד שגם הרחובות עצמם ירקדו", בהשתתפות תושבי המקום ואורחים.

כפר חב"ד: מידי ערב התקיימה השמחה במקום אחר: מול בית אגו"ח 770, ברחבת ביה"כ 'בית מנחם' וברחבת ביה"כ 'נחום יצחק'. בימי חול המועד לוו הריקודים בתזמורות מקצועיות וגם בשבת וחג התקיימו ריקודים שנמשכו עד לפנות בוקר.

קייב, אוקראינה: שמחת בית השואבה בסוכה הגדולה בעולם, נערכה בארגון בית חב"ד קייב בראשות השליח והרב הראשי הרב אסמן. האירוע התקיים בעיירת הנופש השייכת לבית חב"ד בהשתתפות למעלה מאלף יהודים. צילום: רפאל וילנסקי

ביתר עלית: שמחת בית השואבה המסורתית נערכה במוצאי החג, בהשתתפות אלפי יהודים מכל החוגים, ראש העיר, רבנים ואישי ציבור. השמחה הגדולה סחפה את כולם, ובמקביל הוקרנו מראות קודש מכ"ק אד"ש ונערכה תכנית לילדים.

קרית גת: מאות אנשים נשים וטף

מכל גווני האוכלוסיה בקרית גת, השתתפו בשמחת בית השואבה, שאורגנה על ידי בית כנסת חב"ד 'שערי גאולה' בהשתתפותם הנדיבה של אנ"ש מקרית גת. הילדים נהנו ממופע, אמירת פסוקים והגרלת פרסים.

בני ברק: בית חב"ד בשיכון ה' בבני ברק הקים כמידי שנה את סוכת האחוה בצומת הרחובות זבוטינסקי השומר בבני ברק. מידי לילה התקיימה במקום

שמחת בית השואבה וריקודים ולאחריהם התוועדות אל תוך הלילה.

ירושלים: אלפים רקדו בשמחת בית השואבה המרכזית בירושלים, בחניון שערי צדק. במשך שעות ארוכות רקד הקהל בשמחה טהורה וסוחפת בניצוח ר' יוני שלמה, ר' דוד סיטבון ותזמורתו של שי ברק. אירגן והפיק הרב יונתן גנון מייסד קהילת אור מנחם מענדל.

כיכר ציון, ירושלים: ריקודי שמחת בית השואבה נערכו מידי לילה בכיכר שבמרכז העיר. מאות צעירים, אנ"ש השתתפו ואלפי צופים נחשפו לשמחה חסידית בטהרתה. במקביל הוקרן וידאו מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח אודות בשורת הגאולה.

רחביה, ירושלים: אלפים רקדו בשמחת בית השואבה של בית חב"ד

רחביה, בניהולו של הרב ישראל גולדברג. החגיגה התקיימה ברחבת בית כנסת הגדול בירושלים עם האחים אבי ויוסי פיאמנטה שהרקידו את הקהל שעות ארוכות ושמחות.

שיכון חב"ד, ירושלים: קהל אלפים מתושבי ירושלים ומחוצה לה השתתפו במוצאי החג הראשון בשמחת בית השואבה המסורתית שאורגנה על ידי צא"ח ברחבת שיכון חב"ד ב"רחובה של עיר", כאשר התזמורת בתוך בית הכנסת.

צפת: השמחה והריקודים בשמחת בית השואבה הרקיעו השנה שחקים, אנ"ש והתמימים לא ויתרו ורקדו עד אור הבוקר כולל בליל החג ושבת קודש. מדובר ביוזמה של ועד אברכי אנ"ש בשיתוף עם גבאי ביה"כ והרב משה אוחיון סגן רה"ע ונציג חב"ד.

כפר חב"ד, שמחה מיוחדת לילדים מיוחדים: מי שלא ראה שמחת בית השואבה של הילדים המיוחדים – לא ראה שמחה מימיו. 500 אנשים ונשים השתתפו בשמחה למשפחות עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, בארגון עמותת "יד לילד המיוחד" ורדיו "קול ברמה".

נחלת הר חב"ד, קרית מלאכי: שמחת בית השואבה ב'נחלה' הפכה לשם דבר באזור כאשר תושבים דתיים ושאינם רוקדים לצד חסידי חב"ד עד לשעות המאוחרות של הלילה. גם בימי החג והשבת התקיימו ריקודים שמחים בארגון ועד המוסיפין.

קרית שמואל: במוצאי שבת קודש חול המועד סוכות נערכה שמחת בית השואבה בבית כנסת חב"ד המקומי שנמשכה עד לשעות הקטנות של הלילה עם ריקודים ללא הפסקה בשמחה גדולה. הנשים גם הם לא ויתרו על השמחה ורקדו ב'עזרת הנשים'.

קרית אליעזר, חיפה: כשלוש מאות מתושבי האזור התכנסו בכיכר המרכזית לשירה וריקודים שאורגנו על ידי השליח הרב יוסף ליפש. באירוע שולבו אטרקציות לילדים והמבוגרים רקדו עם אנ"ש והשלוחים מהסביבה.

בית שמש: שמחת בית השואבה המרכזית של חב"ד נערכה ברמת בית שמש א' בארגונם של המשפיע הרב רפאל צבי הרטמן ור' בערוש בליניצקי. רבים שאינם נמנים על חסידי חב"ד שרקדו לצלילי התזמורת ר' משה נוטיק ור' מנחם פרנקל.

לוד: מתפללי בית הכנסת לצעירים 'בית דוד ורפאל' ועשרות מתושבי השכונה, התאספו להתוועדות 'שמחת בית השואבה' בסוכתו של ר' מרדכי מיכאלשוילי. עם משפיע של הביכנ"ס הרב זושא פויזנר, התוועדות הסתיימה בשירה וריקודים.

צילום: שמוליק סופר

מבצע ד' מינים בארבע קצוות תבל

השלוחים וחסידי חב"ד ברחבי העולם הביאו את מצוות הלולב, הסוכה והשמחה למיליונים ברחבי העולם • ברחובות הערים הסואנות ובכפרים נדחים, במחנות הצבא, בבתי הרפואה ובמסלולי טיול אקזוטיים - שלוחי הרבי מלך המשיח היו בכל מקום עם וארחו בסוכות האחווה יהודים מכל הגוונים והזרמים שזכו לקיים את מצוות החג ולחוות את 'זמן שמחתנו' • לקט תמונות ודיווחים קצרים מהשטח

ניו יורק: עשרות סוכות ניידות פעלו ברחבי העיר ניו יורק במהלך החג, וזיכו אלפי יהודים בקיום מצוות הישיבה בסוכה ונטילת ארבעת המינים. בנוסף יצאו לרחובות העיר ל'מבצע ארבעת המינים' התמימים הלומדים בבית חיינו 770, אנ"ש תושבי השכונה והאלפים הרבים של האורחים שהגיעו לחצרות קודשנו לחודש החגים, וזיכו במצווה עשרות אלפי יהודים.

אגו"ח: פגישה מרגשת עם ראש הממשלה: ראש הממשלה מר בנימין נתניהו ארח משלחת מטעם אגודת חסידי חב"ד בישראל לקראת חג הסוכות. המשלחת הגיעה עם ילדי 'יד לילד המיוחד' הפועלת מטעם אגו"ח, ראש הממשלה בירך את הילדים והמשלחת העניקה לו ארבעה מינים ותשורה מפוארת עם הדברים שאמר הרבי למר נתניהו אודות 'שלמות הארץ'.

צילום: ברלה שיינר

שומרון: הסוכה הניידת הגדולה בארץ פעלה מטעם הבית חב"ד אלון מורה ויצהר עם החיילים בלב השומרון. הסוכה המפוארת נבנתה במאמץ רב על גבי נגרר ענק והופעלה על ידי השלוחים ואנ"ש.

סמינר "התקשרות": נחתם בהצלחה רבה סמינר "שמחת תורה" של ארגון "התקשרות חוויה יהודית" בירושלים. הסמינר התקיים בימים כ' – כ"ב בתשרי בהשתתפות 250 מקורבים ומקורבות.

פסטיבל אור: צוות בית חב"ד

בראשות הרב מיכאל קדלבורג ובשיתוף "דעת הפקות" פעל בחול המועד בפסטיבל לתאטרון בעכו. בכניסה לפסטיבל הוקמה סוכה גדולה ובמה לשמחת בית השואבה.

הכותל המערבי, ירושלים: חג עמוס פעילות היה השנה בכותל המערבי: דוכן התפילין של צעירי חב"ד הפועל ברחבת הכותל הוסב לדוכן ארבעת המינים, ואלפי מבקרים זוכו בו, במהלך כל שעות היום, במצוות ארבעת המינים.

צפת: פעילות נרחבת התקיימה בכל שכונות העיר על ידי צא"ח והשלוחים בצפת. סוכה ניידת עם מערכת הגברה וארבעת המינים התמקמה בנקודות שונות ברחבי העיר, וזכתה מאות יהודים.

אוגדת עזה: חסידי חב"ד יצאו מכפר חב"ד לבסיסי צה"ל באזור, כדי לשמח חיילים ולהביא להם את מצוות שמחת החג. החיילים קיבלו את פניהם במאור

פנים, ברכו על הלולב ויצאו בריקוד שמח עם הפעילים.

נציגי אגו"ח במשכן הכנסת: בהמשך למסורת רבת השנים, ערכו אנשי אגו"ח ביקורים בלשכות שר ההסברה והתפוצות, שר המשפטים יעקב נאמן, שרת התרבות והספורט ועוד, והעניקו ארבעת המינים.

מולדובה: 'זמן שמחתנו' ושמחת תורה, נחגגו בהתעלות ובשמחה בקהילות היהודיות חב"ד ליובאוויטש במרחבי מדינת מולדובה ובעיר הבירה קישינב בניצוחו של השליח הרב **זלמן אבלסקי**.

העיר העתיקה, ירושלים: חב"ד בקרדו שברובע היהודי הפעילה במשך החג סוכה בה נטלו לולב כ-3,500 יהודים במשך

כל שעות היום. במקום הוקרן וידאו של הרבי, שנצפה על ידי מאות אלפי הבאים לכותל.

ניצן: בית חב"ד זיכה את מגורשי 'גוש-קטיף' בנטילת לולב באמצעות סוכה ניידת. בחזור מביקור במתחם 'באר-גנים', התרחש נס מדהים כאשר העגלה ועליה הסוכה התהפכה אך הנוסעים יצאו ללא פגע.

בסיסי צבא בדרום הארץ: אנ"ש והתמימים בעזרת בית חב"ד בקרית מלאכי, יצאו למחנות ובסיסי צה"ל בדרום הארץ הקרובים והרחוקים. הפעילים זיכו אלפי חיילים במצוות החג, והסבירו על מהותו.

ראלי סוכות, כפר חב"ד: מאות מילדי כפר חב"ד השתתפו ביום שלישי ג' דחוה"מ ב'ראלי' סוכות שמח במיוחד. רבו של כפר חב"ד הגיע ונתן את ברכתו. הילדים נהנו מתוכנית תורנית וחויתית.

מנהטן, ניו יורק: צעירי אגודת חב"ד המרכזית, הקימו כמידי שנה את הסוכה הבין-לאומית המסורתית למול

בניין האו"ם. אלפי יהודים נהנו מהסוכה ומיתר הסוכות שהוקמו על ידי צא"ח ברחבי מנהטן.

קרית גת: בית חב"ד קרית גת פעל בעיר ובסביבתה. סוכה מרכזית הוקמה בקניון וסוכה ניידת הביאה את שמחת החג לרחבי העיר קרית גת והישובים הסמוכים. בית חב"ד דאג גם לבסיסי החיילים הסמוכים.

ברוך דיין האמת: הרב אורי יהודה יוסף שונטאל

בצער רב התקבלה הידיעה על פטירתו של הרב אורי יהודה יוסף ע"ה שונטאל, מנהל מוסדות בית רבקה בעיר יער שבצרפת, ביום שישי ערב יום הכיפורים, מהתקף לב. הלוויתו התקיימה בבוקר יום שני י"ב תשרי בבית הקברות הישן של טבריה.

בטרם נפטר, הספיק הרב שונטאל לטבול במקווה טהרה. הוא חזר לביתו ואמר לאשתו שאינו מרגיש טוב. כעבור מספר רגעים התמוטט והשיב את נשמתו לבוראה.

הרב שונטאל, תלמיד חכם עצום, היה בן 75 והשאיר אחריו – יבדלחט"א, את רעייתו תחי', בנים ובנות, נכדים וצאצאים עוסקים בצרכי ציבור.

לצד אלה, השאיר הרב שונטאל אלפי תלמידות, אותן חינך במשך עשרות בשנים. התלמידות ב'בית רבקה' קיבלו את הבשורה בהלם מוחלט, היות והרב שונטאל מסר להן שיעור בתניא בערב יום כיפור בבוקר.

הרב שונטאל היה מתייחס לכל תלמידה באופן אישי ודאג לכל מחסורה, בגשמיות וברוחניות. למרות שעברו תחתיו אלפי תלמידות, הוא זכר את שמותיהן של כל הבנות. היה בו משהו מיוחד שכל תלמידה הרגישה שהוא כמו אבא שלה.

לצד המסירות הגדולה, הרב שונטאל לא היה מוותר על העקרונות. "הוא היה מקפיד בצורה דייקנית על הצניעות של הבנות והדרך ארץ שלהן", הוא לא היה מוותר על קוצו של יו"ד, אבל לצד זה היה רגיש מאוד לנפש של כל תלמידה ותלמידה.

יהי רצון שתיכף ומיד יקויים הייעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם.

ברוך דיין האמת: הרה"ח דוד מלכא ע"ה

ר' דוד מלכא, מאנ"ש בקראון-הייטס, נפטר ביום ראשון כ"ה בתשרי. ר' דוד ע"ה, שבבעלותו הייתה חנות קייטרינג בשכונת קראון הייטס. במשך שנים היה אחראי על מטבח ענק שהכין מאכלים עבור ישיבת אהלי תורה, בנוסף לקייטרינג והחנות.

מכרים מתארים את ר' דוד כאיש חסד שתרם רבות לצדקה והיה שותף לכל דבר שבקדושה "הוא לא דיבר, אם הוא לא היה צריך", סיפר חבר קרוב' "הוא נתן הרבה צדקה ועזר לאנשים רבים ללא פרסום". לפני מספר חודשים חלה במחלה הנוראה, וסבל יסורים קשים ל"ע, עד שהשיב את נשמתו לבוראה.

השאיר אחריו את רעייתו מרת חנה (לבית גולדשמיד) ואת בניו ובנותיו: ר' יוסי – שליח הרבי בוואלי שבקליפורניה, מרת צ'רנה דויטש – אף היא מקליפורניה, מרת אסתר קליין מפלורידה, מרת רחל דרוק – שליחת הרבי בקנקון שבמקסיקו, וזיסי.

הלוייתו יצאה מבית הלוויות 'שומרי הדת', וחלפה בסמוך ל-770.

יהי רצון שתיכף ומיד יקויים הייעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם.

ברוך דיין האמת: הרב יוסף בירמן ע"ה

ר' יוסף בירמן ע"ה, בן 75, תושב בני ברק, הלך לעולמו ביום ראשון כ"ה בתשרי, לאחר מחלה ממושכת.

המנוח הותיר אחריו: אשה – תבלחט"א הגב' שרה בירמן, אמא – תבלחט"א הגב' רחל בירמן, וילדים: הגב' טובה בייץ' מכפר חב"ד (אשת ר' שאול), הגב' פנינה ראב"ד מפתח תקוה, ר' שוקי בירמן מנתניה, ר' חיים בירמן מביתר. אחים ואחיות ונכדים.

הרב בירמן חגג את יום הולדתו ה-75 בשמחת תורה. "תמיד היה עם חיוך, תמיד היה מעודד כל אחד, ותמיד תמיד היה לו חידוד משלו, דבר תורה משלו", סיפר אחד מנכדיו.

הלוויתו יצאה מבית הכנסת בו התפלל בשנים האחרונות בקרית הרצוג בבני ברק. המשפחה יושבת שבעה בבית המנוח, רח' צבי 6 בני-ברק.

יהי רצון שתיכף ומיד יקויים הייעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם.

הרהורים לאחרי החגים

הרב שניאור חביב

לאן נעלם הרב ב'ונתנה תוקף'?

במוסף זה כבר היה בלתי נסבל. בשחרית עוד איכשהו הצלחנו להתמודד, בתקיעות אלתרתי במהירות סוג של פעילות שהעסיקה אותם לכמה דקות, אבל במוסף, זה היה על גבול החילול ה'.

לא היה קשה להבחין במתפללים המנסים לשווא להתרכז בתפילה. בהמולה הזו בלתי אפשרי בעליל לשמוע את החזן. ברקע התערבו להם צהלות ובכי עם צעקות משחק ומשובה. אם השטן היה ברמת אביב ג' במוסף יום א' דראש השנה, הוא בטוח התערבב שם כהוגן ולא מהשופר.

למחרת, היה ברור שהסיטואציה הזו לא יכולה לחזור על עצמה. במודעות שפרסמנו טרם החג ברחבי השכונה הבטחנו 'תקיעת שופר ופעילות לילדים'.

– 'יש לך מי שיעשה פעילות'? שאלו אותי,

– 'בע"ה יהיה', עניתי בביטחון גמור שבטלפון אחד אני מסדר את העניין.

אבל ככל שנקפו הימים והשעות הסתבר שבטחוני העצמי שבימים כתיקונן נמצא די בשפל, היה הפעם מופרז למדי. נכון שאשתקד חיפשנו בנרות מדריכות שיסכימו לשמור על הילדים ביום כיפור ולאחר ימים של חיפושים מייגעים מצאנו סוף סוף שתי בנות שממש עשו טובה והסכימו לבוא תמורת שכר צנוע של 800 ₪ כל אחת, אבל זה היה יום כיפור. בטח בראש השנה יותר קל, חשבתי לעצמי ומהר מאוד הבנתי שטעיתי ובגדול.

חייבים לעשות משהו. זה היה ברור. אחד השלוחים ניגש אלי: "אני עולה עכשיו לבמה ומכריז שמבקשים מכל ההורים שישמרו את הילדים לידם בשקט" הוא אומר לי. 'רגע', אני עוצר אותו 'ראשית, זה לא יעזור ושנית, אי אפשר לדרוש מההורים להושיב את הילדים בשקט כשהבטחנו פעילות לילדים'.

מה עושים? אני עולה לבמה ושוב מאלתר: "כל הילדים מתבקשים לצאת עכשיו לגינה הסמוכה לפעילות מיוחדת" אבל רגע אחרי, אני מבין שאין ממש

מי שיפרע את הצ'ק. אני מביט בנחשול הילדים הזורם החוצה בחדווה ועוד מספיק לחוש את ה'ותשקוט הארץ' כשאני קולט שאם אני לא משלם במזומן ועכשיו, הנחשול הזה צפוי לחזור כבומרנג.

אני מסתכל ימינה ושמאלה, מאין יבוא עזרי? כולם שקועים בתפילתם, העני ממעש מכוסה בטליתו, מתכונן לרעוש ולפחוד. אין ברירה, אני מסמן לבעל התפילה שימשיך בתפילתו ואני יוצא לגינה הסמוכה עם חבילת איגלו ביד.

לכל מתפללי בית הכנסת הפתוח ברמת אביב ג' שתהו לאן נעלם הרב בתפילת מוסף של יום ב' דראש השנה: הנה הסיפור המלא בחשיפה ראשונה.

הושבתי את כולם על הרצפה והתחלתי בסיפור מתח ועוד אחד. ברקע, אני שומע את הש"ץ מתחיל בחזרה וקולט בזווית העין את אחת האמהות יושבת על ספסל וסידור בידה. הנה, יש לי על מי להפיל את התיק: "אולי את יכולה לספר להם סיפור", אני מנסה את מזלי "אני צריכה להתפלל" היא מתנצלת.

'מי במים ומי באש' קולו של החזן רועם ונשמע עד לגינה הציבורית, ואני, עם טלית על הכתף ואיגלואים ביד, מארגן תחרויות. מי ינצח ומי יפסיד, מי התופס ומי ייתפס מי ינוח ומי ינוע.

לפחות שקט בבית הכנסת. אני חושב לעצמי ומשום מקום עולים בי לפתע געגועים לימי ילדותי בשכונת גילה הצעירה בירושלים, תחילת שנות הממי"ם ימי טרום בית חב"ד, שליח רשמי ושרשרת מוסדות לתפארת.

מרכז קליטה אחד עם כמה משפחות עולים חדשים מצרפת וברית המועצות. מיזוג גלויות מופלא של זוגות צעירים חב"דים עם ילדים קטנים. כולם שלוחים. לא בתואר, בפועל. נותנים באמת את כל הלב לכל אחד וגם את הנשמה. הם ארגנו תהלוכות, וכינוסי צבאות ה', התוועדויות והדפסת תניא והם עשו הכל לבד. אחד הנחה, השני היה ליצן, השלישי ניגן בגיטרה הרביעי באורגן. האמהות הצעירות עבדו יחד לילות לפני התהלוכה על הכנת המוצגים והאבות היו גם המדריכים שצעקו פסוקים עם הילדים. הם לא ביקשו תארים, לא משרות ולא ג'ובים. הם פשוט היו חדורים להט עשייה ובעברית רצוצה שהייתה להם אז, הם ידעו לקרב ולארגן פעילות עשירה ועניפה.

חשבתי לעצמי, שאולי בעידן ה'רטרו' הפוקד את חופי ארצנו, (רטרו הוא סגנון או אופנה מיושנים, אשר לקוחים מהעבר והפכו להיות חלק מהנורמה פעם נוספת. המונח בדרך כלל מתייחס לתקופה של לפחות 15 או 20שנה. מתוך ויקיפדיה) מומלץ קצת לחזור לאותה תקופה נפלאה של תום ותמימות. לימים ש'שליח' היה גם סוג של עבד ולא רק סוג של בוס. לימים שבנות הגיעו להתנדב בבית חב"ד בלי לדרוש מחירים מפולפלים, ושהתנדבות ושליחות היו ערך מוסף לא רק בקצוות תבל אלא גם בשכונות אפורות בפריפריה.

תפילה לסיום

הנני העני ממעש נרעש ונפחד, הולך ועומד לכתוב טור שבועי, אף על פי שאיני כדאי והגון לכך. לכן אבקש ממך אלוקי ישראל, בעבור כל החסידים והתמימים, היה נא מצליח דרכי ולא תצא תקלה תחת ידי ואל יהי בו שום מכשול והאמת והשלום אהבו.

לתגובות: shneor@neto.net.il

במחנה

בצבאות הי"ש

ערש"ק **פרשת נח**
ל' תשרי ה'תשע"ב
306

העלון לילדי אנ"ש

חיים עם הזמן

"לְאָן אַתָּן עָפוֹת?" שָׁאֲלָה צִיפִּי אֶת חַבְרוֹתֶיהָ שֶׁחָלְפוּ עַל פָּנֶיהָ בְּמֶשֶׁק כְּנָפַיִם קוֹלָנִי.

"אֲנַחְנוּ?" הֵשִׁיבוּ הַלָּלוּ בְּמַקְהֵלָה אֶחִידָה, "לְפְעִילוּת הַפְּתִיחָה הַחֲגִיגִית שֶׁל צִבְאוֹת הַשֵּׁם. הִיא עוֹד מְעַט מַתְחִילָה."

"אֶפְשָׁר לְהִצְטָרֵף אֲלֵיכֶן?" שָׁאֲלָה, וְנִסְתָּה לְשַׁדֵּר לְחַבְרוֹתֶיהָ שֶׁהִצְטָרְפוּתָהּ אֲלֵיהֶן הִיא בְּגֶדֶר מַתְּנַת שָׁמַיִם פְּלִאִית.

מַטָּס 'בְּנוֹת הַגְּאֻלָּה' הִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ, נוֹשֵׂא בְּחֵבוֹ מִשְׁתַּתֶּפֶת נוֹסֶפֶת, זְקוּפַת רֹאשׁ וּמִתְלַבֶּטֶת.

הַפְּעִילוּת הָיְתָה מֻשְׁקַעַת וּמַרְשִׁימָה. מֵעַל וּמֵעֵבֶר לַצִּפִּיּוֹת. וְרַק צִיפִּי, בְּתוֹךְ כָּל הַהֲמֻלָּה הַנִּרְגֶּשֶׁת, הִרְגִּישָׁה לֹא מַמָּשׁ שַׁיֶּכֶת.

הִיא בֶּאֱמֶת נִסְּתָה לְהִתְעָרוֹת וְלִהְיוֹת חֵלֶק מֵהַחֶבְרָה אֲבָל, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ אֶפְשָׁר? לֹא נָעִים לוֹמַר, אֲבָל עוֹד יוֹתֵר לֹא נָעִים לְהָרִיחַ, וּכְשֶׁרֵיחַ בִּלְתִּי נָעִים נוֹדֵף לְמֶרְחַקִּים בִּסְבִיבַת הַפְּעִילוּת, קָצַת קָשֶׁה לֵהָנוֹת מִמַּה שֶׁקּוֹרֶה סָבִיב.

"תַּגִּידוּ בָּנוֹת," נִסְּתָה צִיפִּי לְהַסֵּב אֶת תְּשׂוּמַת לֵב חַבְרוֹתֶיהָ, "לֹא מַפְרִיעַ לָכֶן הָרֵיחַ?" "אֵיזֶה רֵיחַ?" הֵרִימוּ הַלָּלוּ גַּבָּה עֲנָקִית, "עַל מָה אַתְּ מְדַבֶּרֶת?" וְצִיפִּי, בְּקוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה עָנְתָה שֶׁשּׁוֹרֵר בְּאֵזוֹר רֵיחַ נוֹרָא, פָּשׁוּט בִּלְתִּי נִסְבָּל, וְלֹא שַׁיָּךְ לִשְׂרֹד כָּכָה, קַל וָחֹמֶר שֶׁלֹּא לֵהָנוֹת מֵהַפְּעִילוּת.

הַחֲבֵרוֹת צִחְקְקוּ, וְאָמְרוּ שֶׁהִיא מְדַמְיֶנֶת, וְשֶׁאֵין שׁוּם רֵיחַ וְהַכֹּל נִפְלָא. בּוֹ בָּרֶגַע, קָלְטָה צִיפִּי, שֶׁהִיא חוֹנְקָה מִשָּׁמַיִם בְּחוּשׁ רֵיחַ רָגִישׁ וּמְפֻתָּח. חַבְרוֹתֶיהָ הַמִּסְכֵּנוֹת, חַסְרוֹת חוּשׁ רֵיחַ לַחֲלוּטִין, וְאוּלַי עוֹד מִסְפַּר חוּשִׁים חֲסֵרִים אֶצְלָן, וְאוּלַי גַּם הַמֹּחַ שֶׁלָּהֶן לֹא מִי יוֹדֵעַ מָה מְפֻתָּח. בְּקִצּוּר, הִיא אֶת הַמַּסְקָנוֹת שֶׁלָּהּ הִסִּיקָה. בִּמְנוּד רֹאשׁ גָּדוּשׁ רְחָמִים וּבוּז, הֵרִימָה צִיפִּי כָּנָף וְהִתְנַדְּפָה לָהּ לְמָקוֹם אַחֵר.

אַךְ דָּא עָקָא, שֶׁגַּם בַּמָּקוֹם הַבָּא בּוֹ מָצְאָה רַגְלָהּ מְנוּחָה, הִמְשִׁיךְ הָרֵיחַ הַנּוֹרָא לְהַכּוֹת בִּנְחִירֶיהָ. צִיפִּי לֹא הִתְעַצְּלָה. הִיא דָּרְשָׁה בִּפְנֵי הֲמוֹנִים וְנִסְּתָה לְתָאֵר בִּפְנֵיהֶם אֶת עֹמֶק הַמְּצוּקָה הַקָּשָׁה בָּהּ הֵם חַיִּים, אַךְ אִישׁ לִדְבָרֶיהָ לֹא שָׂעָה. בְּעַקְשָׁנוּת בִּלְתִּי מֻסְבֶּרֶת סֵרְבוּ הַלָּלוּ לְהַכִּיר בְּעֶבְדוּת הַחַיִּים.

הִמְשִׁיכָה צִיפִּי בִּמְעוֹפָהּ. לְיָפְיוֹ שֶׁל הַיְקוּם לֹא יְכוֹלָה הָיְתָה לָתֵת אֶת דַּעְתָּהּ. הָרֵיחַ הַנּוֹרָא עָמַד בְּאַפָּהּ וְעָרְפֵל אֶת מַחְשְׁבוֹתֶיהָ. כַּאֲשֶׁר נָחוּ רַגְלֶיהָ עַל אֲדָמָה מוּצָקָה, שָׁבָה צִיפִּי לְקַטֵּר וּלְיַלֵּל עַל הָרֵיחַ הַנּוֹרָא הַשּׁוֹרֵר בַּמָּקוֹם וְעַל חַסְרֵי הָרְגִישׁוּת שֶׁלֹּא מַבְחִינִים בּוֹ.

צִפּוֹר יְשִׁישָׁה וּשְׂבֵעַת יָמִים, רָאֲתָה אֶת צִיפִּי, שָׁמְעָה אֶת קִטּוּרֶיהָ וּתְלוּנוֹתֶיהָ בְּסַבְלָנוּת, וּלְבַסּוֹף הִסִּירָה אֶת שִׁכְבַת הַצּוּאָה שֶׁהָיְתָה דְּבֻקָה לְאַפָּהּ שֶׁל צִיפִּי. וּכְמוֹ בְּאוֹרַח פֶּלֶא, הָרֵיחַ נֶעֱלַם. מַשַּׁב רוּחַ רַעֲנָן נִעֵר אֶת נוֹצוֹתֶיהָ, וְהֶעֱבִיר לַצִּפּוֹר [וְגַם לָנוּ] מֶסֶר חָשׁוּב: אִם רָאִיתָ רַע בַּזּוּלַת, בְּדֹק אֶת עַצְמְךָ וּרְאֵה מָה עָלֶיךָ לְתַקֵּן. כִּי הַזּוּלַת הוּא רְאִי, דַּרְכּוֹ רוֹאֶה אַתָּה אֶת עַצְמְךָ...

[ע"פ לקו"ש ח"ו ע' 28]

תנועת הנוער 'צבאות השם' ארה"ק

2 תַּעֲלוּמַת הָאֵרוּעַ
משיח יום יום

4 מְשִׁיחִי
משוחחים עם במחנה

7 מה דעתכם?
חיילים בהפסקה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: ד. חיים

תַּעֲלוּמַת הָאֵרוּעַ

בְּיוֹם שִׁשִּׁי הִבְחַנְתִּי בִּשְׁמוּלִי מִסְתּוֹבֵב בַּכִּתָּה וּמְחַלֵּק פֶּתֶק לְכָל אֶחָד מֵחֲבֵרַי. "בְּבַקָּשָׁה, זֶה בִּשְׁבִילְךָ", הוּא פָּלַט לְעֶבְרִי כְּשֶׁהִגִּיעַ אֵלַי וְתָקַע בְּיָדִי אֶת הַפֶּתֶק הַתּוֹרָן. פָּתַחְתִּי בְּסַקְרָנוּת אֶת קִפְלֵי הַפֶּתֶק וְקָרָאתִי אֶת הַכָּתוּב בּוֹ בִּכְתַב יָדוֹ הַמְסֻלְסָל שֶׁל שְׁמוּלִי:

"מוֹצָאֵי הַשַּׁבָּת הַקְּרוֹבָה, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת 'הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ', רְחוֹב הַגְּאֻלָּה 14, נָא לָבוֹא בִּבְגָדִים נָאִים".

זֶה הָיָה מְסַקְרֵן. "מַה הוּא מְתַכְנֵן לַעֲשׂוֹת שָׁם"? שָׁאַלְתִּי אֶת עַצְמִי. "מוּזָר שֶׁהוּא לֹא שִׁתֵּף אוֹתִי" הוֹסַפְתִּי לְהַרְהֵר. "מְסִבַּת הַפְּתָעָה לְמִישֶׁהוּ"? נִסִּיתִי לְנַחֵשׁ. "לֹא, אֵין לְאַף אֶחָד יוֹם הֻלֶּדֶת בַּתְּקוּפָה הַקְּרוֹבָה". הִגַּעְתִּי לְמַסְקָנָה שֶׁהַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר לָדַעַת מַה הֵכִין לָנוּ שְׁמוּלִי הִיא פָּשׁוּט... לָגֶשֶׁת אֵלָיו וְלִשְׁאֹל אוֹתוֹ.

כְּפִי שֶׁוַּדַּאי זָכוּר לָכֶם, שְׁמוּלִי הוּא חֲבֵרִי הַטּוֹב וְתָמִיד פִּצַּחְנוּ יַחַד אֶת כָּל הַתַּעֲלוּמוֹת. לְדַעְתִּי, לֹא הָיְתָה סִבָּה שֶׁלֹּא נַעֲבֹד יַחַד גַּם הַפַּעַם. נִגַּשְׁתִּי לִשְׁמוּלִי בְּסִיּוּם הַלִּמּוּדִים וְשָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: "מַהוּ הָאֵרוּעַ שֶׁמְּצַפָּה לָנוּ בְּ'הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ"? "אִם הָיִיתִי רוֹצֶה שֶׁיֵּדְעוּ, הָיִיתִי כּוֹתֵב בַּפֶּתֶק"... הִתְחַמֵּק מִמֶּנִּי שְׁמוּלִי.

הָאֱמֶת הִיא שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ שֶׁל שְׁמוּלִי הִפְרִיעָה לִי קְצָת. אָז מָה אִם הוּא רוֹצֶה לִשְׁמֹר אֶת הָאֵרוּעַ בְּסוֹד, הוּא לֹא יָכֹל לְגַלּוֹת לֶחָבֵר הֵכִי טוֹב שֶׁלּוֹ? הֶחְלַטְתִּי שֶׁאֶתְנַהֵג בְּדִיּוּק כָּמוֹהוּ: גַּם אֲנִי אֲאַרְגֵּן מַשֶּׁהוּ לְבַדִּי. מִזְּמַן רָצִיתִי לָגֶשֶׁת לִשְׁאֹל אֶת הַמַּשְׁפִּיעַ ר' זַלְמָן מָה אֲנַחְנוּ, הַיְלָדִים, יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְזָרֵז אֶת הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ. כָּעֵת זוֹהִי הַהִזְדַּמְּנוּת!

נָכוֹן, תִּכְנַנְתִּי לָגֶשֶׁת יַחַד עִם שְׁמוּלִי, אֲבָל אִם הוּא לֹא רוֹצֶה - לֹא צָרִיךְ! גִּיַּסְתִּי לַמִּשִׁימָה אֶת צְבִיקִי, שֶׁגָּר דַּי קָרוֹב אֵלַי וְיַחַד צָעַדְנוּ לְעֵבֶר בֵּיתוֹ שֶׁל הַמַּשְׁפִּיעַ, לְאַחַר שֶׁתֵּאַמְנוּ אִתּוֹ אֶת בִּקּוּרֵנוּ. ר' זַלְמָן, הַמַּשְׁפִּיעַ בַּקְּהִלָּה בָּהּ אָנוּ גָּרִים, הוּא חָסִיד מְאֹד מְיֻחָד. הַמְּבֻגָּרִים מְאֹד אוֹהֲבִים לְהַאֲזִין לוֹ בַּהִתְוַעֲדֻיּוֹת שֶׁמִּתְקַיְּמוֹת בַּקְּהִלָּה וְתָמִיד מַגִּיעִים גַּם אוֹרְחִים מֵהֶעָרִים הַסְּמוּכוֹת.

אֲבָל ר' זַלְמָן לֹא שׁוֹכֵחַ גַּם אֶת הַצְּעִירִים יוֹתֵר. הוּא זוֹכֵר תָּמִיד לָתֵת יַחַס גַּם לָנוּ - הַיְלָדִים וְהוּא אֲפִלּוּ מִתְוַעֵד אִתָּנוּ מִדֵּי פַּעַם. לָכֵן חִשְׁנוּ בִּטָּחוֹן רַב לָבוֹא וּלְדַבֵּר אִתּוֹ. דָּפַקְנוּ עַל דֶּלֶת הַבַּיִת שֶׁשֶּׁלֶט 'בֵּית חַבַּ"ד' מִתְנוֹסֵס עָלֶיהָ וְהִיא נִפְתְּחָה עַל יְדֵי ר' זַלְמָן. הוּא קִבֵּל אוֹתָנוּ בְּחִיּוּךְ, לִטֵּף קַלּוֹת אֶת זְקָנוֹ הַמַּלְבִּין וְהִזְמִין אוֹתָנוּ לָשֶׁבֶת עַל הַסַּפָּה בַּסָּלוֹן. עַל הַשֻּׁלְחָן הַקָּטָן כְּבָר הָיָה מְנֻחָּ כִּבּוּד וְלָנוּ נוֹתַר רַק לְבָרֵךְ.

"אָז אַתֶּם רוֹצִים לְזָרֵז אֶת הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל הָרַבִּי"? מִלְּמֵל ר' זַלְמָן כְּאִלּוּ לְעַצְמוֹ. "אַתֶּם חַיָּלֵי צְבָאוֹת הַשֵּׁם אֲמִתִּיִּים!" שָׁתַקְנוּ בְּבֵישָׁנוּת מָה וְהַמַּשְׁפִּיעַ שָׁאַל: "סִפַּרְתֶּם לִי לֹא מִזְּמַן שֶׁאַתֶּם לוֹמְדִים עִנְיְנֵי גְּאֻלָּה וּמָשִׁיחַ, נָכוֹן"? "יֵשׁ לָנוּ בַּכִּתָּה שִׁעוּר קָבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּאַחַת הַהַפְסָקוֹת", עָנִיתִי. "אַתֶּם יוֹדְעִים מָה", הֵפֵר ר' זַלְמָן אֶת הַדְּמָמָה לְאַחַר מִסְפַּר רְגָעִים שֶׁל מַחְשָׁבָה, "אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ לִי רַעְיוֹן עֲבוּרְכֶם".

"שַׂמְתֶּם לֵב לִמְאֹרָע קָבוּעַ וּמִסְתּוֹרִי שֶׁמִּתְרַחֵשׁ בְּכָל חֹדֶשׁ"? הוּא שָׁאַל בְּנִימָה דְּרָמָטִית מְעַט. מְאֹרָע מִסְתּוֹרִי? זֶה הָיָה נִשְׁמָע מְעַנְיֵן. ר' זַלְמָן עָצַר לְרֶגַע וְאָז הִמְשִׁיךְ בְּאוֹתוֹ הַטּוֹן: "בְּסוֹף כָּל חֹדֶשׁ הַיָּרֵחַ

הוֹלֵךְ וְקָטֵן עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הוּא מִתְכַּסֶּה, פָּשׁוּט נֶעֱלָם. וּלְאַחַר זְמַן קָצָר, הוּא לְפֶתַע מִתְגַּלֶּה מֵחָדָשׁ"... אַתֶּם יוֹדְעִים לְמָה זֶה רוֹמֵז? הַמַּעֲבָר מֵהַיָּרֵחַ הַקָּטֵן וְהוֹלֵךְ – עַד שֶׁנֶּעֱלָם, לַיָּרֵחַ שֶׁנּוֹלָד מֵחָדָשׁ, רוֹמֵז לַמַּעֲבָר מֵהַתְּקוּפָה שֶׁל הַגָּלוּת לַתְּקוּפָה הַנִּפְלָאָה שֶׁל הַגְּאֻלָּה.

"הַיָּרֵחַ גַּם רוֹמֵז עַל עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁ"עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ" כְּמוֹהוּ, וְכֵן עַל מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁמַּלְכוּתוֹ תִּתְחַדֵּשׁ בְּקָרוֹב. הֵעָלְמוּתוֹ שֶׁל הַיָּרֵחַ לִזְמַן-מָה וְלִדָּתוֹ מֵחָדָשׁ מַזְכִּירָה גַּם אֶת הַתְּקוּפָה בָּהּ אֵינֶנּוּ רוֹאִים אֶת הָרְבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ אַךְ מַמָּשׁ עוֹד מְעַט הוּא יִתְגַּלֶּה". נָהֲגִינוּ לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרָיו הַמְּרַתְּקִים שֶׁל הַמַּשְׁפִּיעַ עַל הַקֶּשֶׁר בֵּין הַיָּרֵחַ לְעַם יִשְׂרָאֵל וְלַגְּאֻלָּה, אַךְ קְצָת הִתְקַשֵּׁינוּ לְהָבִין כֵּיצַד כָּל זֶה קָשׁוּר לַמַּטָּרָה לִשְׁמָהּ בָּאנוּ... בְּדִיּוּק כְּשֶׁהִהְרְהוּר הַזֶּה חָלַף בְּמֹחֵנוּ, אָמַר ר' זַלְמָן:

"לְאַחַר הַהַקְדָּמָה הַזּוֹ נִגַּשׁ לָרַעְיוֹן בִּשְׁבִילְכֶם. מִכֵּיוָן שֶׁחִדּוּשׁ הַיָּרֵחַ קָשׁוּר לַמָּשִׁיחַ, לָכֵן, אוֹמֵר הָרְבִּי, יֵשׁ לְהַדֵּר בַּעֲרִיכַת קִדּוּשׁ לְבָנָה בִּבְגָדִים חֲשׁוּבִים וְנָאִים "בִּרְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר" וּ"בְּרֹב עָם הַדְרַת מֶלֶךְ". כָּל זֶה מִתּוֹךְ כַּוָּנָה מְיֻחֶדֶת לִפְעֹל וּלְזָרֵז אֶת בִּיאַת מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, כְּפִי שֶׁאוֹמְרִים בִּתְפִלַּת קִדּוּשׁ לְבָנָה: "וּבִקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מַלְכָּם"".

"אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁאַתֶּם, כְּחַיָּלֵי צִבְאוֹת הַשֵּׁם, מַתְאִימִים לְאַרְגֵּן מַעֲמַד קִדּוּשׁ לְבָנָה שֶׁל כָּל יַלְדֵי הַשְּׁכוּנָה בְּצוּרָה מְכֻבֶּדֶת וּבְעִקְבוֹתֵיכֶם בְּוַדַּאי גַּם הַמְּבֻגָּרִים יִתְעוֹרְרוּ לַעֲרֹךְ בְּעַצְמָם אֵרוּעַ מְכֻבָּד וְכָךְ נְזָרֵז אֶת הִתְגַּלּוּת הָרְבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ".

"זֶה רַעְיוֹן מְצֻיָּן", הִתְלַהֵב צְבִיקִי, "אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁכְּדַאי לְהִזְדָּרֵז בַּהֲכָנוֹת וּכְבָר בְּקִדּוּשׁ לְבָנָה הַקָּרוֹב נְאַרְגֵּן מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד. אֶפְשָׁר לַעֲרֹךְ הַגְרָלַת פְּרָסִים בֵּין הַמִּשְׁתַּתְּפִים וְגַם לְחַלֵּק מַמְתָּק לְכָל יֶלֶד. נַעֲרֹךְ הַכְרָזַת שְׁנַיִם-עָשָׂר הַפְּסוּקִים וְזֶה יִהְיֶה מַעֲמָד רְצִינִי מְאוֹד שֶׁבָּטוּחַ יְזָרֵז אֶת הַהִתְגַּלּוּת".

הִקְשַׁבְתִּי לִדְבָרָיו שֶׁל צְבִיקִי וּפִתְאוֹם קוֹל אַלְמוֹנִי זִמְזֵם בְּמֹחִי: 'אַתָּה רוֹצֶה לְזָרֵז אֶת הַהִתְגַּלּוּת? וּמַה עִם אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל? מַדּוּעַ לֹא תְּשַׁתֵּף אֶת חֲבֵרְךָ שְׁמוּלִי'? זֶה לֹא הָיָה קַל לְהַסְכִּים לְכָךְ, אַךְ הָיָה בָּרוּר לִי בְּאוֹתוֹ רֶגַע שֶׁהַקּוֹל הַזֶּה צוֹדֵק.

הַמַּשְׁפִּיעַ קָם וְאָנוּ רָצִינוּ לְהוֹדוֹת לוֹ וְלָצֵאת, אַךְ פִּתְאוֹם הוּא הוֹסִיף כַּמָּה מִלִּים שֶׁטָּרְפוּ לָנוּ אֶת הַקְּלָפִים: "כְּעֵת אֲנִי נִזְכָּר שֶׁלְּאַחֲרוֹנָה דִּבֵּר אִתִּי אַחַד הַיְלָדִים בָּעִנְיָן הַזֶּה וּמְאוֹד יִתְכַּן שֶׁהוּא כְּבָר מְאֹרְגֵּן מַשֶּׁהוּ... אָז תַּעֲמִדוּ אִתּוֹ בְּקֶשֶׁר, נִדְמֶה לִי שֶׁקּוֹרְאִים לוֹ שְׁמוּלִי"...

לָקַח לִי רֶגַע קְצַרְצַר וּמִיָּד הֵבַנְתִּי מַה אִרְגֵּן לָנוּ שְׁמוּלִי בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת בְּרַחֲבַת 'הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ' הַסְמוּכָה לַבֵּית חַבַ"ד. כְּעֵת כְּבָר לֹא הִפְרִיעַ לִי שֶׁשְּׁמוּלִי לֹא שִׁתֵּף אוֹתִי וְלֹא הָיִיתִי צָרִיךְ אֶת הַהֶסְבֵּר הַצּוֹדֵק שֶׁהוּא אָכֵן נָתַן לִי לְאַחַר מִכֵּן. צִפִּיתִי רַק לַמַּעֲמָד הַמְּיֻחָד בּוֹ נְזָרֵז אֶת הַהִתְגַּלּוּת עִם הַפָּסוּק "וּבִקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מַלְכָּם" וּבְרִקּוּד "יְחִי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּינוּ מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ לְעוֹלָם וָעֶד".

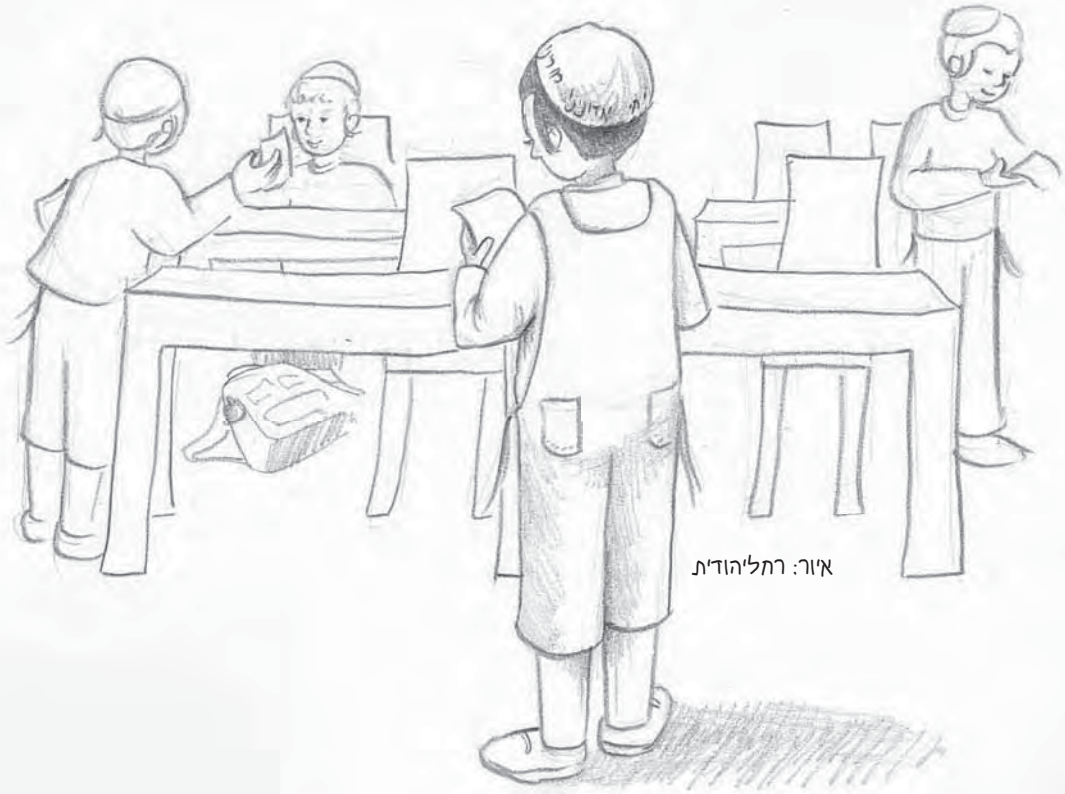

איור: רתל'יהודית

עֲלִילוֹת שְׁלוֹמוֹיְשִׁי וְאֶתְרוֹגִים

שְׁלוֹמוֹיְשִׁי:

נָכוֹן שֶׁהִבְטַחְנוּ לָכֶם שֶׁאִם-יִרְצֶה-ה' נְצַרֵף תְּמוּנוֹת מֵהַבִּקּוּר שֶׁלָּנוּ בְּפַרְדֵּסֵי הָאֶתְרוֹגִים בִּכְפַר חַבַּ"ד? אָז הִנֵּה, אֲנַחְנוּ מְקַיְּמִים.

לַמְּרוֹת שֶׁבַּיָּמִים הָאֵלּוּ הַפַּרְדֵּס שׁוֹקֵק חַיִּים - חֲסִידִים רַבִּים בָּאִים לִבְחֹר לְעַצְמָם אוֹ לַמְּקֹרָבִים שֶׁלָּהֶם אֶתְרוֹג לַחַג, פּוֹעֲלִים חָרוּצִים אָצִים וְרָצִים לְכָל כִּוּוּן, וְהַהֲמָלָה רַבָּה.

מָצָאנוּ עוֹבֵד נֶחְמָד שֶׁהִסְבִּיר לָנוּ קְצָת עַל גִּדּוּל אֶתְרוֹגִים, וְעַל הַדֶּרֶךְ הָאֲרֻכָּה שֶׁעוֹשֶׂה הָאֶתְרוֹג מֵהָעֵץ אֶל סְכַּת הַמִּבְצָעִים:

1

הַדֶּרֶךְ אֶל הָאֶתְרוֹג הַמְּהֻדָּר מַתְחִילָה כְּמוּבָן בָּעֵץ, מַטַּע הָאֶתְרוֹגִים מוּצָל עַל יְדֵי סְכָכוֹת עֲנָק מְיֻחָדוֹת, שֶׁמְּגִנּוֹת עַל הָעֵצִים הָעֲדִינִים מִקַּרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַקּוֹפַחַת וּמְמַזִּיקִים לְמִינֵיהֶם.

2

כָּךְ נִרְאִים פִּרְחֵי עֵץ הָאֶתְרוֹג. מִכָּל פֶּרַח כָּזֶה יִגְדַּל אֶתְרוֹג לְתִפְאֶרֶת, אִי"ה.

3

כְּבָר בַּזְּמַן שֶׁהָאֶתְרוֹגִים עַל הָעֵץ, עוֹבְרִים הַפּוֹעֲלִים וּבוֹחֲנִים אֵלּוּ מֵהָאֶתְרוֹגִים כְּשֵׁרִים וּרְאוּיִים לִבְרָכָה, וְאֵלּוּ פְּסוּלִים. הָאֶתְרוֹגִים הַמְּהֻדָּרִים מְסֻמָּנִים, וְלָהֶם נִתָּן יַחַס אִישִׁי וּמְיֻחָד.

4

הָאֶתְרוֹגִים הַפְּסוּלִים נִקְטָפִים מִן הָעֵץ, וּמֻשְׁלָכִים לַפַּח. חֲבָל...

5 הָאֶתְרוֹגִים הַכְּשֵׁרִים מַמְתִּינִים עַל עֵץ עַד סִיּוּם גְּדִילָתָם, אָז הֵם נִקְטָפִים בִּזְהִירוּת וּמוּבָלִים לַמַּחְסָן.

6 אַחַר הַקָּטִיף, מְמַיְּנִים אֶת הָאֶתְרוֹגִים לְפִי סוּגֵי הִדּוּר שׁוֹנִים, מִ'כָּשֵׁר' וְעַד 'מְהֻדָּר מְאוֹד',

7 הָאֶתְרוֹגִים מוּכָנִים לִמְכִירָה!

8 הַקּוֹנִים הַמְּדַקְדְּקִים בְּמִצְוֹת בּוֹחֲנִים אֶת הָאֶתְרוֹגִים בְּעֶזְרַת זְכוּכִיּוֹת מַגְדֶּלֶת כְּדֵי לִבְדֹּק הַאִם יֵשׁ בָּהֶם פְּגָמִים לְמִינֵיהֶם.

הָעֲבוֹדָה בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה בַּפַּרְדֵּס קָשָׁה מְאוֹד, אֲפִלּוּ נְגִיעָה קַלָּה שֶׁל קוֹץ בִּפְרִי הָאֶתְרוֹג עֲלוּלָה לִכְגֹּם אוֹתוֹ, וְאוּלַי אֲפִלּוּ לִפְסֹל אוֹתוֹ לַחֲלוּטִין! צָרִיךְ לְהַקְפִּיד שֶׁלָּאֶתְרוֹג תִּהְיֶה כַּמּוּת מַיִם מַתְאִימָה, וְשֶׁמַּזִּיקִים לֹא יִפְגְּעוּ בּוֹ, וְזוֹהִי מְשִׁימָה לֹא קַלָּה בִּכְלָל...

אֶתְרוֹג עִם כִּפָּם

יֶשְׁנָם חֲסִידִים הַמְּהַדְּרִים דַּוְקָא אַחַר אֶתְרוֹג עִם כִּפָּם, יֶשְׁנָם כָּאֵלּוּ שֶׁקּוֹנִים דַּוְקָא אֶתְרוֹג בְּלִי כִּפָּם – שֶׁמַּתְאִים יוֹתֵר לְ'מִבְצָעִים'... הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א עַצְמוֹ, נוֹטֵל לְעִתִּים אֶתְרוֹג עִם כִּפָּם, וּלְעִתִּים דַּוְקָא עִם.

יֵשׁ הַמְּהַדְּרִים שֶׁעַל הָאֶתְרוֹג יִהְיוּ שְׁקִיעוֹת וּבְלִיטוֹת, יֵשׁ כָּאֵלּוּ הַמְּהַדְּרִים שֶׁיִּהְיֶה לוֹ 'גַּארְטֶל', מִין שְׁקִיעָה לְרֹחַב הָאֶתְרוֹג, וְיֵשׁ הַנּוֹהֲגִים שֶׁתִּהְיֶה לוֹ צוּרַת 'מִגְדָּל' שֶׁרָחָב לְמַטָּה וְצַר לְמַעְלָה, הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א לוֹקֵחַ אֶתְרוֹג שֶׁצּוּרַת הַגִּדּוּל שֶׁלּוֹ דַּוְקָא הֵפוּכָה – רָחָב לְמַטָּה וְצַר לְמַעְלָה רָחָב לְמַעְלָה וְצַר לְמַטָּה. יֵשׁ שֶׁהִסְבִּירוּ שֶׁזּוֹהִי צוּרַת הַמִּגְדָּל הָאֲמִתִּית: כְּמוֹ מִגְדַּל שְׁמִירָה שֶׁצַּר לְמַטָּה וְהוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵב לְמַעְלָה. כְּמוֹ שֶׁהָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ לוֹקֵחַ.

אתרוג עם עוקץ

גַּארְטֶל

אֲבָל עִקַּר הַהִדּוּר – הִסְבִּיר פַּעַם הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א – שֶׁיִּרְאוּ עַל הָאֶתְרוֹג אֶת סִימָנֵי הַלִּכְלוּךְ מֵרֹב אֲנָשִׁים שֶׁנָּטְלוּ אוֹתוֹ בַּ'מִבְצָעִים'....

משיחי

מאת: ד. גל

משוחחים עם במחנה

תעודת זהות

שם: מלכי שמולביץ

מקום מגורים: בית שאן

• מלכי, מה זה אומר לך להיות חיילת בצבאות ה'?

להיות חיילת של הרבי ולפעול כדי להביא את המשיח. כמו שלכל ארץ יש צבא של חיילים, כך הרבי ייסד צבא של ילדים. כלי הנשק של בנים הם ציצית וכיפה, ושל בנות - צניעות ונרות שבת. דווקא הילדים שמכונים "משיחי", יכולים להביא את המשיח. פעמים רבות אני הולכת עם אחותי לחלק נש"ק ונוכחת לראות שנשים שמחות במיוחד לקבל נרות מילדות קטנות. נראה לי, שכאשר נשים מבוגרות מחלקות נש"ק, הנשים ברחוב חושבות שהן עושות את זה כי הן חייבות. אבל כשהן רואות ילדה קטנה, הן מבינות שאני עושה את זה מרצון, ואז הן לוקחות בשמחה.

• באילו עוד דרכים יכולה חיילת לפעול ולהכין את העולם לגאולה?

חברתי ואני מארגנות מועדון לילדי אנ"ש בבית שאן. זה התחיל כשעשינו פעילות לכבוד יום ההולדת של הרבנית חיה מושקא. הילדים נהנו מאוד, אז החלטנו להמשיך את הפעילות בכל שבוע. בכל פעם אנו בוחרות נושא אחר (מעשרת המבצעים למשל) ומקיפות אותו במספר צורות. אנו נעזרות במגוון מקורות לרעיונות. גם בשכונה אני שליחה - יש לי שכנה שלובשת מכנסיים, אבל אנחנו חברות טובות. בכל פעם שהיא באה אלי אנחנו שרות ביחד את 12 הפסוקים, פעם אפילו נתתי לה תמונה של הרבי. בכיתה שלי לומדות בנות שהן לא דתיות, ואני מספרת להן על הרבי - המשיח.

חיילת בצבאות ה' תמיד צריכה להתקדם בעצמה. בבית שלנו עושים בכל יום שיעור חת"ת לכל הילדים והילדות בבית: אומרים תניא, חומש וספר המצוות, ובסוף מי שאמר יפה מקבל פרס.

• מהיכן יש לך את הכח להיות שליחה בלי הפסקה?

הכח שלי הוא מהרבי. אני יודעת שהרבי שלח אותי ולכן אני עושה את הפעילויות בשמחה, כי כך מביאים את הגאולה. פעמים רבות אני מדמיינת, שכשהרבי שליט"א מלך המשיח יתגלה, כל החברות שלי יאמרו לי: צדקת, אמרת לנו שזה יקרה ובאמת זה קרה!

תיכף ומ"ש.

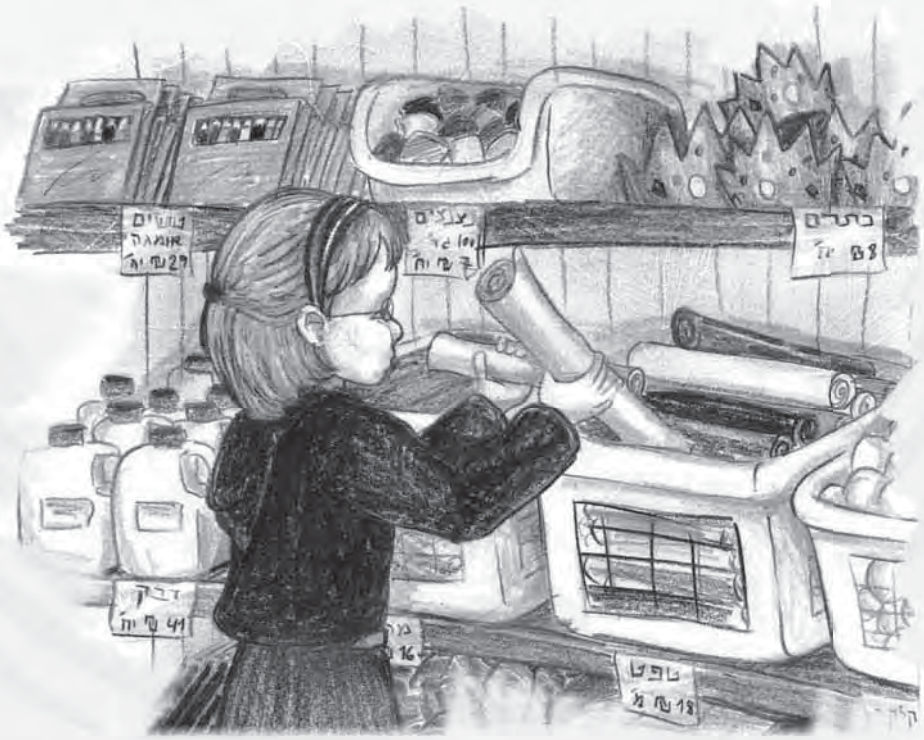

חיילים בהפסקה

בדיחת קרש

איור: רחל יהודית

ניתן לשלוח רעיונות לבדיחות קרש, המוצלחים מביניהם יפורסמו בע"ה

מה דעתכם?

שמי יהודית ואני מתגוררת במרכז הארץ.

רציתי להתייעץ אתכם על בעיה:

אני לומדת בכיתה גבוהה ויש לנו הרבה מבחנים חשובים שדורשים הרבה השקעה בלימודים, כולל הכנת שיעורי -בית וכדו', בנוסף לזה מוטל עליי הטיפול באחים ובאחיינים שלי, ואני לא מצליחה למצוא את הזמן לכל הדברים.

אקווה לקבל מכם עצות מועילות. מה אתם מציעים לי לעשות?

קוראים יקרים, יש לכם עצה בשביל יהודית?

דעתנו היא:

בפעם האחרונה מוישי ביקש את עצתכם:

הרבה פעמים בעבר הוא החליט החלטות טובות - בעיקר לכבוד ראש השנה, הבעיה היא שהוא לא תמיד מצליח לקיים אותם, הוא שוכח בדיוק מתי שצריך, את ההחלטה טובה שקיבל.

גם השנה הוא לקח על עצמו החלטה טובה, והוא מבקש מכם רעיונות כיצד לזכור ולבצע אותה.

לפניכם רעיונות נבחרים מתוך מגוון הרעיונות שהגיעו אל שלחן המערכת:

צ. ו. מבית שמש מציעה למוישי שיבקש מהמשפיע שלו להזכיר לו מידי פעם על ההחלטה ולעקוב אחרי הביצוע, בכל פעם שהוא עומד בהחלטה שייתן לעצמו צ'ופר קטן. בנוסף לכך היא מציעה למוישי לא לקחת החלטות קשות מידי...

גם לוי יצחק ע. מבאר שבע חושב שמוישי צריך לבקש מהוריו שיזכירו לו את ההחלטה בתקופה הראשונה, ובמשך הזמן הוא כבר יזכור אותה בעצמו.

מענדי סרוסי מחדרה מציע למוישי לעשות לעצמו תזכורת, פשוט לכתוב על דף את ההחלטה הטובה ולתלות את זה על היומן או על המקרר או על משהו אחר בסביבתו, כך הוא יזכור את ההחלטה.

לאה מנצרת עילית מציעה למוישי לספר לחברים שלו על ההחלטה טובה שהוא קיבל על עצמו, וכך אם הם יראו שהוא שכח הם יזכירו לו, וגם זה יגרום לו לזכור מעצמו את ההחלטה..

ראש הממשלה הזה, שבישל את העסקה לצורכי רייטינג, חייב ללכת הביתה. הוא צריך לחזור להיות שר הסברה, או שגריר באו"ם. את מלאכת ההסברה הוא עושה מצוין. הוא יודע לדבר כפי שלא עושה זאת אף אחד מהפוליטיקאים הישראלים. יש לו כישרון רטורי וכושר הסברה. אבל מנהיגות היא הצד החלש שלו.

מאת: שלום בער קרומבי

גלעד בבית. עכשיו צריכים להתפלל!

א.

גלעד שליט חזר הביתה. בריא ושלם. הוא שוב בחיק משפחתו, בבית הוריו. הוא שוב חופשי כאחד האדם. אי אפשר שלא להתרגש מהתמונות של החייל שהיה בשבי חמש שנים וארבעה חודשים, כשהוא מסתובב בסביבתו הטבעית במצפה הילה. עם ישראל כולו שמח בשביל משפחת שליט, בשביל ההורים נעם ואביבה, בשביל האחים ובשביל הסבא והסבתא. עם ישראל הוא עם של פדיון שבויים, עם שיודע שכל נפש היא עולם מלא.

התמונות המרגשות של גלעד בבית נגעו בלבבות של מליוני יהודים בעולם כולו. הם הזכירו שוב את האחדות הבלתי ניתנת לפשרות של עם ישראל על כל חלקיו ורבדיו. יהודים בכל העולם הרגישו קרבה עצומה לילד הישראלי מהגליל, כאילו היה חלק ממשפחתם. זה לא מובן מאליו.

מותר לשמוח בשמחתו של החייל החטוף ששב מהשבי. הרבי מלך המשיח – שהתנגד בצורה הכי חריפה לעסקאות חילופי השבויים המפוקפקות שקיימה ממשלת ישראל במשך השנים – העניק חום אבהי אין-סופי לכל חייל שנפל ששב לביתו. חיילים רבים שנפלו בשבי במלחמות ישראל זכו לבקר אצל הרבי – שקיבל אותם במאור פנים והקשיב לנפשותיהם השסועות.

אחרי 1,941 ימים: גלעד שליט שב לישראל

ב.

אבל חשוב מכך הוא חשבון הנפש ליום שאחרי. אסור להישאר אדישים מול חולשתה של החברה הישראלית,

דרוש: נועם שליט. **התפקיד:** התעקשות על שחרור עם ישראל!

בליל שמחת תורה, צעדתי לתהלוכה בשכונת בורו-פארק, יחד עם קבוצת חסידים מאנ"ש בהרצליה. בבית הכנסת ליוצאי בוכרה, אליו נכנסו לשמח, דיבר בפני הקהל הרב ישראל הלפרין – שליח הרבי בהרצליה. בדבריו הוא הזכיר את תורת הבעל-שם-טוב על כך שמכל דבר בעולם צריכים ללמוד דרך בעבודת ה'. כך כמובן גם מהסיפור המדובר ביותר – שחרורו של גלעד שליט.

הרב הלפרין שיתף את הקהל בקריאתו הבלתי-נלאית של הרבי על כך שהלוואי וימצאו עשרה עקשנים, שיפעלו ביאת משיח צדקנו. הרבי דרש "עקשנים" – כאלו שהענין נוגע להם. חסידים כאלו שמופרך אצלהם שבלילה זה משיח לא יגיע. שכל יום הם חושבים מה עשיתי **היום** להביא את משיח בפועל ממש. הרבי דרש שהדבר יגע לנו באמת.

בסיפור של גלעד שליט, היה אדם אחד – אביו של החייל, נועם שליט. הוא התעקש ולא וויתר. הוא הפך מדינה שלימה וכופף על הרצפה את כל המערכת. הדבר נגע לו באמת. הוא לא ישן בבית וחיכה שיעשו בשבילו את העבודה, הוא הלך עם המשימה עד הסוף. הוא ידע שהדבר מוטל עליו, שכל האחריות שלו, שאף אחד אחר לא יעשה זאת במקומו. הוא הסכים לעשות הכל – אבל פשוט הכל – העיקר לא לשבת בבית כשגלעד עדיין לא בא.

עלינו הטיל הרבי משימה שהיא שליחות ואחריות. הרבי דרש שלא נחכה למישהו אחר שיעשה את העבודה, אלא שנהיה עקשנים. כאלו שהדבר נוגע להם באמת. הרבי לימד אותנו שאדם אחד יכול להפוך את העולם. נעם שליט לימד אותנו איך עושים את זה. פשוט מתמסרים בכל הכוח, רותמים את כל מי שרק אפשר, מגיעים לכל מקום, מחדירים בתודעה את המסר, את הקריאה והדרישה. בקיבוצים, בגנים ובמועדוני נוער, אצל האנשים הקרובים ביותר וגם אצל אלו שנראה שהענין לא נוגע להם כלל. להגיע לכל אחד, רק כדי שהדבר יגע לו, שהוא ירגיש קרוב יותר, מודע יותר.

לנו יש משימה גדולה הרבה יותר, לנו יש אחריות לעולם כולו, אחריות להפוך את העולם באמת. ולנו יש גם כוחות אין-סופיים מהרבי. כל מה שנדרש הוא להתעקש, לפעול מתוך אחריות אמיתית לדבר, מתוך ידיעה שלא יכול להיות שנפגוש מישהו שישאר אדיש לנושא. ומובטחנו שנבואה טובה לעולם אינה חוזרת ריקם ותיכף ומיד ממש נזכה ל"הנה זה משיח בא" וכבר בא.

שנמסה מבכי של אמא אחת והפקירה את גורלם של מיליוני אימהות בידי ארגון טרור רצחני שמבקש להשמידה רח"ל.

לפי מה שטוען ראש המוסד לשעבר מאיר דגן הרי ש-231 ישראלים נרצחו כתוצאה משחרור האסירים בעסקת 'טנבבאום'. בהנחה שהנתון הזה נכון, המשוואה היא כזו: על כל שני מחבלים ששוחררו נרצח ישראלי אחד. האסירים המשוחררים של אתמול הפכו לרוצחים של מחר.

בעסקת 'טנבבאום' שוחררו קצת יותר מ-400 מחבלים. אותם רוצחים לא איבדו את המוטיבציה בכלא הישראלי. הם חזרו לפעול באותם ארגוני חבלה להם היו שותפים קודם לכן. אחרי העסקה החיזבאללה התחזק – עם ובלי קשר אליה – וחזר לחטוף את החייל הבא. הכוח הצבאי והמודיעיני של צה"ל לא עמד לה לעצור את הסיבוב הנוסף – שהביא עוד דמים, עוד כאב, עוד עסקה ועוד משפחות שרוצחי קורבנותיהם שוחררו לחופשי.

המערכת הפוליטית אישרה את העסקה, אבל נראה שמדובר בהחלטה מהירה מידי, חפוזה. עד אתמול חלק נכבד מהשרים לא גיבשו דעה ברורה, אבל היום כבר כל אחד מהם תומך נלהב של המחיר הגבוה. ככה לא מנהלים מערכה ביטחונית מורכבת מול ארגון טרור.

ג.

קצת קשה לחשוב שמבצעי הלינץ' המזעזע ברמללה ישתכנעו להפסיק לעסוק בטרור. מוזרה המחשבה שמי שהסתכל בעיניים ל-16 ישראלים באוטובוס העולה לירושלים וקיפד את חייהם בקור רוח, ישתכנע ששגה בתפיסת עולמו.

אלו הטוענים שיש לנו צבא חזק ושירותי מודיעין מעולים – שיידעו להתמודד עם האתגר – שוכחים שיש לנו מספיק איומים עימם צריכה המערכת להתעסק כל רגע – גם מבלי להעניק לארגוני הטרור עוד אלף מקצוענים בעלי רקע בניתוץ גולגלות.

מישהו חייב לשלם את המחיר על עסקת הדמים המפוקפקת הזו. לא יכול להיות שהעם ילך שולל אחרי אותם המנהיגים שמפקירים את ביטחונו פעם אחר פעם.

ראש הממשלה הזה, שבישל את העסקה לצורכי רייטינג, חייב ללכת הביתה. הוא הוכיח שאינו כשיר לעמוד בלחצים. הוא מתנהל על פי סקרי דעת קהל, בלי להבין מה המציאות המורכבת של המזרח התיכון. הוא צריך לחזור להיות שר הסברה, או שגריר באו"ם. את מלאכת ההסברה הוא עושה מצוין. הוא יודע לדבר כפי שלא עושה זאת אף אחד מהפוליטיקאים הישראלים. יש לו כישרון רטורי וכושר הסברה. אבל מנהיגות היא הצד החלש שלו.

ד.

חוץ מראש המערכת צריכים לקרוא גם לשותפים להחלטה לפנות את כיסאותיהם. מפלגת הליכוד הוכיחה שהיא לא יודעת לקחת את השלטון לידיים. כל פעם הם מבטיחים לשנות את המדיניות ובפועל מיישמים מדיניות גרועה משל מפלגות השמאל הרשמיות. כל פעם שהעם הצביע ימין הוא רק העניק לגוש השמאל את כל המנדטים של מפלגת הליכוד. במקום לקבל שמאל בשלטון וימין באופוזיציה, הליכוד מיישם את השיטה של שמאל בשלטון ושמאל גם באופוזיציה. בגין, שמיר, שרון וביבי, כל אחד מראשי הממשלות של הליכוד יישם את מדיניות השמאל בשלטון, כך שאיבדנו גם את השלטון וגם את האופוזיציה שתתנגד לו.

העסקה הזו היא איתות מסוכן לחולשתה של מנהיגות הליכוד. כל ההבטחות על כך שהח"כים של הליכוד שומרים על ביבי מימין הופרחו מאליהם. אף אחד לא הצליח לעצור את עסקת הדמים הזו.

יש רק דרך אחת לעצור את המצב והיא הדרך הכואבת. להזכיר לכל מי ששותף למהלכים כאלו שביום הבוחר

הוא ישלם את המחיר. את הדרך הזו הציע וביקש הרבי. זה לא ענין של פוליטיקה אלא ענין של חיים.

כל המפלגות שהיו שותפות למהלך, משי"ס ועד לבית-היהודי חייבות לשלם את המחיר. השרים אלי ישי, אטיאס, דניאל הרשקוביץ ושלום סיון, לא יוכלו לקרא לעצמם יותר שרי הימין. הם הוכיחו שהם חלשים מידי. רק שלוש שרים הצליחו לעמוד בלחץ והתנגדו לעסקה: לנדאו, יעלון וליברמן.

ה.

עומדים לפנינו כעת אתגרים מסוכנים מאד. על הפרק מדברים על פתיחת שיחות המשא ומתן עם הפלסטינים והכרה של הממשל הישראלי באופן רשמי במדינה פלסטינית. המצב הזה מסוכן מאד ואסור להירדם בשמירה. צריכים להתחיל לפעול במתכונת חירום. אם ציבור המתיישבים ביהודה ושומרון יתעורר עכשיו יש סיכוי לשנות את המצב. העם בארץ ישראל לא רוצה התנתקות נוספת ואת דעת הקהל האוהדת להתיישבות חייבים לתרגם לכוח ממשי בשטח. אסור להפקיר את המציאות בשטח לקובעי המדיניות מהשמאל. הם לא נחים לרגע, הם פועלים כל הזמן, מכינים תוכניות, מסיירים בשטח ומסמנים את הגבול העתידי, היה לא תהיה. את הדחפורים של נתניהו חייבים לעצור מבעוד מועד.

בעסקה האחרונה גם גילינו שנתניהו הצליח להרכיב בראש המערכת הביטחונית את ה"יסמנים" שלו – בדיוק כמו שעשה שרון. אריק מינה את חלוץ כדי להעביר את עקירת גוש-קטיף וביבי מינה ראש שב"כ וראש מוסד נוחים שיענו אמן על כל תוכנית הרפתקנית, בלי שנראה שהם ממש בדקו את השלכותיה. באמת לא מובן איך ראשי המוסד והשב"כ הקודמים התנגדו בכל התוקף לעסקה. אבל עמיתיהם הנוכחיים – אלו שמינה נתניהו – תמכו בה וטענו שניתן להתמודד עם האתגר.

המצב הזה לא חדש. הרבי דיבר לא פעם על כך ששיקולים פוליטיים חודרים אל אמירות "ביטחוניות" של גנרלים ישראלים. כיצד שנראית התמונה עכשיו נתניהו הצליח להחדיר אל המערכת את האנשים שלו, שלא יעזו לצייץ נגד תוכנית מדינית מסוכנת. המצב הזה מצריך עירנות בשמירה, כדי שמה שאירע בעסקה הנוכחית לא ישוב על עצמו בסיבוב הבא.

ו.

בתוך כל הכאב של העסקה המחפירה, יש גם נחמה. ראינו שהציבור אינו טיפש, הוא יודע להבין ענין. הוא אמנם נמס מול קריאותיה של אביבה שליט – כי כך מוטבע בנו, "רחמנים בני רחמנים" – אבל הוא גם ידע להזדעזע מהטירוף של המערכת. ביבי לא יוכל להגיד שהוא קיבל גיבוי מהעם לשחרור מחבלים עם דם על הידיים. הוא עשה זאת על דעתו ועל דעת שרי ממשלתו. לא על דעת העם.

העם רוצה שלטון שנוהג לפי התורה, "הבא להורגך השכם להורגו". היום הציבור מבין בפשטות את ההלכה שקובעת שנוכרים שצרו על עיירות ישראל, אפילו על עסקי קש ותבן, יוצאים עליהם בכלי זין וכלי מלחמה.

בבחירות האחרונות זכה בשלטון מי שהבטיח שהוא ימוטט את שלטון החמאס. למרבה הצער דווקא הוא החליט להקים את החמאס לתחייה. אבל הוא לא יוכל למכור את שקריו פעם נוספת. בפעם הבאה אנחנו נעמוד שם ונזכיר לציבור שנתניהו הוא זה שנכנע לטרור באופן סדרתי; נזכיר לציבור שש"ס הם אלו שתמכו בהקפאה ונתנו ידם להחרבת יישובים; נזכיר לציבור בישראל שיש רק דרך אחת לעמוד נחושים מול הטרור: דרך התורה הקדושה, דרכו של נשיא הדור – הרבי מלך המשיח.

> הרבי דיבר לא פעם על כך ששיקולים פוליטיים חודרים אל אמירות "ביטחוניות" של גנרלים ישראלים. כיצד שנראית התמונה עכשיו נתניהו הצליח להחדיר אל המערכת את האנשים שלו, שלא יעזו לצייץ נגד תוכנית מדינית מסוכנת. המצב הזה מצריך עירנות בשמירה, כדי שמה שאירע בעסקה הנוכחית לא ישוב על עצמו בסיבוב הבא.

קו ללב
קו פתוח ומענה אישי לנשים, אימהות ונערות
08-8501340
הקו פועל בכל יום:

בוקר	ערב
בשעות: 11:00-13:00 ביום ו' גם לדוברי רוסית	בשעות: 21:00-23:00 ביום א' בנושא בריאות בלבד

• יועצות מקצועיות חב"דיות מכל רחבי הארץ
• סודיות מובטחת
• הייעוץ בליווי ובהנחיית רבני חב"ד מומחים